

Kafli 4

Markmið náms í ljósi aðalnámskrár

Íslenska

Markmiðum í íslenskunámi er skipt í efnisflokkana: talað mál, hlustun og áhorf, lestur og bókmenntir, ritun

og málfræði.

1.bekkur

Talað mál, hlustun og áhorf

Að nemendur:

- Séu hvattir til að tala skýrt og áheyrilega.
- Fá tækifæri til að tjá sig munnlega fyrir framan bekkinn.
- Geti átt góð samskipti, hlustað og sýnt kurteisi.
- Geti hlustað og horft með athygli á upplestur, leikið efni, myndbönd, ljóð og söngva og greint frá upplifun sinni, t.d. í myndum.

Lestur og bókmenntir

Að nemendur:

- Þekki alla stafina og hljóð þeirra.
- Geti lesið a.m.k. 50 atkvæði á mínútu að vori.
- Geti valið sér lesefni eftir áhuga, þörf og getu.
- Læri nokkrar einfaldar vísur og ljóð til söngs.
- Kynnist völdum barnabókmenntum
- Þekki rím og hrynjandi.

Ritun

Að nemendur:

- Haldi rétt á skriffærum, þekki skriftaráttina og þjálfist í að draga til stafs.
- Fá tækifæri til að semja sögur og ljóð og skrifi sjálfir eða með aðstoð.

Málfræði

Að nemendur:

- Þekki hugtökin bókstafi, atkvæði, orð og setningar.
- Vinni verkefni sem stuðla að auknum orðaforða og málskilningi
- Geti leikið sér með orð og merkingu, svo sem með því að ríma og fara í orðaleiki.

2.bekkur

Talað mál, hlustun og áhorf

Að nemendur:

- geti tjáð sig munnlega á einföldu máli og endursagt efni sem þeir hafa hlustað á eða lesið.
- Geti tjáð sig með aðstoð leikrænnar tjáningar frammi fyrir hópi.
- Geti hlustað og horft sér til gagns og ánægju á upplestur, fræðsluefni og leikþætti og greint frá upplifun sinni.

Lestur og bókmenntir

Að nemendur:

- Verði læsir á léttan texta og geti lesið léttar sögubækur sér til skilnings og ánægju.
- Geti lesið a.m.k.120 atkvæði á mínútu að vori.
- Geti valið sér lesefni sem hæfir lestrargetu og lesið sér til ánægju.
- Læri ýmis ljóð og sönglög.
- Geti beitt hugtökum eins og persónu, söguþræði og umhverfi.

Ritun

Að nemendur:

- Haldi rétt á skriffærum og dragi rétt til stafs.
- Temji sér vandvirkni í hvívetna.
- Fái fjölbreytt tækifæri til að skrifa á þann hátt sem þeir eru færir um.
- Temji sér að nota upphafsstafi og litla stafi á réttan hátt.
- Geti nýtt í ritun þekkingu á grunnþáttum í byggingu texta.
- Geti skrifað texta á tölvu og beitt einföldustu aðgerðum í ritvinnslu.
- Geti skrifað og leyft öðrum að njóta þess með upplestri höfundar eða annarra.

Málfræði

Að nemendur:

- Þekki hugtökin samsett orð, samheiti, andheiti, sérnafn, samnafn, sérhljóði og samhljóði.
- Kunni stafrófið.
- Geti búið til málsgreinar.

3.bekkur

Talað mál, hlustun og áhorf

Að nemendur:

- Geti flutt stuttan texta fyrir áheyrendur og temji sér góðan og skýran framburð, jafnt í upplestri sem tali.
- Hlusti á sögur, leiktexta og ljóð, bæði sem kennari les og flutt eru á rafrænu formi og geti greint frá upplifun sinni.
- Hlusti á aðra og geti tekið þátt í umræðum.
- Geti nýtt sér og endursagt efni á rafrænu formi.

Lestur og bókmenntir

Að nemendur:

- Verði læsir, geti lesið einfaldar leiðbeiningar og farið eftir þeim.
- Temji sér daglegan yndislestur.
- Geti lesið a.m.k. 160/200 atkvæði á mínútu að vori.
- Geti nýtt góðan orðaforða við að skilja texta og ráðið í merkingu orða út frá samhengi.
- Lesið úr táknmyndum og myndrænu efni svo sem einföldum skýringarmyndum, kortum og myndritum.
- Læri ljóð, þulur og vísur til söngs og upplesturs.
- Kynnist margs konar bókmenntatextum, vinni með þá og ræði um þá.
- Þjálfist í að fá bækur að láni á bókasafni.
- Ritun

Að nemendur:

- Temji sér að nota tengiskrift.
- Geti skrifað texta af ólíkum gerðum frá eigin brjósti. Einnig skrifað eftir upplestri.
- Þjálfist í að stafsetja rétt og leggi sig fram um að vanda frágang.
- Geti nýtt sér fyrirmyndir í ritun svo sem af lestri bóka, blaða eða rafræns efnis.
- Geti skrifað texta á tölvu og beitt einföldustu aðgerðum í ritvinnslu.

Málfræði

Að nemendur:

- Geri sér nokkra grein fyrir orðflokkunum nafnorð, sagnorð og lýsingarorð.
- Geti raðað í stafrófsröð og gert sér grein fyrir notagildi þess við leit og skipulag.
- Geti leikið sér með ýmis einkenni tungumálsins svo sem margræðni orða og fundið kyn og tölu.

4.bekkur

Talað mál, hlustun og áhorf

Að nemendur geti:

- Beitt skýrum og áheyrilegum framburði.
- Tjáð sig með aðstoð leikrænnar tjáningar frammi fyrir hópi og staðið fyrir máli sínu.
- Sagt frá eftirminnilegum atburði og lýst ákveðnu fyrirbæri, endursagt efni sem hlustað hefur verið á og lesið.
- Hlustað og horft með athygli á upplestur, leikið efni, ljóð og söngva og greint frá upplifun sinni.
- Nýtt sér og endursagt efni á rafrænu formi.
- Átt góð samskipti, hlustað og sýnt kurteisi.

Lestur og bókmenntir

Að nemendur geti:

- Lesið a.m.k. 210/230 atkvæði á mínútu að vori
- Beitt aðferðum við umskráningu hljóða og stafa þannig að lestur verði lipur og skýr.

- Nýtt góðan orðaforða við að skilja texta og ráðið í merkingu orðs út frá samhengi.
- Tengt þekkingu sína og reynslu við lesefni í því skyni að ná merkingu þess.
- Valið sér lesefni eftir áhuga og þörf og lesið sögur, ljóð og fræðandi efni, sem hæfir lestrargetu, sér til ánægju og skilnings.
- Lesið ævintýri, sögur og ljóð ætluð börnum.
- Beitt hugtökum eins og persónu, söguþræði, umhverfi og boðskap.
- Aflað sér upplýsinga úr ýmsum tiltækum gagnabrunnum, svo sem bókum og á rafrænu formi.
- Lesið úr táknmyndum og myndrænu efni, svo sem einföldum skýringarmyndum, kortum og myndritum.
- Valið bók eða annað lesefni og lesið sér til ánægju.

Ritun

Að nemendur geti:

- Dregið rétt til stafs og skrifað skýrt og læsilega.
- Nýtt í ritun þekkingu á grunnþáttum í byggingu texta, svo sem upphafi, meginmáli og niðurlagi.
- Samið texta frá eigin brjósti, svo sem sögu, frá sögn, ljóð eða skilaboð.
- Beitt einföldum stafsetningarreglum og notað tiltæk hjálpargögn við hæfi.
- Nýtt sér fyrirmyndir í ritun, svo sem af lestri bóka, blaða eða rafræns efnis.
- Skrifað texta á tölvu og beitt einföldustu aðgerðum í ritvinnslu.
- Skrifað og leyft öðrum að njóta þess með upplestri höfundar eða lestri lesanda.

Málfræði

Að nemendur geti:

- Beitt töluðu máli og rituðu af nokkru öryggi og ræður yfir orðaforða og málskilningi sem hæfir þroska.
- Þekkt og fundið helstu einingar málsins, svo sem bókstafi, hljóð, orð, samsett orð og málsgrein.
- Raðað í stafrófsröð og gert grein fyrir notagildi þess við leit og skipulag.
- Gert sér grein fyrir mismunandi hlutverki nafnorða, lýsingarorða og sagnorða.
- Leikið sér með ýmis einkenni tungumálsins, svo sem margræðni orða og fundið kyn og tölu.
- Búið til málsgreinar og ráðið við að greina málsgreinar í eigin texta.
- Greint mun á samnöfnum og sérnöfnum og m.a. bent á þau í eigin texta.
- Leikið sér með orð og merkingu, svo sem með því að ríma, og fara í orðaleiki.
- Gerir sér grein fyrir markmiði þess að læra íslenska málfræði.

5.bekkur

Talað mál, hlustun og áhorf

Að nemendur:

- Þjálfist í að koma fram fyrir stóran hóp og flytja eigin texta og ýmis bókmenntaverk (sögur og ljóð).
- Geti tekið þátt í umræðum og komist að niðurstöðu í hóp.
- Þjálfist í að hlusta á upplestur á sögum, ljóðum og leikritum.
- Geti nýtt sér myndefni og rafrænt efni á gagnrýnninn hátt.

- Þjálfist í að hlusta á umræður, taka þátt í þeim og halda athygli.
- Geti átt góð samskipti, hlustað, gætt tungu sinnar og sýnt viðeigandi kurteisi.

Lestur og bókmenntir

Að nemendur:

- Lesið a.m.k. 240/250 atkvæði á mínútu að vori.
- Lesi skýrt og greinilega og séu læsir á flesta texta almenns efnis.
- Geti beitt nákvæmnislestri og leitarlestri.
- Geti nýtt sér heimildir úr bókum og af neti til einfaldrar úrvinnslu.
- Lesi fjölbreytta bókmenntatexta og læri ákveðin ljóð.
- Þjálfist í endursögn á sögum og frásögnum.
- Læri að þekkja mikilvæg bókmenntahugtök.
- Geti greint aðalatriði frá aukaatriðum.
- Geti gert grein fyrir sögu sem þeir hafa lesið og þeim áhrifum sem hún hefur á hann (ritdómur).
- Þekki nokkra þekkt barnabókahöfunda.

Ritun

Að nemendur:

- Skrifi tengda og skýra skrift, nái góðum skriftarhraða og þrói persónulega rithönd,
- Fari eftir helstu stafsetningarreglum og noti hjálpargögn svo sem orðabækur.
- Fáist við fjölbreytileg ritunarverkefni.
- Kynnist því að skrifa mismunandi stíl m.t.t. efnis og viðtakanda.

Málfræði

Að nemendur:

- Þekki no., lo. og so. og helstu einkenni þeirra.
- Læri að fallbeygja nafnorð og lýsingarorð.
- Geti nýtt sér stofn orða við réttritun og þekki uppflattimynd fallorðs.
- Geti fundið kyn, tölu og fall nafnorða og lýsingarorða.
- Þekki nútíð og þátíð sagna.

6.bekkur

Talað mál, hlustun og áhorf

Að nemendur:

- Þjálfist í að koma fram fyrir stóran hóp og flytja eigin texta og ýmis bókmenntaverk.
- Geti tekið þátt í umræðum og komist að niðurstöðu og rökstutt skoðanir sínar.
- Temji sér að tala skýrt og áheyrilega við öll tækifæri.
- Þjálfist í að hlusta á upplestur á sögum, ljóðum og leikritum.
- Geti nýtt sér myndefni og rafrænt efni á gagnrýninn hátt.

- Þjálfist í að hlusta á umræður, taka þátt í þeim og halda athygli í töluverðan tíma.
- Geti átt góð samskipti, hlustað, gætt tungu sinnar og sýnt viðeigandi kurteisi.

Lestur og bókmenntir

Að nemendur:

- Lesið a.m.k. 270 atkvæði á mínútu að vori.
- Geti lesið úr einföldum tölulegum og myndrænum upplýsingum og túlkað þær.
- Geti nýtt sér heimildir úr bókum og fjölbreyttu rafrænu efni.
- Geti beitt nákvæmnislestri, leitarlestri og yfirlitslestri.
- Nái góðum tókum á að greina greina aðalatriði frá aukaatriðum.
- Lesi fjölbreytta bókmenntatexta (gamla og nýja) og læri ákveðin ljóð.
- Læri að þekkja nokkur bókmenntahugtök.
- Skrifi greinagerð um sögu sem þeir hafa lesið (ritdómur).
- Þekki nokkra þekkta höfunda.

Ritun

Að nemendur:

- Skrifi tengda og skýra skrift, ná góðum skriftarhraða og þrói persónulega rithönd,
- Fari eftir helstu stafsetningarreglum og noti hjálpargögn svo sem orðabækur.
- Fáist við fjölbreytileg ritunarverkefni og þjálfist í að skrá atburði úr eigin lífi og fréttum.
- noti mismunandi stíl m.t.t. efnis og lesanda.

Málfræði

Að nemendur:

- geri s+er grein fyrir að öllum orðum er skipt í flokka eftir formlegum og merkingarlegum einkennum.
- Þekki no., lo., so. og fornöfn og helstu einkenni þeirra.
- Fáist við að fallbeygja orð og fræðast um tilurð þeirra.
- Þekki stofn orða og geti nýtt sér hann við réttritun.
- Geti fundið kyn, tölu og fall nafnorða og lýsingarorða.
- Vinni með algeng orðtök og málshætti.

7. bekkur

Talað mál, hlustun og áhorf

Að nemendur:

- Geti tjáð sig skýrt og áheyrilega og gert sér grein fyrir gildi góðrar framsagnar.
- Geti tjáð eigin skoðanir og tilfinningar og haldið athygli áheyranda, m.a. með aðstoð leikrænnar tjáningar.
- Geti tekið þátt í samræðum og rökræðum samkvæmt reglum.

- Geti hlustað af athygli og beitt þekkingu sinni og reynslu til að skilja það sem sagt er og greint frá aðalatriðum.
- Geti nýtt sér myndefni og rafrænt efni á gagnrýnninn hátt.
- Geti átt góð samskipti, hlustað, gætt tungu sinnar og sýnt viðeigandi kurteisi.

Lestur og bókmenntir

Að nemendur:

- Geti lesið a.m.k. 300 atkvæði á mínútu að vori.
- Geti lesið texta við hæfi með góðum hraða og af skilningi, lagt mat á hann og túlkað.
- Geti notað þekkingu og reynslu ásamt ríkulegum orðaforða við lestur og skilning á texta.
- Geti greint og fjallað um aðalatriði í texta og helstu efnisorð og notað mismunandi aðferðir við lestur og skilning á texta.
- Geti lesið sér til ánægju og fróðleiks og gert öðrum grein fyrir þeim áhrifum sem texti hefur á hann.
- Geti lesið gamlar og nýjar bókmenntir, þ.á.m. þjóðsögur, ljóð og bókmenntir ætlaðar börnum og unglingum.
- Geti greint nokkur frásagnarform bókmennta og beitt fáeinum bókmenntafræðilegum hugtökum til að efla skilning, svo sem tíma, sjónarhorni, sögusviði og boðskap.
- Geti beitt nokkrum hugtökum til að fjalla um form og innihald ljóða s.s. rím, ljóðstafi, hrynjandi, líkingar og boðskap.
- Geti aflað upplýsinga úr bókum og fjölbreyttu rafrænu efni, unnið úr þeim og nýtt við lausn verkefna, lagt nokkurt mat á gildi og trúverðugleika upplýsinga.
- Geti lesið úr einföldum tölulegum og myndrænum upplýsingum og túlkað þær.
- Geti valið sér fjölbreytt lesefni við hæfi til gagns og ánægju.

Ritun

Að nemendur:

- Geti skrifað læsilega og af öryggi með persónulegri rithönd, beitt algengum aðgerðum í ritvinnslu, gengið frá texta og notað orðabækur.
- Geti valið textategund, skipulagt og orðað texta, s.s. sögur, frásagnir, lýsingar á fyrirmæli á þann hátt em hæfir tilefni.
- Geti samið texta þar sem beitt er eigin sköpun, notið þess að tjá hugmyndir sínar og reynslu og veitt öðrum hlutdeild með því að kynna ritunina eða leyfa öðrum að lesa.
- Geti beitt helstu atriðum stafsetningar og greinamerkjasetningar og ná valdi á þeim.
- Geti lesið texta og skoðað hann með það í huga að kanna hvernig höfundur skrifar og nýtt það við eigin ritun.
- Geti skrifað texta á tölvu og beitt nokkrum aðgerðum í ritvinnslu, getið heimilda.
- Geti skrifað texta með ákveðinn lesanda í huga, á blað eða tölvu.

Málfræði

Að nemendur:

- Geri sér nokkra grein fyrir eigin máli og hafi skilning á gildi þess að bæta það.
- Geti notað allríkulegan orðaforða í ræðu og riti, geri sér grein fyrir margræðni orða og geti nýtt sér málfræðikunnáttu sína við orðmyndun, tal og ritun.

- Geti nýtt sér kunnáttu og færni til að fletta upp orðum í orðabókum og öðrum gagnabrunnum um mál.
- Átti sig á hvernig orðaforðinn skiptist í sagnorð, fallorð og óbeygjanleg orð og geti greint hlutverk og helstu einkenni þeirra.
- Geti notað orðtök og málshætti í töluðu máli og rituðu og geti greint notagildi þeirra í texta.
- Geti beitt þekkingu sinni á málfræði við að búa til setningar, málsgreinar og efnisgreinar og geri sér grein fyrir fjölbreytileika málsins.
- Geti beitt þekkingu sinni á málfræðilegum hugtökum í umræðu um mál, ekki síst eigið mál, talað og ritað.
- Nýti orðaforða sinn til að skapa ný orð og orðasambönd.
- Geri sér grein fyrir notagildi íslenskrar málfræði, m.a. við ritun og stafsetningu.

8. bekkur

Talað mál, hlustun og áhorf

Að nemendur:

- Geti tjáð sig frjáltslega með frásögnum af eigin reynslu og upplifun fyrir framan skólafélaga sína.
- Tileinki sér skýran og áheyrilegan framburð og viðeigandi talhraða.
- Geti nýtt sér fjölmiðla og tekið afstöðu til þess sem þar er birt.

Ritun

Að nemendur:

- Kunni flestar stafsetningarreglur og kunni rétta greinarmerkjasetningu.
- Þjálfist í uppsetningu margs konar texta.
- Þjálfist í að tjá sig og beita mismunandi stíl rituðu máli með tilliti til viðtakenda og efnis.
- Gei beitt skipulegum vinnubrögðum við ritun, skipað efnisatriðum í röklegt samhengi og mótað málsgreinar og efnisgreinar.

Lestur og bókmenntir

Að nemendur:

- Skilji mikilvægi þess að geta lesið og geti eflt eigið læsi.
- Geti lesið almenna texta af öryggi og með góðum skilningi, lagt mat á þá og túlkað þá.
- Kynnist nokkrum grunnhugtökum í bókmenntafræði.
- Geti notað algeng hugtök í bragðfræði í umfjöllun um bundið mál og óbundið.
- Geti valið sér lesefni til gagns og ánægju.

Málfræði

Að nemendur:

- Átti sig á flokkun fallorða, sagnorða og óbeygjanlegra orða og viti í hverju hún felst.
- Átti sig á beygingarlegum og merkingarlegum einkennum orðflokka og geri sér grein fyrir hlutverki þeirra.
- Geti fundið og nýtt sér málfræðilegar upplýsingar í orðabókum og á netinu.

9. bekkur

Talað mál, hlustun og áhorf

Að nemendur:

- Geti flutt mál sitt skýrt og áheyrliga og hafi tileinkað sér viðeigandi talhraða.
- Geti tekið virkan þátt í samræðum, tjáð skoðanir sínar og rökstutt þær.
- Geti nýtt sér upplýsingar í töluðu máli og notið myndefnis, upplestrar, leikins efnis og tónlistar og gert grein fyrir skoðun sinni.

Ritun

Að nemendur:

- Geti beitt skipulegum vinnubrögðum við ritun, skipað efnisatriðum í röklegt samhengi og mótað málsgreinar og efnisgreinar.
- Geti tjáð hugmyndir sínar og skoðanir og fært rök fyrir þeim.
- Geti unnið úr ýmsum heimildum og læri undirstöðu heimildaritunar.
- Þjálfist í margvíslegri ritun, m.a. í tengslum við bókmenntatexta.

Lestur og bókmenntir

Að nemendur:

- Skilji mikilvægi þess að geta lesið og efld eigið læsi.
- Geti greint og skilið aðalatriði og aukaatriði í margs konar texta og glöggvað sig á tengslum aðalatriða.
- Þekki bókmenntaleg hugtök og þjálfist í að beita þeim í ritun og umræðum um bókmenntir.
- Læri að greina stíl og stílbrögð mismunandi bókmenntatexta.

Málfræði

Að nemendur:

- Kynnist setningarfræði og orðhlutafræði.
- Nái góðu valdi á notkun móðurmálsins í ræðu og riti og öðlist skilning á menningarlegu, félagslegu og sögulegu gildi þess.
- Líti á alla þætti móðurmálsins sem eina heild.
- Átti sig á skyldleika íslensku við önnur mál og að tungumál eru í sífelldri þróun.
- Geti notað fleyg orð, algeng orðtök, málshætti og föst orðasambönd til að auðga mál sitt og geri sér grein fyrir þýðingu lestrar, ekki síst bókmennta, í þessu skyni.

10. bekkur

Talað mál, hlustun og áhorf

Við lok 10. bekkjar getur nemandi:

- Flutt mál sitt skýrt og áheyrliga og hefur tileinkað sér viðeigandi talhraða og fas

- Geri sér grein fyrir eðli góðrar framsagnar og framburðar og nýtt leiðbeiningar um framsögn, svo sem um áherslu, tónfall, hrynjandi og fas og lagað það að viðtakanda og samskiptamiðli á fjölbreyttan hátt, m.a. með leikrænni tjáningu
- Nýtt aðferðir sem hann hefur lært til að taka virkan þátt í samvinnu, samræðum og rökræðum, tjáð skoðanir sínar með ýmsum hætti, rökstutt þær og valið þeim miðil sem hentar
- Hlustað, tekið eftir og nýtt sér upplýsingar í töluðu máli til fróðleiks og skemmtunar, einnig notið myndefnis, upplestrar, leikins efnis og tónlistar og gert grein fyrir skoðun sinni á viðkomandi efni
- Nýtt sér fjölmiðla, svo sem útvarp, sjónvarp, kvikmyndir og rafrænt efni og tekið afstöðu til þess sem þar er birt
- Átt góð samskipti þar sem gætt er að máli, hlustun, tillitssemi, virðingu og kurteisi.

Lestur og bókmenntir

Við lok 10. bekkjar getur nemandi:

- Lesið almenna texta af öryggi og með góðum skilningi, lagt mat á þá og túlkað
- Skilið mikilvægi þess að geta lesið og eftt eigið læsi
- Greint og skilið aðalatriði og aukaatriði í margs konar texta og glöggvað sig á tengslum efnisatriða
- Gert sér grein fyrir eðli og einkennum margvíslegra textategunda og gert öðrum grein fyrir því
- Lesið, túlkað, metið og fjallað um fjölbreyttar íslenskar og erlendar bókmenntir og gert sér grein fyrir gildi bókmennta
- Beitt nokkrum grunnhugtökum í bókmenntafræði, svo sem minni, fléttu, sjónarhorni og sögusviði og kannast við myndmál, algengustu tákn og stílbrögð
- Notað algeng hugtök í bragfræði í umfjöllun um bundið mál og óbundið mál, lesið og túlkað ljóð af ýmsum toga og frá ýmsum tímum
- Leitað og aflað sér heimilda úr ýmsum gagnabrunnum og lagt mat á gildi og trúverðugleika ritaðs máls, svo sem fjölmiðla- og margmiðlunarefnis, og tekið gagnrýna afstöðu til þess
- Unnið úr tölulegum og myndrænum upplýsingum, túlkað þær, tengt saman efni sem sett er fram á ólíkan hátt og nýtt sér
- Valið sér lesefni til gagns og ánægju og komið fram sem sjálfstæður lesandi sem gerir sér grein fyrir gildi þess að lesa

Ritun

Við lok 10. bekkjar getur nemandi:

- Skrifað skýrt og greinilega og beitt ritvinnslu af öryggi og notað orðabækur og önnur hjálpargögn, gengið frá texta, vísað til heimilda og skráð þær
- Beitt skipulegum vinnubrögðum við ritun, skipað efnisatriðum í röklegt samhengi og mótað málsgreinar og efnisgreinar
- Tjáð hugmyndir sínar og skoðanir og fært rök fyrir þeim í rituðu máli, samið texta frá eigin brjósti og er óhræddur við að beita ríkulegu tungutaki í skapandi ritun

- Beitt reglum um rétttritun, hefur náð góðu valdi á stafsetningu og ggerir sér grein fyrir að rétt stafsetning er virðing við mál, texta og lesanda
- Valið og skrifað mismunandi textagerðir sem hæfa viðkomandi verki og beitt mismunandi orðaforða og málsniði við hæfi
- Notað helstu aðgerðir við ritvinnslu, valið viðeigandi heimildir, vísað til þeirra og sett í heimildaskrá svo sem reglur kveða á um
- Skrifað rafrænan texta og tengt texta, mynd og hljóð eftir því sem við á, gerir sér grein fyrir lesanda og miðar samningu við hann.

Málfræði

Við lok 10. bekkjar getur nemandi:

- Beitt helstu málfræðihugtökum í umræðu um notkun málsins og þróun þess
- Valið orð í tali og ritun í samræmi við málsnið, gert sér grein fyrir mikilvægi þess að ræta orðaforðann og nýtt reglur um orðmyndun og einingar orða við ritun
- Flett upp í handbókum, orðasöfnum og rafrænum orðabönkum og nýtt sér málfræðilegar upplýsingar sem þar er að finna
- Áttað sig á beygingarlegum og merkingarlegum einkennum orðflokka og gert sér grein fyrir hlutverki þeirra í eigin texta og annarra
- Notað fleyg orð, algeng orðtök, málshætti og föst orðasambönd til að auðga mál sitt og gerir sér grein fyrir þýðingu lestrar, ekki síst bókmennta í þessu skyni
- Geri sér grein fyrir mismunandi málnotkun og málsniði eftir efni og tilefni. Áttar sig á staðbundnum, starfstengdum og aldurstengdum tilbrigðum í orðaforða og málnotkun og þekkir til helstu framburðarmállýskna
- Áttað sig á skyldleika íslensku við önnur mál og að tungumál, þar á meðal íslensku, breytast sífellt.
- Áttað sig á og beitt sköpunarmætti tungumálsins og nýtt það m.a. við ritun, tal, við nýyrðasmíð, í orðaleikjum og skáldskap.
- Gert sér grein fyrir mikilvægi góðrar færni í máli, ábyrgð sinni við að bæta mál sitt og getur nýtt þekkingu sína á íslenskri málfræði við nám í erlendum tungumálum.

Erlend tungumál

Námsmarkmið í erlendum tungumálum skiptast í: hlustun, lesskilning, samskipti, frásögn, ritun, menningarläsi og námshæfni.

Enska

4. bekkur hlustun og ritun

Hlustun

Við lok 1. stigs getur nemandi: skilið einfalt mál er varðar hann sjálfan og hans nánasta umhverfi þegar talað er skýrt,

- skilið það mál sem notað er í kennslustofunni og brugðist er við með orðum eða athöfnum,
- fylgt meginþræði í einföldum frásögnum um kunnuglegt efni með stuðningi, t.d. af myndum, hlutum eða líkamsmáli og notað sér upplýsingarnar í eigin verkefni,
- fylgst með einföldu efni í myndmiðlum og úr heimi dægurmenningar sem er kunnuglegt út heimi barna og unglinga og greint frá því helsta.

Lesskilningur

Við lok 1. stigs getur nemandi: lesið og skilið stutta texta með grunnorðaförða daglegs lífs um efni sem tengist þekktum aðstæðum og áhugamálum,

- skilið megininntak í stuttum einföldum frásögnum dagblaða, tímarita og netmiðla með stuðningi, t.d. af myndum,
- fundið afmarkaðar upplýsingar í einföldum texta og nýtt sér í verkefnavinnu,
- lesið sér til gagns og gamans, stuttar, einfaldar bækur og fræðsluefni fyrir börn og unglinga og rætt efni þeirra með stuðningi kennara eða skólasystkina.

Samskipti

Við lok 1. stigs getur nemandi: haldið uppi einföldum samræðum með stuðningi frá viðmælanda með eðlilegum framburði og áherslum á lykilorðaförða og kann að beita algengustu kurteisvenjum,

- spurt og svarað á einfaldan hátt um það sem stendur honum næst,
- skipst á upplýsingum og skoðunum við skólasystkini og kennara um efni tengt náminu,
- tekið þátt í samskiptaleikjum og unnið samtalsæfingar.

Frásögn

Við lok 1. stigs getur nemandi: í einföldu máli sagt frá og notað lykilorðaförða sem unnið hefur verið með í viðfangsefnum námsins og beitt eðlilegum framburði og áherslum,

- sagt frá eða lýst sjálfum sér, vinum, fjölskyldu, áhugamálum og nánasta umhverfi á einfaldan hátt,
- endursagt og lýst atburðum eða reynslu á einfaldan hátt með stuðningi hluta, mynda, tónlistar o.s.frv.
- flutt atriði, sagt stutta sögu eða lesið upp eigin texta sem hann hefur haft tækifæri til að æfa.

Ritun:

1.stig:

Skrifað stuttan samfelldan texta um efni sem tengist honum persónulega, tengt saman einfaldar setningar, stafsett flest algengustu orðin og notað algengustu greinarmerki, eins og punkta og spurningarmerki.

- Samið stuttan texta frá eigin brjósti með stuðningi mynda, hluta, tónlistar o.s.frv.

Námshæfni:

1.stig

Sett sér einföld markmið og lagt mat á námsframvindu með stuðningi frá kennara ef með þarf.

- Beitt einföldum námsaðferðum til að auðvelda námið. T.d. nýtt sér titil á texta eða myndir sem fylgja til að auðvelda skilning á inntaki.
- Beitt sjálfsmati sem tengist viðfangsefnum námsins með stuðningi kennara eftir því sem þörf krefur.
- Tengt ný viðfangsefni eigin reynslu og þekkingu.
- Tekið þátt í hóp- og tvenndarvinnu hlustað á og tekið tillit til þess sem aðrir hafa að segja.
- Nýtt sér hjálpartæki, s.s. einfaldar orðabækur, veforðasöfn, leiðréttingarforrit og leitarvélar.

Menningarlæsi:

1. Stig:

Sýnt fram á að hann kann skil á ýmsum þáttum sem snúa að daglegu lífi, s.s. fjölskyldu, skóla, frítíma og hátíðum og áttað sig á hvað er líkt eða ólíkt því sem tíðkast í hans eigin menningu.

- Sýnt fram á að hann þekkir nokkuð til ytri umgjarðar menningarsvæðisins, s.s. landfræðilegrar legu, staðhátta og þekktra staða.
- Sýnt fram á að hann þekkir til þátta sem einkenna barna- og unglingamenningu viðkomandi málsvæðis, s.s. söguhetja barnabóka, leikja, söngva og ævintýra.
- Sýnt fram á að hann áttar sig á að mörg algeng orði í erlenda tungumálinu eru lík og skyld öðrum sem hann þekkir.

Námsefni:

Jazz Chants for Children (kennarabók)

Bookless Beginners (kennarabók)

Right On (vinnubók og geisladiskur)

Myndræn orðaspijöld af sparklebox.co.uk

DVD diskur valdir af kennara

5. bekkur hlustun og samskipti

Hlustun

Við lok 1. stigs getur nemandi: skilið einfalt mál er varðar hann sjálfan og hans nánasta umhverfi þegar talað er skýrt,

- skilið það mál sem notað er í kennslustofunni og brugðist er við með orðum eða athöfnum,
- fylgt meginþræði í einföldum frásögnum um kunnuglegt efni með stuðningi, t.d. af myndum, hlutum eða líkamsmáli og notað sér upplýsingarnar í eigin verkefni,

- fylgst með einföldu efni í myndmiðlum og úr heimi dægurmenningar sem er kunnuglegt út heimi barna og unglinga og greint frá því helsta.

Lesskilningur

Við lok 1. stigs getur nemandi: lesið og skilið stutta texta með grunnorðaförða daglegs lífs um efni sem tengist þekktum aðstæðum og áhugamálum,

- skilið megininntak í stuttum einföldum frásögnum dagblaða, tímarita og netmiðla með stuðningi, t.d. af myndum,
- fundið afmarkaðar upplýsingar í einföldum texta og nýtt sér í verkefnavinnu,
- lesið sér til gagns og gamans, stuttar, einfaldar bækur og fræðsluefni fyrir börn og unglinga og rætt efni þeirra með stuðningi kennara eða skólasystkina.

Samskipti

Við lok 1. stigs getur nemandi: haldið uppi einföldum samræðum með stuðningi frá viðmælanda með eðlilegum framburði og áherslum á lykilorðaförða og kann að beita algengustu kurteisvenjum,

- spurt og svarað á einfaldan hátt um það sem stendur honum næst,
- skipst á upplýsingum og skoðunum við skólasystkini og kennara um efni tengt náminu,
- tekið þátt í samskiptaleikjum og unnið samtalsæfingar.

Frásögn

Við lok 1. stigs getur nemandi: í einföldu máli sagt frá og notað lykilorðaförða sem unnið hefur verið með í viðfangsefnum námsins og beitt eðlilegum framburði og áherslum,

- sagt frá eða lýst sjálfum sér, vinum, fjölskyldu, áhugamálum og nánasta umhverfi á einfaldan hátt,
- endursagt og lýst atburðum eða reynslu á einfaldan hátt með stuðningi hluta, mynda, tónlistar o.s.frv.
- flutt atriði, sagt stutta sögu eða lesið upp eigin texta sem hann hefur haft tækifæri til að æfa.

Ritun:

1.stig:

Skrifað stuttan samfelldan texta um efni sem tengist honum persónulega, tengt saman einfaldar setningar, stafsett flest algengustu orðin og notað algengustu greinarmerki, eins og punkta og spurningarmerki.

- Skrifað texta með orðaförða úr efnislokkum sem fengist er við með stuðningi frá mynd hlut eða gátlista.
- Lýst í einföldu máli því sem næst honum er, fjölskyldu, áhugamálum, vinum og umhverfi.
- Skrifað einföld skilaboð, smáskilaboð og tölvupóst,
- Samið stuttan texta frá eigin brjósti með stuðningi mynda, hluta, tónlistar o.s.frv.

Námshæfni:

1.stig

Sett sér einföld markmið og lagt mat á námsframvindu með stuðningi frá kennara ef með þarf.

- Beitt einföldum námsaðferðum til að auðvelda námið. T.d. nýtt sér titil á texta eða myndir sem fylgja til að auðvelda skilning á inntaki.
- Beitt sjálfsmati sem tengist viðfangsefnum námsins með stuðningi kennara eftir því sem þörf krefur.
- Tengt ný viðfangsefni eigin reynslu og þekkingu.
- Tekið þátt í hóp- og tvenndarvinnu hlustað á og tekið tillit til þess sem aðrir hafa að segja.
- Nýtt sér hjálpartæki, s.s. einfaldar orðabækur, veforðasöfn, leiðréttingarforrit og leitarvélar.

Menningarläsi:

1. Stig:

Sýnt fram á að hann kann skil á ýmsum þáttum sem snúa að daglegu lífi, s.s. fjölskyldu, skóla, frítíma og hátíðum og áttað sig á hvað er líkt eða ólíkt því sem tíðkast í hans eigin menningu.

- Sýnt fram á að hann þekkir nokkuð til ytri umgjarðar menningarsvæðisins, s.s. landfræðilegrar legu, staðhátta og þekktra staða.
- Sýnt fram á að hann þekkir til þátta sem einkenna barna- og unglingamenningu viðkomandi málsvæðis, s.s. söguhetja barnabóka, leikja, söngva og ævintýra.
- Sýnt fram á að hann áttar sig á að mörg algeng orði í erlenda tungumálinu eru lík og skyld öðrum sem hann þekkir.

Námsefni:

Portfolio Work Out, Speak Out

Kids in Britain – spóla og bók

Topic bækur

DVD diskur valdir af kennara

6. bekkur hlustun, samskipti, lesskilningur og ritun

Hlustun

Við lok 1. stigs getur nemandi: skilið einfalt mál er varðar hann sjálfan og hans nánasta umhverfi þegar talað er skýrt,

- skilið það mál sem notað er í kennslustofunni og brugðist er við með orðum eða athöfnum,
- fylgt meginþræði í einföldum frásögnum um kunnuglegt efni með stuðningi, t.d. af myndum, hlutum eða líkamsmáli og notað sér upplýsingarnar í eigin verkefni,

- fylgst með einföldu efni í myndmiðlum og úr heimi dægurmenningar sem er kunnuglegt út heimi barna og unglinga og greint frá því helsta.

Lesskilningur

Við lok 1. stigs getur nemandi: lesið og skilið stutta texta með grunnorðaförða daglegs lífs um efni sem tengist þekktum aðstæðum og áhugamálum,

- skilið megininntak í stuttum einföldum frásögnum dagblaða, tímarita og netmiðla með stuðningi, t.d. af myndum,
- fundið afmarkaðar upplýsingar í einföldum texta og nýtt sér í verkefnavinnu,
- lesið sér til gagns og gamans, stuttar, einfaldar bækur og fræðsluefni fyrir börn og unglinga og rætt efni þeirra með stuðningi kennara eða skólasytstkina.

Samskipti

Við lok 1. stigs getur nemandi: haldið uppi einföldum samræðum með stuðningi frá viðmælanda með eðlilegum framburði og áherslum á lykilorðaförða og kann að beita algengustu kurteisissvenjum,

- spurt og svarað á einfaldan hátt um það sem stendur honum næst,
- skipst á upplýsingum og skoðunum við skólasytstkini og kennara um efni tengt náminu,
- tekið þátt í samskiptaleikjum og unnið samtalsæfingar.

Ritun:

1.stig:

Skrifað stuttan samfelldan texta um efni sem tengist honum persónulega, tengt saman einfaldar setningar, stafsett flest algengustu orðin og notað algengustu greinarmerki, eins og punkta og spurningarmerki.

- Skrifað texta með orðaförða úr efnislokkum sem fengist er við með stuðningi frá mynd hlut eða gátlista.
- Lýst í einföldu máli því sem næst honum er, fjölskyldu, áhugamálum, vinum og umhverfi.
- Skrifað einföld skilaboð, smáskilaboð og tölvupóst,
- Samið stuttan texta frá eigin brjósti með stuðningi mynda,hluta, tónlistar o.s.frv.

Frásögn

Við lok 1. stigs getur nemandi: í einföldu máli sagt frá og notað lykilorðaförða sem unnið hefur verið með í viðfangsefnum námsins og beitt eðlilegum framburði og áherslum,

- sagt frá eða lýst sjálfum sér, vinum, fjölskyldu, áhugamálum og nánasta umhverfi á einfaldan hátt,
- endursagt og lýst atburðum eða reynslu á einfaldan hátt með stuðningi hluta, mynda, tónlistar o.s.frv.
- flutt atriði, sagt stutta sögu eða lesið upp eigin texta sem hann hefur haft tækifæri til að æfa.

Námshæfni:

1.stig

Sett sér einföld markmið og lagt mat á námsframvindu með stuðningi frá kennara ef með þarf.

- Beitt einföldum námsaðferðum til að auðvelda námið. T.d. nýtt sér titil á texta eða myndir sem fylgja til að auðvelda skilning á inntaki.
- Beitt sjálfsmati sem tengist viðfangsefnum námsins með stuðningi kennara eftir því sem þörf krefur.
- Tengt ný viðfangsefni eigin reynslu og þekkingu.
- Tekið þátt í hóp- og tvenndarvinnu hlustað á og tekið tillit til þess sem aðrir hafa að segja.
- Nýtt sér hjálpartæki, s.s. einfaldar orðabækur, veforðasöfn, leiðréttingarforrit og leitarvélar.

Menningarläsi:

1. Stig:

Sýnt fram á að hann kann skil á ýmsum þáttum sem snúa að daglegu lífi, s.s. fjölskyldu, skóla, frítíma og hátíðum og áttað sig á hvað er líkt eða ólíkt því sem tíðkast í hans eigin menningu.

- Sýnt fram á að hann þekkir nokkuð til ytri umgjarðar menningarsvæðisins, s.s. landfræðilegrar legu, staðhátta og þekktra staða.
- Sýnt fram á að hann þekkir til þátta sem einkenna barna- og unglingamenningu viðkomandi málsvæðis, s.s. söguhetja barnabóka, leikja, söngva og ævintýra.
- Sýnt fram á að hann áttar sig á að mörg algeng orði í erlenda tungumálinu eru lík og skyld öðrum sem hann þekkir.

Námsefni:

Action, fyrri hluti lesbókar (og vinnubók A)

Basic Oxford Picture Dictionary og vinnubók

A Year of Fun

A World of Records

Into Hobbies

Amazing Animals

Anita's Big Day

Billy and the Queen

Hannah and the Hurricane

The Leopard and the Lighthouse

Speak Out notuð sem orðabók

Ítarefni af neti

DVD diskar valdir af kennara

7. bekkur hlustun, samskipti, lesskilningur og ritun

Ritun:

1.stig:

Skrifað stuttan samfelldan texta um efni sem tengist honum persónulega, tengt saman einfaldar setningar, stafsett flest algengustu orðin og notað algengustu greinarmerki, eins og punkta og spurningarmerki.

- Skrifað texta með orðaforða úr efnislokkum sem fengist er við með stuðningi frá mynd hlut eða gátlista.
- Lýst í einföldu máli því sem næst honum er, fjölskyldu, áhugamálum, vinum og umhverfi.
- Skrifað einföld skilaboð, smáskilaboð og tölvupóst,
- Samið stuttan texta frá eigin brjósti með stuðningi mynda,hluta, tónlistar o.s.frv.

Hlustun

Við lok 2. stigs getur nemandi: skilið talað mál um efni er varðar hann sjálfan, áhugamál hans og daglegt líf þegar talað er skýrt og áheyrilega,

- skilið í meginatriðum samtöl og viðtöl um efni tengt daglegu lífi og efni sem tengist viðfangsefnum námsins og nýtt sér í ræðu og riti,
- fylgt þræði í aðgengilegu fjölmiðlaefni og efni dægurmennningar sem höfðar til hans og getur sagt frá eða unnið úr því á annan hátt,
- hlustað eftir einstökum nákvæmum atriðum þegar þörf krefur, eins og t.d. tilkynningum og leiðbeiningum við kunnuglegar aðstæður og brugðist við með orðum eða athöfnum.

Lesskilningur

Við lok 2. stigs getur nemandi: lesið sér til gagns og ánægju auðlesna texta af ýmsum gerðum um daglegt líf og áhugamál sem innihalda algengan orðaforða og beitt mismunandi lestraraðferðum eftir eðli textans og tilgangi með lestrinum,

- skilið megininntak í aðgengilegum frásögnum dagblaða, tímarita og netmiðla og brugðist við og fjallað um efni þeirra,
- fundið lykilupplýsingar í texta í þeim tilgangi að nýta verkefnavinnu,

Samskipti

Við lok 2. stigs getur nemandi: sýnt fram á að hann er nokkuð vel samræðuhæfur um efni sem hann þekkir vel, beitir máli, framburði, áherslum og hrynjandi af nokkru öryggi, skilur og notar algengustu orðasambönd daglegs máls og viðeigandi kurteisvenjur og kann aðferðir til að gera sig skiljanlegan, t.d. með látbragði,

- tekið þátt í óformlegu spjalli um áhugamál sín og daglegt líf,
- bjargað sér við algengar aðstæður, t.d. í verslunum, á veitingastöðum og á ferðalögum,
- notað málið sem samskiptamiðil í kennslustundum og undirbúið, tekið og veitt viðtal.

Frásögn

Við lok 2. stigs getur nemandi: tjáð sig um það sem viðkemur daglegu lífi hans og því sem stendur honum nærri hvað varðar málnotkun, framburð, áherslur og orðaval,

- sagt hnökralítið frá reynslu, framtíðaráhorfum og eigin skoðunum,
- greint frá og lýst atburðum og athöfnum með stuðningi gátlista, tónlistar, mynda o.s.frv.,
- flutt einfalda, undirbúna kynningu á efni sem tengist náminu og flutt tilbúið eða frumsamið efni, t.d. stutt atriði eða sögu, einn eða í félagi við aðra.

Námshæfni:

2. stig:

Sett sér nokkuð raunhæf markmið, gert sér nokkra grein fyrir hvar hann stendur í náminu og beitt aðferðum til að skipuleggja sig og bæta þar sem þess gerist þörf.

- Beitt lyklnámsaðferðum til að auðvelda skilning og notkun á tungumálinu og valið aðferð sem hæfir viðfangsefninu, t.d. umorðað ef hann vantar orð og lesið í aðstæður og getið sér til hvaða samræður fara þar fram.
- endurgjöf með stuðningi frá kennara.
- Nýtt sér eigin reynslu og þekkingu þegar kemur að því að tileinka sér nýja þekkingu.
- Tekið þátt í samvinnu um ýmiss konar viðfangsefni og sýnt öðrum tillitssemi,
- Nýtt sér algengustu hjálpartæki, s.s. uppflettirit orðabækur, veforðasöfn, leiðréttingarforrit og leitarvélar.

Menningarläsi:

2.stig:

Sýnt fram á að hann þekkir til og skilur allvel ákveðin lykileinkenni í menningu viðkomandi mál- og menningarsvæðis sem snúa að daglegu lífi og aðstæðum íbúanna, einkum ungs fólks.

- Sýnt fram á að hann þekkir til síða og hefða viðkomandi mál- og menningarsvæða og getur borið saman við eigin menningu.
- Sýnt fram á að hann áttar sig á skyldleika erlendra málsins við íslensku, eigið móðurmál eða önnur tungumál sem hann er að læra.

Ritun:

2.stig

Skrifað samfelldan texta um efni sem hann þekkir, beitt grunnreglum málfræði og stafsetningar nokkuð rétt, sýnt fram á allgóð tök á daglegum orðaforða og orðaforða sem unni hefur verið með, skaða samhengi í textanum og notað til þess algengustu tengiorð og greinarmerki.

- skrifað texta af mismunandi gerðum, með stuðningi t.d. gátlista og fyrirmynda og hagað máli sínu í samræmi við inntak og viðtakanda,
- sagt nokkuð lipurlega frá og brugðist við því sem hann hefur lesið séð eða heyrt.

- lýst atburðarrás eða því sem hann hefur upplifað og notað orðaforða sem lýsir þróun, hraða, eftirvæntingu o.s.frv.,
- samið texta þar sem ímyndunaraflið fær að njóta sín.

Námsefni:

Action – seinni hluti lesbókar og vinnubók B

Children of the World

Out in Space

Going Places

Heroes

Orðabækur

DVD diskar valdir af kennara

8. bekkur hlustun, samskipti, lesskilningur, ritun og frásögn

Hlustun

Við lok 2. stigs getur nemandi: skilið talað mál um efni er varðar hann sjálfan, áhugamál hans og daglegt líf þegar talað er skýrt og áheyrilega,

- skilið í meginatriðum samtöl og viðtöl um efni tengt daglegu lífi og efni sem tengist viðfangsefnum námsins og nýtt sér í ræðu og riti,
- fylgt þræði í aðgengilegu fjölmiðlaefni og efni dægurmenningar sem höfðar til hans og getur sagt frá eða unnið úr því á annan hátt,
- hlustað eftir einstökum nákvæmum atriðum þegar þörf krefur, eins og t.d. tilkynningum og leiðbeiningum við kunnuglegar aðstæður og brugðist við með orðum eða athöfnum.

Lesskilningur

Við lok 2. stigs getur nemandi: lesið sér til gagns og ánægju auðlesna texta af ýmsum gerðum um daglegt líf og áhugamál sem innihalda algengan orðaforða og beitt mismunandi lestraraðferðum eftir eðli textans og tilgangi með lestrinum,

- skilið megininntak í aðgengilegum frásögnum dagblaða, tímarita og netmiðla og brugðist við og fjallað um efni þeirra,
- fundið lykilupplýsingar í texta í þeim tilgangi að nýta verkefnavinnu,
- lesið sér til gagns og gamans auðlesnar bækur og tímarit ætluð ungu fólki og fjallað um efni þeirra og skilið leiðbeiningar og upplýsingar um það sem snertir daglegt líf, t.d. tómstundir og ferðalög.

Frásögn

Við lok 2. stigs getur nemandi: tjáð sig um það sem viðkemur daglegu lífi hans og því sem stendur honum nærri hvað varðar málnotkun, framburð, áherslur og orðaval,

- sagt hnökralítið frá reynslu, framtíðaráhorfum og eigin skoðunum,
- greint frá og lýst atburðum og athöfnum með stuðningi gátlista, tónlistar, mynda o.s.frv.,
- flutt einfalda, undirbúna kynningu á efni sem tengist náminu og flutt tilbúið eða frumsamið efni, t.d. stutt atriði eða sögu, einn eða í félagi við aðra.

Ritun:

2.stig

Skrifað samfelldan texta um efni sem hann þekkir, beitt grunnreglum málfræði og stafsetningar nokkuð rétt, sýnt fram á allgóð tók á daglegum orðaforða og orðaforða sem unni hefur verið með, skaða samhengi í textanum og notað til þess algengustu tengiorð og greinarmerki.

- sagt nokkuð lipurlega frá og brugðist við því sem hann hefur lesið séð eða heyrt.
- Lýst atburðarrás eða því sem hann hefur upplifað og notað orðaforða sem lýsir þróun, hraða, eftirvæntingu o.s.frv.,
- Samið texta þar sem ímyndunaraflið fær að njóta sín.

Samskipti

Við lok 2. stigs getur nemandi: sýnt fram á að hann er nokkuð vel samræðuhæfur um efni sem hann þekkir vel, beitir máli, framburði, áherslum og hrynjandi af nokkru öryggi, skilur og notar algengustu orðasambönd daglegs máls og viðeigandi kurteisvenjur og kann aðferðir til að gera sig skiljanlegan, t.d. með látbragði,

- tekið þátt í óformlegu spjalli um áhugamál sín og daglegt líf,
- bjargað sér við algengar aðstæður, t.d. í verslunum, á veitingastöðum og á ferðalögum,
- notað málið sem samskiptamiðil í kennslustundum og undirbúið, tekið og veitt viðtal.

Frásögn

Við lok 2. stigs getur nemandi: tjáð sig áheyrilega um málefni sem hann þekkir, beitt tungumálinu af nokkurri nákvæmni hvað varðar reglur um málnotkun, framburð, áherslur, hrynjandi og orðaval,

- tjáð sig skipulega með undirbúið eða óundirbúið efni sem hann þekkir, hefur hlustað á, lesið um eða unnið með námi sínu, sagt skoðun sína á því og brugðist við spurningum.

Námshæfni:

2. stig:

Sett sér nokkuð raunhæf markmið, gert sér nokkra grein fyrir hvar hann stendur í náminu og beitt aðferðum til að skipuleggja sig og bæta þar sem þess gerist þörf.

- Beitt lyklnámsaðferðum til að auðvelda skilning og notkun á tungumálinu og valið aðferð sem hæfir viðfangsefninu, t.d. umorðað ef hann vantar orð og lesið í aðstæður og getið sér til hvaða samræður fara þar fram.
- endurgjöf með stuðningi frá kennara.
- Nýtt sér eigin reynslu og þekkingu þegar kemur að því að tileinka sér nýja þekkingu.

- Tekið þátt í samvinnu um ýmiss konar viðfangsefni og sýnt öðrum tillitssemi,
- Nýtt sér algengustu hjálpartæki, s.s. uppflettirit orðabækur, veforðasöfn, leiðréttingarforrit og leitarvélur.

Menningarläsi:

2.stig:

Sýnt fram á að hann þekkir til og skilur allvel ákveðin lykileinkenni í menningu viðkomandi mál- og menningarsvæðis sem snúa að daglegu lífi og aðstæðum íbúanna, einkum ungs fólks.

- Sýnt fram á að hann þekkir til siða og hefða viðkomandi mál- og menningarsvæða og getur borið saman við eigin menningu.
- Sýnt fram á að hann áttar sig á skyldleika erlendra málsins við íslensku, eigið móðurmál eða önnur tungumál sem hann er að læra.

Námsefni:

Spotlight 8 vinnubók og lesbók

Let's Go

Basic/Oxford Picture Dictionary og Workbook

Hlustunarefni: Huckleberry Finn, White Death og Internet

Orðabækur

Verkefni úr blöðum og tímaritum

Léttlestrarbækur

1. Mary Queen of Scots
2. The Monkey's Paw
3. Anne of Green Gables
4. Elephant Man
5. The Canterville Ghost

Bækur að eigin vali

DVD diskur valdir af kennara

9. bekkur hlustun, samskipti, lesskilningur, ritun og frásögn

Hlustun

Við lok 3. stigs getur nemandi:

fyrirhafnarlítið tileinkað sér talað mál um margvísleg málefni í kunnuglegum aðstæður þegar framsetning er áheyrileg,

- tileinkað sér aðalatriði úr kynningum og frásögnum sem eru innan áhuga-, náms- og þekkingarsviðs hans og brugðist við efni þeirra, sagt frá, unnið úr eða nýtt sér á annan hátt,
- án vandkvæða fylgst með aðgengilegu efni í fjöl- og myndmiðlum sér til gagns og ánægju, sagt frá og unnið úr,
- hlustað eftir nákvæmum upplýsingum, valið úr þær sem við á og brugðist við eða unnið úr þeim.

Lesskilningur

Við lok 2. stigs getur nemandi: lesið sér til gagns og ánægju auðlesna texta af ýmsum gerðum um daglegt líf og áhugamál sem innihalda algengan orðaforða og beitt mismunandi lestraraðferðum eftir eðli textans og tilgangi með lestrinum,

- lesið sér til gagns og gamans auðlesnar bækur og tímarit ætluð ungu fólki og fjallað um efni þeirra og skilið leiðbeiningar og upplýsingar um það sem snertir daglegt líf, t.d. tómstundir og ferðalög.

Lesskilningur

Við lok grunnskóla (3. stigs) getur nemandi: lesið sér til gagns og ánægju almenna texta af ýmsum toga með nokkuð fjölpættum orðaforða og valið lestraraðferð eftir eðli textans og tilgangi með lestrinum.

- lesið sér til fróðleiks rauntexa, t.d. úr dagblöðum, tímaritum og netmiðlum sem fjalla um efni er varðar líf hans, aðstæður eða umhverfi, brugðist við efni þeirra, sagt frá eða unnið úr á annan hátt,

Ritun:

2.stig

Skrifað samfelldan texta um efni sem hann þekkir, beitt grunnreglum málfræði og stafsetningar nokkuð rétt, sýnt fram á allgóð tök á daglegum orðaforða og orðaforða sem unni hefur verið með, skaða samhengi í textanum og notað til þess algengustu tengiorð og greinarmerki.

- lýst atburðarrás eða því sem hann hefur upplifað og notað orðaforða sem lýsir þróun, hraða, eftirvæntingu o.s.frv.,
- samið texta þar sem ímyndunaraflið fær að njóta sín.

Samskipti

Við lok 3. stigs getur nemandi:

sýnt fram á að hann er vel samræðuhæfur um kunnugleg málefni, beitir nokkuð réttu máli, eðlilegum framburði, áherslum og hrynjandi, notar algeng föst orðasambönd úr daglegu máli og kann að beita viðeigandi kurteisi-og samskiptavenjum, hikorðum og ólíkum aðferðum til að gera sig skiljanlegan og skilja aðra, t.d. með því að umorða.

- tekið þátt í óformlegu spjalli um daginn og veginn um efni sem hann er vel heima í

- tekist á við margs konar aðstæður í almennum samskiptum, t.d. miðlað og tekið á móti upplýsingum á ferðalögum, sem gestgjafi eða í netsamskiptum,

Frásögn

Við lok 2. stigs getur nemandi: tjáð sig áheyrilega um málefni sem hann þekkir, beitt tungumálinu af nokkurri nákvæmni hvað varðar reglur um málnotkun, framburð, áherslur, hrynjandi og orðaval,

- tjáð sig skipulega með undirbúið eða óundirbúið efni sem hann þekkir, hefur hlustað á, lesið um eða unnið með námi sínu, sagt skoðun sína á því og brugðist við spurningum,
- flutt stutta frásögn eða kynningu um undirbúið efni blaðalaust og af nokkru öryggi,
- samið, æft og flutt frumsamið efni, t.d. stutt atriði eða sögu, einn eða í félagi við aðra.

Námshæfni:

3. stig:

Sett sér raunhæf markmið, skipulagt nám sitt á markvissan hátt og lagt mat á eigin stöðu og námsframavindu.

- Beitt margvíslegum námsaðferðum sem geta komið að gagni í náminu og veit hvenær þær eiga við, t.d. nýtt sér samhengi í texta eða aðstæðum til að geta sér til um merkingu orða.
- Beitt á raunsæjan hátt sjálfsmati og jafningamati í tenglum við viðfangsefni námsins og veitt sanngjarna endurgjöf.
- Nýtt sér reynslu sína og þekkingu til að skapa nýja þekkingu og nota í nýju samhengi.
- Unnið sjálfstætt, með öðrum og undir leiðsögn og tekið tillit til þess sem aðrir hafa til málanna að leggja,
- Nýtt sér öll helstu hjálpartæki, s.s. ítarefni, efni úr fjölmiðlum, orðabækur, veforðasöfn, leiðréttingarforrit, tungumálaforrit og leitarforrit og umgengist þau af gagnrýni.

Menningarläsi.

3.stig:

Sýnt fram á að hann þekkir vel til mannlífs og menningar á viðkomandi málsvæði og gerir sér vel grein fyrir hvað er líkt eða ólíkt hans eigin aðstæðum.

- Sýnt fram á að hann þekkir nokkuð til innri samfélagsgerðar, hvað einkennir þjófélagið og hvað sem er efst á baugi hverju sinni.
- Sýnt fram á að hann kann nokkur deili á fjölbreyttum uppruna þegnanna á viðkomandi málsvæði og gerir sér grein fyrir takmörkunum staðalmynda og áhrifum fordóma.
- Getur greint á milli helstu afbrigða tungumálsins t.s. hvað er danska, norska, sænska, færeyska, skoska, ameríska.

Námsefni:

Spotlight 9 vinnubók og lesbók

Let's Go

Oxford Picture Dictionary og Workbook

Orðabækur

Internet

Blöð og greinar

Ýmsir smátextar

Smásögur

Léttlestrarbækur

1. Lorna Doone
2. The Wind in the Willows
3. Dr. Jeckyll and Mr Hyde
4. The Canterville Ghost
5. The Boys from Brazil
6. Thirty-nine Steps
7. Romeo and Juliet + DVD

Bækur að eigin vali

Hlustunarverkefni: Three Men in a Boat

DVD diskar valdir af kennara

[10. bekkur hlustun, samskipti, lesskilningur, ritun, frásögn og menningarläsi](#)

Hlustun

Við lok 3. stigs getur nemandi:

fyrirhafnarlítið tileinkað sér talað mál um margvísleg málefni í kunnuglegum aðstæður þegar framsetning er áheyrileg,

- tileinkað sér aðalatriði úr kynningum og frásögnum sem eru innan áhuga-, náms- og þekkingarsviðs hans og brugðist við efni þeirra, sagt frá, unnið úr eða nýtt sér á annan hátt,
- án vandkvæða fylgst með aðgengilegu efni í fjöl- og myndmiðlum sér til gagns og ánægju, sagt frá og unnið úr,
- hlustað eftir nákvæmum upplýsingum, valið úr þær sem við á og brugðist við eða unnið úr þeim.

Lesskilningur

Við lok grunnskóla (3. stigs) getur nemandi: lesið sér til gagns og ánægju almenna texta af ýmsum toga með nokkuð fjölþættum orðaforða og valið lestraraðferð eftir eðli textans og tilgangi með lestrinum.

- aflað sér upplýsinga úr texta, greint aðalatriði frá aukaatriðum, gert sér grein fyrir helstu niðurstöðum og nýtt sér verkefnavinnu,
- lesið sér til fróðleiks rauntexa, t.d. úr dagblöðum, tímaritum og netmiðlum sem fjalla um efni er varðar líf hans, aðstæður eða umhverfi, brugðist við efni þeirra, sagt frá eða unnið úr á annan hátt,
- lesið sér til gagns, ánægju og þroska smásögur og skáldsögur ætlaðar ungu fólki og myndað skoðanir á efni þeirra og lesið og tileinkað sér efni sem tengist öðrum námsgreinum og hugtök sem tengjast þeim og nýtt í nýju samhengi.

Samskipti

Við lok 3. stigs getur nemandi:

sýnt fram á að hann er vel samræðuhæfur um kunnugleg málefni, beitir nokkuð réttu máli, eðlilegum framburði, áherslum og hrynjandi, notar algeng föst orðasambönd úr daglegu máli og kann að beita viðeigandi kurteisis-og samskiptavenjum, hikorðum og ólíkum aðferðum til að gera sig skiljanlegan og skilja aðra, t.d. með því að umorða.

- tekið þátt í óformlegu spjalli um daginn og veginn um efni sem hann er vel heima í
- tekist á við margs konar aðstæður í almennum samskiptum, t.d. miðlað og tekið á móti upplýsingum á ferðalögum, sem gestgjafi eða í netsamskiptum,
- tekið þátt í skoðanaskiptum, fært einföld rök fyrir máli sínu og tekið tillit til sjónarmiða viðmælenda.

Frásögn

Við lok 3. stigs getur nemandi: tjáð sig áheyrilega um málefni sem hann þekkir, beitt tungumálinu af nokkurri nákvæmni hvað varðar reglur um málnotkun, framburð, áherslur, hrynjandi og orðaval,

- tjáð sig skipulega með undirbúið eða óundirbúið efni sem hann þekkir, hefur hlustað á, lesið um eða unnið með námi sínu, sagt skoðun sína á því og brugðist við spurningum,
- flutt stutta frásögn eða kynningu um undirbúið efni blaðalaust og af nokkru öryggi,
- samið, æft og flutt frumsamið efni, t.d. stutt atriði eða sögu, einn eða í félagi við aðra.

Ritun:

3.stig.

Skrifað lipran samfelldan texta á hnökralitlu máli um efni sem hann hefur þekkingu á, sýnt fram á góð tækni á orðaforða og meginreglum málnotkunar, fylgt hefðum varðandi uppbyggingu og samhengi texta og notað tengiorð við hæfi.

- Skrifað ýmsar gerðir af textum, bæði formlega og óformlega og hagað orðum sínum með lesanda í huga og í samræmi við inntak og tilgang með skrifunum,
- Skrifað um eða brugðist skilmerkilega við því sem hann hefur hlustað á, séð eða lesið og fylgt ákveðnu formi textagerðar þar sem það á við,
- Tjáð sig um skoðanir sínar, tilfinningar, reynslu og þekkingu,
- Leiki sér með málið og látið sköpunargáfuna og ímyndunaraflíð njóta sín.

Námshæfni:

3. stig:

Sett sér raunhæf markmið, skipulagt nám sitt á markvissan hátt og lagt mat á eigin stöðu og námsframavindu.

- Beitt margvíslegum námsaðferðum sem geta komið að gagni í náminu og veit hvenær þær eiga við, t.d. nýtt sér samhengi í texta eða aðstæðum til að geta sér til um merkingu orða.
- Beitt á raunsæjan hátt sjálfsmati og jafningamati í tenglum við viðfangsefni námsins og veitt sanngjarna endurgjöf.
- Nýtt sér reynslu sína og þekkingu til að skapa nýja þekkingu og nota í nýju samhengi.
- Unnið sjálfstætt, með öðrum og undir leiðsögn og tekið tillit til þess sem aðrir hafa til málanna að leggja,
- Nýtt sér öll helstu hjálpartæki, s.s. ítarefni, efni úr fjölmiðlum, orðabækur, veforðasöfn, leiðréttingarforrit, tungumálaforrit og leitarforrit og umgengist þau af gagnrýni.

Menningarläsi.

3.stig:

Sýnt fram á að hann þekkir vel til mannlífs og menningar á viðkomandi málsvæði og gerir sér vel grein fyrir hvað er líkt eða ólíkt hans eigin aðstæðum.

- Sýnt fram á að hann þekkir nokkuð til innri samfélagsgerðar, hvað einkennir þjófélagið og hvað sem er efst á baugi hverju sinni.
- Sýnt fram á að hann kann nokkur deili á fjölbreyttum uppruna þegnanna á viðkomandi málsvæði og gerir sér grein fyrir takmörkunum staðalmynda og áhrifum fordóma.
- Getur greint á milli helstu afbrigða tungumálsins t.s. hvað er danska, norska, sænska, færeyska, skoska, ameríska.

Námsefni:

Spotlight 10 vinnubók og lesbók

Oxford Picture Dictionary og Workbook

Orðabækur

Ítarefni af neti

Blöð og greinar

Ýmis smátextar

Smásögur

Léttlestrarbækur:

1. David Copperfield
2. Ghost Stories
3. Great Expectations
4. The Enemy

Bækur að eigin vali

Hlustunarverkefni

DVD: King Arthur og Oliver Twist

Danska

6. - 7. bekkur: Hlustun, samskipti, lesskilningur og ritun

Hlustun

Við lok 1. stigs getur nemandi: skilið einfalt mál er varðar hann sjálfan og hans nánasta umhverfi þegar talað er skýrt.

- skilið það mál sem notað er í kennslustofunni og brugðist er við með orðum eða athöfnum,
- fylgt meginþræði í einföldum frásögnum um kunnuglegt efni með stuðningi, t.d. af myndum, hlutum eða líkamsmáli og notað sér upplýsingarnar í eigin verkefni,
- fylgst með einföldu efni í myndmiðlum og úr heimi dægurmenningar sem er kunnuglegt út heimi barna og unglinga og greint frá því helsta.

Lesskilningur

Við lok 1. stigs getur nemandi: lesið og skilið stutta texta með grunnorðaforða daglegs lífs um efni sem tengist þekktum aðstæðum og áhugamálum.

- skilið megininntak í stuttum einföldum frásögnum dagblaða, tímarita og netmiðla með stuðningi, t.d. af myndum,
- fundið afmarkaðar upplýsingar í einföldum texta og nýtt sér í verkefnavinnu,
- lesið sér til gagns og gamans, stuttar, einfaldar bækur og fræðsluefni fyrir börn og unglinga og rætt efni þeirra með stuðningi kennara eða skólasystkina.

Samskipti

Við lok 1. stigs getur nemandi: haldið uppi einföldum samræðum með stuðningi frá viðmælanda með eðlilegum framburði og áherslum á lykilorðaforða og kann að beita algengustu kurteisvenjum.

- spurt og svarað á einfaldan hátt um það sem stendur honum næst,
- skipst á upplýsingum og skoðunum við skólasystkini og kennara um efni tengt náminu,
- tekið þátt í samskiptaleikjum og unnið samtalsæfingar.

Frásögn

Við lok 1. stigs getur nemandi: í einföldu máli sagt frá og notað lykilorðaforða sem unnið hefur verið með í viðfangsefnum námsins og beitt eðlilegum framburði og áherslum.

- sagt frá eða lýst sjálfum sér, vinum, fjölskyldu, áhugamálum og nánasta umhverfi á einfaldan hátt,

- endursagt og lýst atburðum eða reynslu á einfaldan hátt með stuðningi hluta, mynda, tónlistar o.s.frv.
- flutt atriði, sagt stutta sögu eða lesið upp eigin texta sem hann hefur haft tækifæri til að æfa.

Ritun:

1.stig:

Skrifað stuttan samfelldan texta um efni sem tengist honum persónulega, tengt saman einfaldar setningar, stafsett flest algengustu orðin og notað algengustu greinarmerki, eins og punkta og spurningarmerki.

- skrifað texta með orðaforða úr efnislokkum sem fengist er við með stuðningi frá mynd hlut eða gátlista.
- lýst í einföldu máli því sem næst honum er, fjölskyldu, áhugamálum, vinum og umhverfi

Menningarläsi.

1. Stig:

Sýnt fram á að hann kunni skil á ýmsum þáttum sem snúa að daglegu lífi, s.s. fjölskyldu, skóla, frítíma og hátíðum og áttað sig á hvað er líkt eða ólíkt því sem tíðkast í hans eigin menningu.

- sýnt fram á að hann þekkir nokkuð til ytri umgjarðar menningarsvæðisins, s.s. landfræðilegrar legu, staðháttu og þekktra staða.
- sýnt fram á að hann þekkir til þátta sem einkenna barna- og unglingamenningu viðkomandi málsvæðis, s.s. söguhetja barnabóka, leikja, söngva og ævintýra.
- sýnt fram á að hann áttar sig á að mörg algeng orði í erlenda tungumálinu eru lík og skyld öðrum sem hann þekkir.

Námshæfni:

1.stig

Sett sér einföld markmið og lagt mat á námsframvindu með stuðningi frá kennara ef með þarf.

- beitt einföldum námsaðferðum til að auðvelda námið. T.d. nýtt sér titil á texta eða myndir sem fylgja til að auðvelda skilning á inntaki.
- beitt sjálfsmati sem tengist viðfangsefnum námsins með stuðningi kennara eftir því sem þörf krefur.
- tengt ný viðfangsefni eigin reynslu og þekkingu.
- tekið þátt í hóp- og tvenndarvinnu hlustað á og tekið tillit til þess sem aðrir hafa að segja.
- nýtt sér hjálpartæki, s.s. einfaldar orðabækur, veforðasöfn, leiðréttingarforrit og leitarvélar.

Námsefni:

Start lesbók og vinnubók

Þemaverkefni t.d Rejsen til Danmark

8. bekkur: Hlustun, samskipti, lesskilningur, ritun og frásögn

Hlustun

Við lok 2. stigs getur nemandi: skilið talað mál um efni er varðar hann sjálfan, áhugamál hans og daglegt líf þegar talað er skýrt og áheyrilega.

- skilið í meginatriðum samtöl og viðtöl um efni tengt daglegu lífi og efni sem tengist viðfangsefnum námsins og nýtt sér í ræðu og riti,

Lesskilningur

Við lok 2. stigs getur nemandi: lesið sér til gagns og ánægju auðlesna texta af ýmsum gerðum um daglegt líf og áhugamál sem innihalda algengan orðaforða og beitt mismunandi lestraraðferðum eftir eðli textans og tilgangi með lestrinum,

- skilið megininntak í aðgengilegum frásögnum dagblaða, tímarita og netmiðla og brugðist við og fjallað um efni þeirra,
- fundið lykilupplýsingar í texta í þeim tilgangi að nýta verkefnavinnu,

Samskipti

Við lok 2. stigs getur nemandi: sýnt fram á að hann er nokkuð vel samræðuhæfur um efni sem hann þekkir vel, beitir máli, framburði, áherslum og hrynjandi af nokkru öryggi, skilur og notar algengustu orðasambönd daglegs máls og viðeigandi kurteisisvenjur og kann aðferðir til að gera sig skiljanlegan, t.d. með látbragði.

- tekið þátt í óformlegu spjalli um áhugamál sín og daglegt líf,
- bjargað sér við algengar aðstæður, t.d. í verslunum, á veitingastöðum og á ferðalögum,

Frásögn

Við lok 2. stigs getur nemandi: tjáð sig um það sem viðkemur daglegu lífi hans og því sem stendur honum nærri á vel skiljanlegu máli hvað varðar málnotkun, framburð, áherslur og orðaval.

- flutt einfalda undirbúna kynningu á efni sem tengist náminu og flutt tilbúið eða frumsamið efni t.d. stutt atriði eða sögu einn eða í félagi við aðra.

Ritun:

1.stig:

Skrifað stuttan samfelldan texta um efni sem tengist honum persónulega, tengt saman einfaldar setningar, stafsett flest algengustu orðin og notað algengustu greinarmerki, eins og punkta og spurningarmerki.

- skrifað texta með orðaforða úr efnislokkum sem fengist er við með stuðningi frá mynd hlut eða gátlista.
- lýst í einföldu máli því sem næst honum er, fjölskyldu, áhugamálum, vinum og umhverfi.
- skrifað einföld skilaboð, smáskilaboð og tölvupóst,
- samið stuttan texta frá eigin brjósti með stuðningi mynda, hluta, tónlistar o.s.frv.

Menningarläsi.

1. Stig:

Sýnt fram á að hann kann skil á ýmsum þáttum sem snúa að daglegu lífi, s.s. fjölskyldu, skóla, frítíma og hátíðum og áttað sig á hvað er líkt eða ólíkt því sem tíðkast í hans eigin menningu.

- sýnt fram á að hann þekkir nokkuð til ytri umgjarðar menningarsvæðisins, s.s. landfræðilegrar legu, staðhátta og þekktra staða.
- sýnt fram á að hann þekkir til þátta sem einkenna barna- og unglingamenningu viðkomandi málsvæðis, s.s. söguhetja barnabóka, leikja, söngva og ævintýra.
- sýnt fram á að hann áttar sig á að mörg algeng orði í erlenda tungumálinu eru lík og skyld öðrum sem hann þekkir.

Námshæfni:

2. stig:

Sett sér nokkuð raunhæf markmið, gert sér nokkra grein fyrir hvar hann stendur í náminu og beitt aðferðum til að skipuleggja sig og bæta þar sem þess gerist þörf.

- beitt lykilnámsaðferðum til að auðvelda skilning og notkun á tungumálinu og valið aðferð sem hæfir viðfangsefninu, t.d. umorðað ef hann vantar orð og lesið í aðstæður og getið sér til hvaða samræður fara þar fram.
- endurgjöf með stuðningi frá kennara.
- nýtt sér eigin reynslu og þekkingu þegar kemur að því að tileinka sér nýja þekkingu.
- tekið þátt í samvinnu um ýmiss konar viðfangsefni og sýnt öðrum tillitssemi,
- nýtt sér algengustu hjálpartæki, s.s. uppflettirit orðabækur, veforðasöfn, leiðréttingarforrit og leitarvélar.

Námsefni:

Smart lesbók og vinnubók

Tænk lesbók og vinnubók

Þema: Konfirmationen

Hringekja – stöðvarvinna

Lesbækur: Dumme sms, Sofies dagbog, Onde mobilfotos

TV serie: Millie

9. bekkur: Hlustun, samskipti, lesskilningur, ritun og frásögn

Hlustun

Við lok 2. stigs getur nemandi: skilið talað mál um efni er varðar hann sjálfan, áhugamál hans og daglegt líf þegar talað er skýrt og áheyrilega,

- skilið í meginatriðum samtöl og viðtöl um efni tengt daglegu lífi og efni sem tengist viðfangsefnum námsins og nýtt sér í ræðu og riti,
- fylgt þræði í aðgengilegu fjölmiðlaefni og efni dægurmenningar sem höfðar til hans og getur sagt frá eða unnið úr því á annan hátt,
- hlustað eftir einstökum nákvæmum atriðum þegar þörf krefur, eins og t.d. tilkynningum og leiðbeiningum við kunnuglegar aðstæður og brugðist við með orðum eða athöfnum.
- lesskilningur
- við lok 2. stigs getur nemandi: lesið sér til gagns og ánægju auðlesna texta af ýmsum gerðum um daglegt líf og áhugamál sem innihalda algengan orðaforða og beitt mismunandi lestraraðferðum eftir eðli textans og tilgangi með lestrinum,
- lesið sér til gagns og gamans auðlesnar bækur og tímarit ætluð ungu fólki og fjallað um efni þeirra og skilið leiðbeiningar og upplýsingar um það sem snertir daglegt líf, t.d. tómstundir og ferðalög.

Samskipti

Við lok 2. stigs getur nemandi: sýnt fram á að hann er nokkuð vel samræðuhæfur um efni sem hann þekkir vel, beitir máli, framburði, áherslum og hrynjandi af nokkru öryggi, skilur og notar algengustu orðasambönd daglegs máls og viðeigandi kurteisisvenjur og kann aðferðir til að gera sei skiljanlegan, t.d. með látbragði.

- tekið þátt í óformlegu spjalli um áhugamál sín og daglegt líf,
- bjargað sér við algengar aðstæður, t.d. í verslunum, á veitingastöðum og á ferðalögum,
- notað málið sem samskiptamiðil í kennslustundum og undirbúið, tekið og veitt viðtal.

Frásögn

Við lok 2. stigs getur nemandi: tjáð sig um það sem viðkemur daglegu lífi hans og því sem stendur honum nærri hvað varðar málnotkun, framburð, áherslur og orðaval,

- sagt hnökralítið frá reynslu, framtíðaráhorfum og eigin skoðunum,
- greint frá og lýst atburðum og athöfnum með stuðningi gátlista, tónlistar, mynda o.s.frv.,
- flutt einfalda, undirbúna kynningu á efni sem tengist náminu og flutt tilbúið eða frumsamið efni, t.d. stutt atriði eða sögu, einn eða í félagi við aðra.

Ritun:

2.stig

Skrifað samfelldan texta um efni sem hann þekkir, beitt grunnreglum málfræði og stafsetningar nokkuð rétt, sýnt fram á allgóð tök á daglegum orðaforða og orðaforða sem unni

hefur verið með, skaða samhengi í textanum og notað til þess algengustu tengiorð og greinarmerki.

- lýst atburðarrás eða því sem hann hefur upplifað og notað orðaforða sem lýsir þróun, hraða, eftirvæntingu o.s.frv.,
- samið texta þar sem ímyndunaraflið fær að njóta sín.

Menningarlæsi.

1.- 2. Stig:

Sýnt fram á að hann kann skil á ýmsum þáttum sem snúa að daglegu lífi, s.s. fjölskyldu, skóla, frítíma og hátíðum og áttað sig á hvað er líkt eða ólíkt því sem tíðkast í hans eigin menningu.

- sýnt fram á að hann þekkir nokkuð til ytri umgjarðar menningarsvæðisins, s.s. landfræðilegrar legu, staðhátta og þekktra staða.
- sýnt fram á að hann þekkir til þátta sem einkenna barna- og unglingamenningu viðkomandi málsvæðis, s.s. söguhetja barnabóka, leikja, söngva og ævintýra.
- sýnt fram á að hann áttar sig á að mörg algeng orði í erlenda tungumálinu eru lík og skyld öðrum sem hann þekkir.
- sýnt fram á að hann þekkir til síða og hefða viðkomandi mál- og menningarsvæða og getur borið saman við eigin menningu.

Námshæfni:

2. stig:

Sett sér nokkuð raunhæf markmið, gert sér nokkra grein fyrir hvar hann stendur í náminu og beitt aðferðum til að skipuleggja sig og bæta þar sem þess gerist þörf.

- beitt lykilnámsaðferðum til að auðvelda skilning og notkun á tungumálinu og valið aðferð sem hæfir viðfangsefninu, t.d. umorðað ef hann vantar orð og lesið í aðstæður og getið sér til hvaða samræður fara þar fram.
- endurgjöf með stuðningi frá kennara.
- nýtt sér eigin reynslu og þekkingu þegar kemur að því að tileinka sér nýja þekkingu.
- tekið þátt í samvinnu um ýmiss konar viðfangsefni og sýnt öðrum tillitssemi,
- nýtt sér algengustu hjálpartæki, s.s. uppflettirit orðabækur, veforðasöfn, leiðréttingarforrit og leitarvélar.

Námsefni:

Smil lesbók og vinnubók

Þema. Ferðabæklingur (með ensku)

Hringekja – stöðvarvinna

Lesbækur : Blodhævn, Nye tricks

10. bekkur: Hlustun, samskipti, lesskilningur, ritun, frásögn og menningarlæsi

Hlustun.

Við lok 3. stigs getur nemandi: fyrirhafnarlítið tileinkað sér talað mál um margvísleg málefni í kunnuglegum aðstæðum þegar framsetning er áheyrileg.

- tileinkað sér aðalatriði úr kynningum og frásögnum sem eru innan áhuga-, náms- og þekkingarsviðs hans og brugðist við efni þeirra, sagt frá, unnið úr eða nýtt sér á annan hátt,
- án vandkvæða fylgst með aðgengilegu efni í fjöl- og myndmiðlum sér til gagns og ánægju, sagt frá og unnið úr,
- hlustað eftir nákvæmum upplýsingum, valið úr þær sem við á og brugðist við eða unnið úr þeim.

Lesskilningur

Við lok grunnskóla (3. stigs) getur nemandi: lesið sér til gagns og ánægju almenna texta af ýmsum toga með nokkuð fjölpættum orðaforða og valið lestraraðferð eftir eðli textans og tilgangi með lestrinum.

- aflað sér upplýsinga úr texta, greint aðalatriði frá aukaatriðum, gert sér grein fyrir helstu niðurstöðum og nýtt sér verkefnavinna,
- lesið sér til fróðleiks rauntexa, t.d. úr dagblöðum, tímaritum og netmiðlum sem fjalla um efni er varðar líf hans, aðstæður eða umhverfi, brugðist við efni þeirra, sagt frá eða unnið úr á annan hátt,
lesið sér til gagns, ánægju og þroska smásögur og skáldsögur ætlaðar ungu fólki og myndað skoðanir á efni þeirra og lesið og tileinkað sér efni sem tengist öðrum námsgreinum og hugtök sem tengjast þeim og nýtt í nýju samhengi

Samskipti

Við lok 3. stigs getur nemandi:

sýnt fram á að hann er vel samræðuhæfur um kunnugleg málefni, beitir nokkuð réttu máli, eðlilegum framburði, áherslum og hrynjandi, notar algeng föst orðasambönd úr daglegu máli og kann að beita viðeigandi kurteisis- og samskiptavenjum, hikorðum og ólíkum aðferðum til að gera sig skiljanlegan og skilja aðra, t.d. með því að umorða.

- tekið þátt í óformlegu spjalli um daginn og veginn um efni sem hann er vel heima í

- tekist á við margs konar aðstæður í almennum samskiptum, t.d. miðlað og tekið á móti upplýsingum á ferðalögum, sem gestgjafi eða í netsamskiptum,

Frásögn

Við lok 3. stigs getur nemandi: tjáð sig áheyrilega um málefni sem hann þekkir, beitt tungumálinu af nokkurri nákvæmni hvað varðar reglur um málnotkun, framburð, áherslur, hrynjandi og orðaval,

- tjáð sig skipulega með undirbúið eða óundirbúið efni sem hann þekkir, hefur hlustað á, lesið um eða unnið með námi sínu, sagt skoðun sína á því og brugðist við spurningum,
- flutt stutta frásögn eða kynningu um undirbúið efni blaðalaust og af nokkru öryggi,
- samið, æft og flutt frumsamið efni, t.d. stutt atriði eða sögu, einn eða í félagi við aðra.
- tekið þátt í skoðanaskiptum, fært einföld rök fyrir máli sínu og tekið tillit til sjónarmiða viðmælenda.

Ritun:

3.stig

Skrifað lipran samfelldan texta á hnökralitlu máli um efni sem hann hefur þekkingu á, sýnt fram á góð tök á orðaforða og meginreglum málnotkunar, fylgt hefðum varðandi uppbyggingu og samhengi texta og notað tengiorð við hæfi.

- skrifað texta af mismunandi gerðum, með stuðningi t.d. gátlista og fyrirmynda og hagað máli sínu í samræmi við inntak og viðtakanda.
- lýst atburðarrás eða því sem hann hefur upplifað og notað orðaforða sem lýsir þróun, hraða, eftirvæntingu o.s.frv.,
- samið texta þar sem ímyndunaraflið fær að njóta sín.
- hagað máli sínu í samræmi við inntak og viðtakanda,
- sagt nokkuð lipurlega frá og brugðist við því sem hann hefur lesið séð eða heyrt.

Menningarläsi.

3.stig:

Sýnt fram á að hann þekkir vel til mannlífs og menningar á viðkomandi málsvæði og gerir sér vel grein fyrir hvað er líkt eða ólíkt hans eigin aðstæðum.

- sýnt fram á að hann þekkir nokkuð til innri samfélagsgerðar, hvað einkennir þjófélagið og hvað sem er efst á baugi hverju sinni.
- sýnt fram á að hann kann nokkur deili á fjölbreyttum uppruna þegnanna á viðkomandi málsvæði og gerir sér grein fyrir takmörkunum staðalmynda og áhrifum fordóma.
- getur greint á milli helstu afbrigða tungumálsins t.s. hvað er danska, norska, sænska, færeyska, skoska, ameríska.

Námshæfni

3. stig:

Sett sér raunhæf markmið, skipulagt nám sitt á markvissan hátt og lagt mat á eigin stöðu og námsframavindu.

- beitt margvíslegum námsaðferðum sem geta komið að gagni í náminu og veit hvenær þær eiga við, t.d. nýtt sér samhengi í texta eða aðstæðum til að geta sér til um merkingu orða.
- beitt á raunsæjan hátt sjálfsmati og jafningamati í tenglum við viðfangsefni námsins og veitt sanngjarna endurgjöf.
- nýtt sér reynslu sína og þekkingu til að skapa nýja þekkingu og nota í nýju samhengi.
- unnið sjálfstætt, með öðrum og undir leiðsögn og tekið tillit til þess sem aðrir hafa til málanna að leggja,
- nýtt sér öll helstu hjálpartæki, s.s. ítarefni, efni úr fjölmiðlum, orðabækur, veforðasöfn, leiðréttingarforrit, tungumálaforrit og leitarforrit og umgengist þau af gagnrýni.

Námsefni:

Dejlige Danmark

Ekko lesbók og vinnubók

Þema: Mad – superavisen ofl

Hringekja – stöðvarvinna

Lesbækur: Koldt blod (3 teg), kjörbækur.

TV serie: Store drømme

List- og verkgreinar

Dans

1.bekkur

Að nemendur:

Geti hreyft sig frjálst í takt við tónlist.

Geti dansað einföld hreyfimyndir og notað þau í paradönsum, barnadönsum og einföldum þjóðdönsum.

Kunni skil á hægri, vinstri, fram, aftur, hæl og tá.

Geti tekið þátt í hreyfileikjum, gengið í röð og hringi, læri hoppspor.

Geti dansað einföld spor í samkvæmisdansi.

Geti hlustað á tónlist með mismunandi tónfalli, hröð/hæg spor.

Geti tekið upp hald í dansi.

Tillögur að námsefni:

Barnadansar, þjóðdansar, leikdansar, línudans, zumba, tískudansar.

2.bekkur

Að nemendur:

Geti hreyft sig frjálst í takt við tónlist.

Geti dansað einföld hreyfimylnstur og noti þau í paradönsum, barnadönsum og einföldum þjóðdönsum.

Kunni skil á hægri, vinstri, fram, aftur, hæl og tá.

Verði meðvitaðir um stöðu líkamans.

Geti tekið þátt í hreyfileikjum, gengið í röð og hringi, læri hoppspor).

Geti dansað einföld spor í samkvæmisdansi.

Geti hlustað á tónlist með mismunandi tónfalli, hröð/hæg spor, skilgreint mismunandi dansstöðu.

Spinni dans, tjái með hreyfingu tilfinningar, hugsanir eða ýmislegt tengt umhverfinu, gefi ímyndunaraflinu lausan tauminn, noti orðaforðann sem hann hefur á valdi sínu.

Tillögur að námsefni:

Barnadansar, þjóðdansar, leikdansar, latin dans, zumba, tískudans og línudans.

3.bekkur

Að nemendur:

Hreyfi sig frjálst í takt við tónlist.

Dansi einföld hreyfimylnstur og noti þau í paradönsum, barnadönsum og einföldum þjóðdönsum.

Kunni skil á hægri, vinstri, fram, aftur, hæl og tá.

Verði meðvitaðir um stöðu og þyngdarpunkt.

Taki þátt í hreyfileikjum, gangi í röð og hringi, læri hoppspor.

Dansi einföld spor í samkvæmisdansi, hlusti á tónlist með mismunandi tónfalli, hröð/hæg spor, skilgreini mismunandi dansstöðu.

Spinni dans, tjái í hreyfingu tilfinningar, hugsanir eða ýmislegt tengt umhverfinu, gefi ímyndunaraflinu lausan tauminn, noti orðaforðann sem hann hefur á valdi sínu.

Viti hvenær og á hvaða slætti eigi að hefja dansinn.

Tillögur að námsefni:

Latin dansar, ballrum dansar, gömlu dansarnir, línudans og tískudansar.

4.bekkur

Að nemendur:

Verði meðvitaðir um stöðu og þyngdarstöðu líkamans.

Hreyfi sig frjálst og í takt við tónlist í samræmingu við eigin hreyfigetu.

Dansi einföld spor í samkvæmisdansi.

Hlusti á tónlist með mismunandi tónfalli, hröð/hæg spor og skilgreini mismunandi dansstöðu.

Taki þátt í skapandi dansferli með jafningum undir leiðsögn kennara.

Viti hvenær og á hvaða slætti eigi að hefja dansa.

Tengi saman dans og tónlist og virði samskipta reglur.

Taki tillit til jafningja í samstarfi.

Hlusti á hugmyndir annarra og leggi fram eigin.

Ræði um hreyfingu í dansi út frá persónulegri reynslu.

Tillögur að námsefni:

Latin dansar, ballrum dansar, gömlu dansarnir, línudansar, Zumba, Tískudansar, (hip hop, breik)

5.bekkur

Að nemendur:

Beiti líkama sínum markvisst í dansi sjálfum sér til ánægju.

Dansi grunnspar í samkvæmisdönsum, gömludönsunum og helstu tískudansa.

Geti sett saman einfalda dansa undir leiðsögn kennara.

Tjái sig í dansi með hreyfingu, túlkun og tónlist, beiti kurteisisvenjum í dansi.

Geti unnið sjálfstætt að dansverkefnum, bæði veitt og tekið uppbyggilegri gagnrýni.

Geti rætt um dans frá persónulegri reynslu.

Tillögur að námsefni:

Samkvæmisdansar, gömlu dansarnir, tíska dansar, dansar úr bíómyndum Step Up.

6.bekkur

Að nemendur:

Beiti líkama sínum markvisst í dansi sjálfum sér til ánægju.

Dansi grunnspar í samkvæmisdönsum, gömludönsunum og helstu tískudansa.

Geti sett saman einfalda dansa undir leiðsögn kennara.

Tjái sig í dansi með hreyfingu, túlkun og tónlist og beiti kurteisisvenjum í dansi.

Geti unnið sjálfstætt að dansverkefnum, bæði veitt og tekið uppbyggilegri gagnrýni.

Geti rætt um dans frá persónulegri reynslu.

Tillögur að námsefni:

Samkvæmisdansar, tískudansar, dansa úr bíómyndum og námsefni sem er á internetinu.

7.bekkur

Að nemendur

Beiti líkama sínum markvisst í dansi sjálfum sér til ánægju.

Dansi grunnspar í samkvæmisdönsum, gömludönsunum og helstu tískudansa.

Geti sett saman einfalda dansa undir leiðsögn kennara.

Tjái sig í dansi með hreyfingu, túlkun og tónlist, beiti kurteisisvenjum í dansi.

Geti unnið sjálfstætt að dansverkefnum, bæði veitt og tekið uppbyggilegri gagnrýni.

Geti rætt um dans frá persónulegri reynslu.

Tillögur að námsefni:

Samkvæmisdansar, tískudansar, dansa úr bíómyndum og námsefni sem er á internetinu.

8.bekkur

Að nemendur

Geti samhæft tónlist og hreyfingu með góðri líkamsvitund og líkamsbeitingu og dansað mismunandi dansform.

Sýni öryggi til að dansa einir eða sem hluti af pari eða hóp.

Taki þátt í skapandi vinnuferli og setji saman lítið dansverk.

Geti dansað fyrir áhorfendur með tilfinningu, túlkun augnsambandi, líkamsbeitingu og kurteisi.

Geti valið á milli ólíkra dansstíla, tekið sjálfstæðar ákvarðanir í túlkunar og sköpunarferlinu.

Geti tjáð og túlkað hugmyndir sínar og rætt dans á gagnrýninn hátt.

Tillögur að námsefni:

Gömlu dansarnir, Suðuramerískir dansar, hip hop, götudansar, breikdans og fleira.

9.bekkur

Að nemendur:

Geti samhæft tónlist og hreyfingu með góðri líkamsvitund og líkamsbeitingu og dansað mismunandi dansform.

Sýni öryggi til að dansa ein eða sem hluti af pari eða hóp.

Geti tekið þátt í skapandi vinnuferli og sett saman lítið dansverk.

Geti dansað fyrir áhorfendur með tilfinningu, túlkun augnsambandi, líkamsbeitingu og kurteisi.

Geti valið á milli ólíkra dansstíla og tekið sjálfstæðar ákvarðanir í túlkunar og sköpunarferlinu.

Geti tjáð og túlkað hugmyndir sínar og rætt dans á gagnrýninn hátt.

Tillögur að námsefni:

Gömlu dansarnir, Suðuramerískir dansar, hip hop, götudansar, breikdansar og fleira.

10.bekkur

Að nemendur:

Geti samhæft tónlist og hreyfingu með góðri líkamsvitund og líkamsbeitingu og dansað mismunandi dansform.

Sýni öryggi til að dansa ein eða sem hluti af pari eða hóp.

Geti tekið þátt í skapandi vinnuferli og sett saman lítið dansverk.

Geti dansað fyrir áhorfendur með tilfinningu, túlkun augnsambandi, líkamsbeitingu og kurteisi.

Geti valið á milli ólíkra dansstíla og tekið sjálfstæðar ákvarðanir í túlkunar og sköpunarferlinu.

Geti tjáð og túlkað hugmyndir sínar og rætt dans á gagnrýninn hátt.

Tillögur að námsefni:

Gömlu dansarnir, Suðuramerískir dansar, hip hop, götudansar, breikdansar og fleira.

Sjónlistir (Myndmennt)

3. bekkur

Markmið:

Að nemendur tjái og skapi verk sem tengjast þeim sjálfum og þeirra reynsluheim og einnig framkalli myndheim sagna. Nemendur kynnist ýmsum listformum og listamönnum.

4. bekkur

Markmið:

Að nemendur nýti sér eigin sköpun sem byggð er á meðferð lita- og formfræði og myndbyggingar, og geti notað hugtök og heiti sem tengjast lögmálum og aðferðum verkefna hverju sinni.

Þekki og geri grein fyrir völdum verkum listamanna. Lýst þeim og greint á einfaldan hátt.

5. bekkur

Markmið:

Að nemandi geti lýst grunnþáttum myndlistar á einfaldan hátt og notað við sína eigin sköpun.

Geti greint myndmál í nærumhverfi sínu og fjallað um eigin verk og annarra.

6. bekkur

Markmið:

Að nemandi skapi myndverk í ýmsum tilgangi og með margvíslegum aðferðum og tjái tilfinningar, skoðanir og hugmyndaheim sinn í verkum sínum. Unnið út frá kveikju vð eigin listsköpun.

7. bekkur

Markmið:

Að nemandi noti mismunandi efni, verkfæri og miðla í eigin sköpun.

Nemandi beiti myndgreiningu og myndlýsingu munnlega og tjái skoðanir eða eðli tilfinningar í eigin sköpun.

Fjalli um eigin verk og annarra í virku samtali við nemendur.

Nemandi læri og noti ýmis hugtök sem tengjast aðferðum verkefna hverju sinni. Geti greint fyrir margvíslegum tilgangi myndlistar og hönnunar

8-10. bekkur Val

Markmið:

Að nemandi finni sér í samráði við kennarann þær aðferðir og þá tækni sem hentar þeim best til þess að koma hugmyndum sínum á framfæri.

Að nemandi vinni verk að eigin vali sem felur í sér hugmyndavinnu, skissugerð og verklega útfærslu.

Beiti tilraunastarfssemi til þess að finna endanleg framsetningu.

Nemandi sækji söfn og sýningar þar sem því verður við komið. Rýni í eigin verk og annarra á gagnrýnninn hátt. Geti greint hvernig sjónrænt áreiti dagles lífs hefur áhrif á líf okkar og gildismat.

Heimilisfræði

Markmið í heimilisfræði eru flokkuð í fjóra flokkar, þeir eru: matur og lífshættir, matur og vinnubrögð, matur og umhverfi og matur og menning.

1.bekkur

Matur og lífshættir

Að nemendur:

Kynnist gildum hollrar næringar og heilbrigðra lífshátta.

Matur og vinnubrögð

Að nemendur:

Kynnist helstu áhöldum í eldhúsi og æfi sig í að vinna með þau.

Matur og umhverfi

Að nemendur:

Tileinki sér jákvæða hegðun í sambandi við umhverfið.

Matur og menning

Að nemendur:

Tileinki sér jákvæð samskipti við borðhald

Tillögur að námsefni:

Gott og gaman – heimilisfræði fyrir byrjendur

2. .bekkur

Matur og lífshættir

Að nemendur:

Auki skilning sinn á tengslum hollustu og heilbrigðis.

Matur og vinnubrögð

Að nemendur:

Þjálfist í samvinnu og sjálfstæðum vinnubrögðum.

Þekki heiti helstu eldhúsáhalda og geti unnið með þau.

Matur og umhverfi

Að nemendur:

Tileinki sér jákvæða hegðun og sýni ábyrgð í umgengni við náttúru og umhverfi.

Matur og menning

Að nemendur:

Tileinki sér jákvæð samskipti við borðhald.

Tillögur að námsefni:

Hollt og gott 1

3.bekkur

Matur og lífshættir

Að nemendur:

Auki skilning sinn á tenglum hollustu og heilbrigðis.

Læri að tileinka sér þekkingu á nauðsyn hreinlætis.

Matur og vinnubrögð

Að nemendur:

Þjálfist í samvinnu og sjálfstæðum vinnubrögðum.

Þjálfist í notkun eldhúsáhalda og leikni í heimilisstörfum.

Matur og umhverfi

Að nemendur:

Kynnist umhverfisvitund (sjálfbærni), fræðist um góða umgengni, flokkun og endurnýtingu.

Matur og menning

Að nemendur:

Tileinki sér jákvæð samskipti við borðhald og fræðist um íslenskan, þjóðlegan mat.

Tillögur að námsefni:

Hollt og gott 2

4.bekkur

Matur og lífshættir

Að nemendur:

Geti tjáð sig á einfaldan hátt um heilbrigða lífshætti.

Geti farið eftir einföldum leiðbeiningum um hreinlæti og þrif.

Matur og vinnubrögð

Að nemendur:

Geti með aðstoð matreitt einfalda rétti eftir uppskriftum.

Kunni að nota eldhúsáhöld og tæki eins og við á og geri sér grein fyrir slyshættum á heimilum.

Matur og umhverfi

Að nemendur:

Auki þekkingu sína um sjálfbærni og læri að setja viðfangsefnin í samhengi við hana (umgengni, endurnýting, sparnaður).

Skilji einfaldar umbúðamerkingar.

Matur og menning

Að nemendur:

Geti tjáð sig á einfaldan hátt um jákvæð samskipti við borðhald, helstu hátíðir Íslendinga, siði sem þeim fylgja og þjóðlegan mat.

Tillögur að námsefni:

Hollt og gott 3

5.bekkur

Matur og lífshættir

Að nemendur:

Geti tjáð sig á einfaldan hátt um heilbrigða lífshæti og öðlist þekkingu á helstu hugtökum í næringarfræði.

Geti farið eftir einföldum leiðbeiningum um hreinlæti og þrif.

Matur og vinnubrögð

Að nemendur:

Geti með aðstoð matreitt einfalda rétti eftir uppskriftum.

Þjálfist í vinnubrögðum og meðferð áhalda og tækja.

Matur og umhverfi

Að nemendur:

Auki þekkingu sína um sjálfbærni, læri að setja viðfangsefnin í samhengi við hana (umgengni, endurnýting, sparnaður) og kynnist helstu umhverfismerkjum.

Matur og menning

Að nemendur:

Geti tjáð sig á einfaldan hátt um jákvæð samskipti við borðhald, helstu hátíðir Íslendinga, siði sem þeim fylgja og þjóðlegan mat.

Tillögur að námsefni:

Gott og gagnlegt 1, aðrar uppskriftir frá kennara.

6.bekkur

Matur og lífshættir

Að nemendur:

Geti tjáð sig á einfaldan hátt um heilbrigða lífshætti, tengsl þeirra við gott heilsufar og öðlist þekkingu á helstu hugtökum í næringarfræði.

Geti farið leiðbeiningum um hreinlæti og þrif.

Geri sér grein fyrir helstu kostnaðarliðum heimilishalds og fái innsýn í neytendavernd.

Matur og vinnubrögð

Að nemendur:

Geti matreitt einfalda rétti eftir uppskriftum og hugsu vel um nýtingu hráefnis.

Þjálfist í vinnubrögðum og meðferð áhalda og tækja.

Matur og umhverfi

Að nemendur:

Auki þekkingu sína um sjálfbærni, læri að setja viðfangsefnin í samhengi við hana (umgengni, endurnýting, sparnaður) og þekki helstu umhverfismerki.

Matur og menning

Að nemendur:

Geti tjáð sig á einfaldan hátt um jákvæð samskipti við borðhald, helstu hátíðir Íslendinga, siði sem þeim fylgja og þjóðlegan mat.

Tillögur að námsefni:

Gott og gagnlegt 2, uppskriftir frá kennara.

7.bekkur

Matur og lífshættir

Að nemendur:

Geti tjáð sig á einfaldan hátt um heilbrigða lífshætti, tengsl þeirra við gott heilsufar og öll aðalatriði næringarfræðinnar.

Geti farið eftir leiðbeiningum um hreinlæti og þrif.

Geri sér grein fyrir helstu kostnaðarliðum heimilishalds, séu meðvitaðir um neytendavernd, læri að meta útlit og gæði matvæla og geti útskýrt hvernig á að geyma þau.

Matur og vinnubrögð

Að nemendur:

Geti unnið sjálfstætt, matreitt einfaldar og hollar máltíðir og hugsu vel um nýtingu hráefnisins.

Þjálfist í vönduðum vinnubrögðum.

Geti nýtt margvíslega miðla til að afla upplýsinga er varða matreiðslu, næringarfræði og meðferð matvæla.

Geti greint frá helstu orsökum slysa á heimilum og hvernig má koma í veg fyrir þau.

Matur og umhverfi

Að nemendur:

Auki þekkingu sína um sjálfbærni, læri að setja viðfangsefnin í samhengi við hana (umgengni, endurnýting, sparnaður, jafnrétti) og átti sig á uppruna helstu matvæla.

Geti skilið og rætt mismunandi umbúðamerkingar, metið útlit og gæði matvæla og útskýrt hvernig á að geyma þau.

Matur og menning

Að nemendur:

Geti tjáð sig á einfaldan hátt um ólíka siði og venjur og þjólegar, íslenskar hefðir í matargerð.

Tillögur að námsefni:

Gott og gagnlegt 3

8.bekkur

Matur og lífshættir

Að nemendur:

Geti tjáð sig á einfaldan hátt um heilbrigða lífshætti, tengsl þeirra við gott heilsufar og öll aðalatriði næringarfræðinnar.

Geti farið eftir leiðbeiningum um hreinlæti og þrif.

Geri sér grein fyrir helstu kostnaðarliðum heimilishalds, læri að meta útlit og gæði matvæla og geti útskýrt hvernig á að geyma þau.

Geti tjáð sig um rétt sinn sem neytanda og veri meðvitaður um áhrifamátt auglýsinga.

Matur og vinnubrögð

Að nemendur:

Geti unnið sjálfstætt, matreitt einfaldar og hollar máltíðir og hugsi vel um nýtingu hráefnisins.

Þjálfist í vönduðum vinnubrögðum.

Geti nýtt margvíslega miðla til að afla upplýsinga er varða matreiðslu, næringarfræði og meðferð matvæla.

Geti greint frá helstu orsökum slysa á heimilum og hvernig má koma í veg fyrir þau.

Matur og umhverfi

Að nemendur:

Auki þekkingu sína um sjálfbærni, læri að setja viðfangsefnin í samhengi við hana (umgengni, endurnýting, sparnaður, jafnrétti) og átti sig á uppruna helstu matvæla.

Geti skilið og rætt mismunandi umbúðamerkingar, metið útlit og gæði matvæla og útskýrt hvernig á að geyma þau.

Matur og menning

Að nemendur:

Geti tjáð sig á einfaldan hátt um matarmenningu okkar og fái innsýn í matarmenningu annarra þjóða.

Tillögur að námsefni:

Matur og menning. Næring og lífshættir. Uppskriftir fyrir unglingastig. Annað efni frá kennara.

9. bekkur

Matur og lífshættir

Að nemendur:

Geti tjáð sig á einfaldan hátt um heilbrigða lífshætti, tengsl þeirra við gott heilsufar og séu meðvitaðir um eigin ábyrgð á þeim málum.

Geti farið eftir leiðbeiningum um hreinlæti og þrif.

Geri sér grein fyrir helstu kostnaðarliðum heimilishalds, læri að meta útlit og gæði matvæla og geti útskýrt hvernig á að geyma þau.

Geti tjáð sig um rétt sinn og skyldur sem neytanda, tekið ábyrgð á eigin útgjöldum og skuldbindingum og verið meðvitaður um áhrifamátt auglýsinga.

Matur og vinnubrögð

Að nemendur:

Geti skipulagt og matreitt fjölbreyttar, hollar og vel samsettar máltíðir með áherslu á hagkvæmi og nýtni.

Þjálfist í vönduðum vinnubrögðum með áherslu á snyrtimennsku, frumkvæði og skipulag.

Geti nýtt margvíslega miðla til að afla upplýsinga er varða matreiðslu, næringarfræði og meðferð matvæla.

Geti greint frá viðbrögðum við slysum á heimilum.

Læri að beita helstu matreiðsluaðferðum.

Matur og umhverfi

Að nemendur:

Auki þekkingu sína um sjálfbærni, læri að setja viðfangsefnin í samhengi við hana (umgengni, endurnýting, sparnaður, jafnrétti, lýðræði, hreinleiki) og átti sig á uppruna helstu matvæla. Geti skilið og rætt mismunandi umbúðamerkingar og metið útlit og gæði matvæla með tilliti til neitendaverndar.

Geti útskýrt mismunandi geymsluaðferðir á mat og tileinki sér þekkingu á aukefnum í mat.

Matur og menning

Að nemendur:

Geti tjáð sig á einfaldan hátt um matarmenningu okkar og fái innsýn í matarmenningu annarra þjóða

Tillögur að námsefni

Matur og menning. Næring og lífshættir. Uppskriftir fyrir unglingastig. Annað efni frá kennara.

[10. bekkur](#)

Matur og lífshættir

Að nemendur:

Geti tjáð sig á einfaldan hátt um heilbrigða lífshætti, tengsl þeirra við gott heilsufar og séu meðvitaðir um eigin ábyrgð á þeim málum.

Geti farið eftir leiðbeiningum um hreinlæti og þrif.

Geri sér grein fyrir helstu kostnaðarliðum heimilishalds, læri að meta útlit og gæði matvæla og geti útskýrt hvernig á að geyma þau.

Geti tjáð sig um rétt sinn og skyldur sem neytanda, tekið ábyrgð á eigin útgjöldum og skuldbindingum og verið meðvitaður um áhrifamátt auglýsinga.

Matur og vinnubrögð

Að nemendur:

Geti skipulagt og matreitt fjölbreyttar, hollar og vel samsettar máltíðir með áherslu á hagkvæmi og nýtni.

Þjálfist í vönduðum vinnubrögðum með áherslu á snyrtimennsku, frumkvæði og skipulag.

Geti nýtt margvíslega miðla til að afla upplýsinga er varða matreiðslu, næringarfræði og meðferð matvæla.

Geti greint frá viðbrögðum við slysum á heimilum.

Læri að beita helstu matreiðsluaðferðum

Matur og umhverfi

Að nemendur:

Auki þekkingu sína um sjálfbærni, læri að setja viðfangsefnin í samhengi við hana (umgengni, endurnýting, sparnaður, jafnrétti, lýðræði, hreinleiki) og átti sig á uppruna helstu matvæla.

Geti skilið og rætt mismunandi umbúðamerkingar og metið útlit og gæði matvæla með tilliti til neytendaverndar.

Geti útskýrt mismunandi geymsluaðferðir á mat og tileinki sér þekkingu á aukefnum í mat.

Matur og menning

Að nemendur:

Geti tjáð sig á einfaldan hátt um matarmenningu okkar og fáí innsýn í matarmenningu annarra þjóða.

Tillögur að námsefni:

Matur og menning. Næring og lífshættir. Uppskriftir fyrir unglingastig. Annað efni frá kennara.

Hönnun og smíði

Textílmennt

Markmið í textílkennslu eru flokkuð í þrjá flokka, þeir eru: handverk, aðferðir og tækni; sköpun, hönnun og útfærsla; og menningu og umhverfi.

3. bekkur

Handverk, aðferðir og tækni

Að nemendur:

Efli saman hug og hönd og kynnist áhöldum textílgreinarinnar.

Þjálfí vandvirkni og læri einfaldar vinnuaðferðir.

Sköpun, hönnun og útfærsla

Að nemendur:

Færi mynd á efni og liti með textíllitum.

Kynnist þrjónum og þrjónatækni.

Menning og umhverfi

Að nemendur:

Geti notað ný og endurunnin efni í textílvinnu.

Tillögur að námsefni:

Handavinnupoki þar sem nemendur draga upp mynd og lita með textíllitum og gera nafnið sitt á pokann.

Nemendur læra að fitja upp og þrjóna garðapþrjón.

4. bekkur

Handverk, aðferðir og tækni

Að nemendur:

Æfi saman hug og hönd og kynnist ólíkum efnum og áherslum.

Þjálfist í að njóta sköpunar og læri einfaldar vinnuaðferðir og vandvirkni.

Sköpun, hönnun og útfærsla

Að nemendur:

Geti unnið eftir einföldum leiðbeiningum og skreytt textilvinnu á einfaldan hátt.

Menning og umhverfi

Að nemendur:

Noti ný og endurunnin efni í textilvinnu.

Tillögur að námsefni:

Prjóna föt með garðapryjóni á bangsa sem nemendur sauma síðan úr flísefni.

5. bekkur

Handverk, aðferðir og tækni

Að nemendur:

Byggi ofan á grunn síðasta árs og geti beitt grunnaðferðum greinarinnar og áhöldum hennar.

Geti notað fjölbreyttar aðferðir við skreytingar textíla.

Sköpun, hönnun og útfærsla

Að nemendur

Geti notað fjölbreyttar aðferðir við skreytingar textíla.

Geti þróað eigin hugmyndir í textílverk og unnið eftir ferli.

Menning og umhverfi

Að nemendur:

Geti fjallað um íslenskt hráefni í samhengi við sögu og sjálfbærni.

Tillögur að námsefni:

Nemendur prjóna orm með garðapryjóni og læra jafnframt að prjóna brugðna lykkju þannig að út komi slétt prjón.

Sauma bútaumspúða með flettisaumsaðferð.

Sauma flíshúfu.

6. bekkur

Handverk, aðferðir og tækni

Að nemendur:

Læri rétt vinnubrögð og notkun handverkfæra í saumastofu og þjálfist í að nota saumavél.

Þjálfist í útsaumi.

Læri að hekla loftlykkjur og fastahekl.

Sköpun, hönnun og útfærsla

Að nemendur:

Geti fjallað um fagurfræði í eigin verkum.

Geti útfært eigin hugmynd af blaði yfir í striga.

Menning og umhverfi

Að nemendur

Geti gert grein fyrir helstu eiginleikum náttúru efna og gerviefna.

Tillögur að námsefni:

Saumað er útsaumsstykki með 3 sporgerðum; krosssaum, augnsaum og fléttusaum.

Útsaumsstykkið er svo saumað í saumavél á púðaver sem sniðið er úr gömlum gallabuxum.

Nemendur læra að hekla loftlykkjur og fastahekl. Þeir hanna svo sitt eigið verkefni t.d. buddu eða símahulstur.

7. bekkur

Handverk, aðferðir og tækni

Að nemendur:

Læri rétt vinnubrögð og notkun handverkfæra í saumastofu.

Rifji upp meðferð saumavélarinnar.

Sköpun, hönnun og útfærsla

Að nemendur:

Geti þróað eigin hugmyndir í textílverk.

Geti unnið eftir ferli.

Menning og umhverfi

Að nemendur

Geti fjallað um efnisfræði og unnið úr fjölbreyttum textílefnum.

Nemendur geti gert grein fyrir endurnýtingu og efnisveitum.

Tillögur að námsefni:

Nemendur læra ýmis útsaumsspor sem þeir sauma í country-filt og gera síðan myndaramma úr því.

Náttbuxur hnésíðar úr flóneli að eigin vali.

Pennaveski eða snyrtibudda með crazy-quilt aðferð.

Búa til stensilform með nafninu sínu í tölvu, skera út og stensla svo á hvítan stuttermabol.

8.-10. bekkur

Handverk, aðferðir og tækni

Að nemendur:

Þekki og geti beitt áhöldum og vélum greinarinnar.

Geti nýtt sér aðferðir og vinnulag textíla.

Gera sér grein fyrir mikilvægi vandaðra vinnubragða og góðrar umgengni.

Sköpun, hönnun og útfærsla

Að nemendur:

Geti nýtt sér uppskriftabækur og blöð til að vinna eftir, læri að taka snið úr tískublöðum, taka mál, áætla efnisþörf, sníða og sauma flíkur.

Þekki helstu vefjarefni og meðferð þeirra.

Geti nýtt netmiðla sem og aðra miðla til að afla upplýsinga á gagnrýnninn hátt um efni sem tengist textílsögu, hönnun og iðnaði.

Menning og umhverfi

Að nemendur:

Geti fjallað um helstu tákn og merkingar vefjarefna.

Geti sagt frá vinnslu textílefna við mismunandi aðstæður og sett í samhengi við sjálfbærni og umhverfisvernd.

Tillaga að verkefnum:

Nemendur velja sér verkefni í samráði við kennara.

Náttúrugreinar

1. bekkur

Hæfniviðmið um verklag

Geta til aðgerða

Tekið frumkvæði við öflun upplýsinga til að skoða tiltekið málefni frá ýmsum sjónarhornum.

Nýsköpun og hagnýting þekkingar

Komið auga á þarfir og vandamál í umhverfi sínu.

Gildi og hlutverk vísinda og tækni

Í máli og myndum miðla hugmyndum sem tengjast náttúruvísindum.

Gert sér grein fyrir hvernig maðurinn er hluti af náttúrunni og lífsafkoma hans byggist á samspilinu við hana.

Vinnubrögð og færni

Sagt frá og framkvæmt með hversdagslegum hlutum einfaldar athuganir úti og inni.

Aflað sér upplýsinga er varða náttúruna.

Skráð atburði og athuganir, s.s. með ljósmyndum, teikningum, eigin orðum og sagt frá þeim.

Ábyrgð á umhverfinu

Tekið eftir og rætt atriði í umhverfinu sínu, sýnt félögum og náttúru alúð.

Skoðað og skráð dæmi um áhrif af gjörðum mannsins á náttúru og manngert umhverfi í heimabyggð.

Hæfniviðmið um viðfangsefni

Að búa á jörðinni

Tekið þátt í og sagt frá einföldum athugunum á jarðvegi, veðrun og rofi.

Lífsskilyrði manna

Útskýrt mikilvægi hreyfingar, hreinlætis, hollrar fæðu og svefns.

Náttúra Íslands

Sagt frá eigin upplifun á náttúrunni og skoðun á lífveru í náttúrulegu umhverfi.

Lýst algengustu lífverum í nánasta umhverfi sínu.

Heilbrigði umhverfisins

Fjallað um samspil manns og náttúru.

Flokkað úrgang.

Samspil vísinda, tækni og þróunar í samfélaginu

Námsefni: Komdu og skoðaðu-umhverfið

2. bekkur

Hæfniviðmið um verklag

Geta til aðgerða

Tekið frumkvæði við öflun upplýsinga til að skoða tiltekið málefni frá ýmsum sjónarhornum. Greint á milli ólíkra sjónarmiða sem varða málefni daglegs lífs.

Nýsköpun og hagnýting þekkingar

Komið auga á þarfir og vandamál í umhverfi sínu.

Bent á störf sem krefjast sérþekkingar.

Gildi og hlutverk vísinda og tækni

Útskýrt hvernig tækni nýtist í daglegu lífi þeirra.

Vinnubrögð og færni.

Tekið þátt í vali á náttúrufræðilegum verkefnum og kynningu á niðurstöðum.

Aflað sér upplýsinga er varða náttúruna.

Ábyrgð á umhverfinu

Skoðað og skráð dæmi um áhrif af gjörðum mannsins á náttúru og manngert umhverfi í heimabyggð.

Hæfniviðmið um viðfangsefni

Að búa á jörðinni

Tekið þátt í og sagt frá einföldum athugunum á jarðvegi, veðrun og rofi.

Sagt frá hvernig Ísland myndast og tekur breytingum.

Lífsskilyrði manna

Útskýrt á einfaldan hátt byggingu og starfsemi mannslíkamans.

Útskýrt mikilvægi hreyfingar, hreinlætis, hollrar fæðu og svefns.

Bent á skaðleg efni og hvernig ýmsir sjúkdómar og sýklar eru smitandi.

Náttúra Íslands

Sagt frá eigin upplifun á náttúrunni og skoðun á lífveru í náttúrulegu umhverfi

Heilbrigði umhverfisins

Fjallað um samspil manns og náttúru.

Flokkað úrgang.

Námsefni: Komdu og skoðaðu- fjöllin, Komdu og skoðaðu- líkamann, Komdu og skoðaðu- bíllinn

3. bekkur

Hæfniviðmið um verklag

Geta til aðgerða

Útskýrt hvernig tækni hefur áhrif á lífsgæði íbúa og umhverfi þeirra.

Nýsköpun og hagnýting þekkingar

Unnið eftir verkferli nýsköpunar, þ.e. leitað að þörfum í daglegu umhverfi fólks, fundið lausn, hannað afurð.

Bent á störf sem krefjast sérþekkingar.
Gildi og hlutverk vísinda og tækni
Notað einföld hugtök úr náttúruvísindum í textaskrifum.
Vinnubrögð og færni
Sagt frá og framkvæmt með hversdagslegum hlutum einfaldar athuganir úti og inni.
Aflað sér upplýsinga er varða náttúruna.
Notað ólíkar heimildir við öflun upplýsinga.
Ábyrgð á umhverfinu
Nýtt reynslu og hæfni í námi og daglegu lífi, einn og með öðrum.
Rætt eigin lífssýn og gildi, gert sér grein fyrir samspili náttúru og manns.

Hæfniviðmið um viðfangsefni
Að búa á jörðinni
Lýst landnotkun í heimabyggð.
Fylgst með og skráð upplýsingar um veður í heimabyggð.
Notað gervihnatta- og loftmyndir af yfirborði jarðar til að lýsa heimabyggð.
Lífsskilyrði manna
Útskýrt á einfaldan hátt hvernig barn verður til og þekkir einkastaði líkamans.
Lýst skynjun sinni og upplifun af breytingum á hljóði, ljósi og hitastigi og áhrifum sólarljóss á umhverfi, hitastig og líkamann og tengt hitastig við daglegt líf.
Náttúra Íslands
Útskýrt fæðukeðjur og rakið fæðu til frumframleiðenda.
Greint á milli algengustu orkugjafa á Íslandi.
Sagt frá náttúruhamförum sem búast má við á Íslandi og hvar þær verða.
Heilbrigði umhverfisins
Flokkað úrgang.
Gert grein fyrir þjónustu, sem náttúrulegir ferlar veita.
Rætt krafta sem koma við sögu í daglegu lífi manna.
Samspil vísinda, tækni og þróunar í samfélaginu.
Rætt hvernig uppfinningar hafa gert líf fólks auðveldara eða erfiðara, á heimilum og í ólíkum atvinnugreinum.
Lýst eiginleikum hljóðs og ljóss og ýmsum fyrirbærum með tilliti til hljóðs og lita.
Sagt frá þróun algengra rafmagnstækja og áhrifum segla.

Námsefni: Komdu og skoðaðu-himingeiminn, Komdu og skoðaðu-landakort, Komdu og skoðaðu-hafið, Komdu og skoðaðu-hringrásir

4. bekkur

Hæfniviðmið um verklag
Geta til aðgerða
Sýnt virkni og látið sig varða nánasta umhverfi og lífsskilyrði lífvera í því.
Greint á milli ólíkra sjónarmiða sem varða málefni daglegs lífs.
Nýsköpun og hagnýting þekkingar.
Unnið eftir verkferli nýsköpunar, þ.e. leitað að þörfum í daglegu umhverfi fólks, fundið lausn, hannað afurð.
Bent á störf sem krefjast sérþekkingar.

Gildi og hlutverk vísinda og tækni
Gert sér grein fyrir hvernig maðurinn er hluti af náttúrunni og lífsafkoma hans byggist á samspilinu við hana.
Vinnubrögð og færni
Aflað sér upplýsinga er varða náttúruna.
Útskýrt valda atburði og hugmyndir á fjölbreyttan hátt.
Hlustað á og rætt hugmyndir annarra.
Ábyrgð á umhverfinu
Tekið þátt í að skoða, greina og bæta eigið umhverfi og náttúru.

Hæfniviðmið um viðfangsefni
Að búa á jörðinni
Fylgst með og skráð upplýsingar um veður í heimabyggð.
Lýst breytingum á náttúru Íslands eftir árstíðum og áhrifum þeirra á lífsskilyrði fólks.
Lífsskilyrði manna
Rætt fjölbreytni í nýtingu vatns á heimilum og í umhverfinu.
Lýst skynjun sinni og upplifun af breytingum á hljóði, ljósi og hitastigi og áhrifum sólarljóss á umhverfi, hitastig og líkamann og tengt hitastig við daglegt líf.
Náttúra Íslands
Útskýrt einkenni lifandi vera, skýrt með dæmum lífsskilyrði lífvera og tengsl við umhverfi.
Sagt frá náttúruhamförum sem búast má við á Íslandi og hvar þær verða.
Heilbrigði umhverfisins
Flokkað úrgang.
Sett í samhengi mismunandi ástand efna og eiginleika þeirra.
Rætt krafta sem koma við sögu í daglegu lífi manna.
Samspil vísinda, tækni og þróunar í samfélaginu.
Flokkað gerviefni og náttúru-leg efni eftir tilurð þeirra.
Gert grein fyrir hvernig holl fæða er samsett úr öllum flokkum fæðuhringsins og mikilvægi við geymsluaðferðir.

Námsefni: Náttúran allan ársins hring, Komdu og skoðaðu hafið, Lífríki í fersku vatni

5. bekkur

Hæfniviðmið um verklag
Geta til aðgerða
-greint og sagt frá hvernig tækninotkun og sjálfvirkni getur aukið eða dregið úr lífsgæðum íbúa og umhverfi þeirra
-greint þarfir fólks í nánasta umhverfi sínu og tjáð hugmyndir sínar um lausnir
Nýsköpun og hagnýting þekkingar
-fjallað um þekktar tækninýjungar eða vísindauppgötvanir og áhrif þeirra á atvinnuhætti og mann lík í heimabyggð, umhverfi og náttúru.
Gildi og hlutverk vísinda og tækni
-gert sér grein fyrir mikilvægi gagna og líkana við að útskýra hluti og fyrirbæri.
-lesið og skrifað um hugtök í náttúruvísindum
Vinnubrögð og færni
-framkvæmt og útskýrt einfaldar athuganir úti og inni

- sett fram og rætt niðurstöður athugana á skýran og skipulegan hátt
- Ábyrgð á umhverfinu
- tekið þátt í og sýnt hæfni í samvinnu er lýtur að umbótum í heimabyggð
- tekið þátt í að skoða, skilgreina og bæta eigið umhverfi og náttúru

Hæfniviðmið um viðfangsefni

Að búa á jörðinni

- lýst veðri í heimabyggð og loftslagi á Íslandi
- útskýrt innbyrðis afstöðu sólar og jarðar og hvernig hreyfing þeirra tengist árstíða- og dægraskiptum og því að tíminn líður
- Lífsskilyrði manna
- gert grein fyrir muni á hreinu vatni og menguðu, hvað megi geri til að draga úr vatnsmengun
- Náttúra Íslands
- lýst reynslu sinni, athugun og upplifun af lífverum í náttúrulegu umhverfi
- lýst ólíkum vistkerfum á heimaslóð eða við Ísland.
- útskýrt hvernig aðlögun lífvera að umhverfinu gerir þær hæfari til að lifa af og fjölga sér
- Heilbrigði umhverfisins
- gert grein fyrir notkun manna á auðlindum.
- dregið ályktanir af tilgangi flokkunar úrgangs
- lýst kröftum sem hafa áhrif á daglegt líf manna
- Samspil vísinda, tækni og þróunar í samfélaginu
- lýst áhrifum tækni á íslenskar atvinnugreinar.
- lýst bylgjuhreyfingum og rætt nýtingu hljóðs og ljóss í tækni og atvinnulífi.
- lýst hvernig rafmagn verður til, eiginleikum segla og notkun þeirra.

6. bekkur

Hæfniviðmið um verklag

Geta til aðgerða

- greint og sagt frá hvernig tækninotkun og sjálfvirkni getur aukið eða dregið úr lífsgæðum
- íbúa og umhverfi þeirra
- rætt mikilvægi samvinnu í samstilltum aðgerðum sem varða eigið umhverfi
- Nýsköpun og hagnýting þekkingar
- fjallað um hvernig ólík hæfni nýtist í störfum nútímans.
- Gildi og hlutverk vísinda og tækni
- lesið og skrifað um hugtök í náttúruvísindum.
- tengt þekkingu og beitingu vinnubragða í náttúrufræðinámi við lausn annarra verkefna og
- útskýrt hugsanleg áhrif nýjustu tækni og vísinda á vísindalega þekkingu
- Vinnubrögð og færni
- framkvæmt og útskýrt einfaldar athuganir úti og inni
- útskýrt texta um náttúruvísindi sér til gagns og farið eftir einföldum munnlegum og skriflegum leiðbeiningum.
- hlustað á, metið og rætt hugmyndir annarra.
- Ábyrgð á umhverfinu
- tekið eftir og rætt atriði í umhverfinu sínu, gert grein fyrir áhrifum þeirra á lífsgæði íbúa

-lýst dæmum af áhrifum af gjörðum mannsins á náttúru og manngert umhverfi í heimabyggð og á Íslandi, sagt frá hugsanlegri þróun í framtíðinni.

Hæfniviðmið um viðfangsefni

Að búa á jörðinni

- framkvæmt og lýst eigin athugunum á jarðvegi, veðrun, rofi og himingeimnum
- útskýrt hvernig Ísland byggist upp, hvernig landslag þess og jarðvegur breytist
- rætt um hvernig ræktanlegt land er notað og ýmsar hliðar landnotkunar og verndunar gróðurs Lífsskilyrði manna
- lýst samspili lífvera og lífvana þátta og tengt það hugmyndum manna um uppruna og þróun lífs á jörðu.

Náttúra Íslands

- lýst reynslu sinni, athugun og upplifun af lífverum í náttúrulegu umhverfi
- lýst einkennum plantna og dýra, stöðu þeirra í náttúrunni, tengsl þeirra innbyrðis og við umhverfi sitt
- lýst ólíkum vistkerfum á heimaslóð eða við Ísland
- útskýrt hvernig aðlögun lífvera að umhverfinu gerir þær hæfari til að lifa af og fjölga sér.
- útskýrt hvar og hverju helstu náttúruhamfarir verða, sem búast má við á Íslandi og hvernig viðbrögð við þeim eru skipulögð

Heilbrigði umhverfisins

- útskýrt þjónustu sem náttúrulegir ferlar veita
- Samspil vísinda, tækni og þróunar í samfélaginu
- gert grein fyrir næringargildi ólíkrar fæðu og hvers konar fæða er framleidd á Íslandi.

7. bekkur

Hæfniviðmið um verklag

Geta til aðgerða

- greint og sagt frá hvernig tækninotkun og sjálfvirkni getur aukið eða dregið úr lífsgæðum íbúa og umhverfi þeirra
- tekið afstöðu til málefna sem varða heimabyggð með því að vega og meta ólíka kosti.
- Nýsköpun og hagnýting þekkingar
- unnið undir leiðsögn í hópi eftir verkskiptri tímaáætlun við að hanna umhverfi, hlut eða kerfi.
- Gildi og hlutverk vísinda og tækni
- lesið og skrifað um hugtök í náttúruvísindum
- útskýrt áhrif tækni og vísinda á líf fólks
- Vinnubrögð og færni
- framkvæmt og útskýrt einfaldar athuganir úti og inni
- aflað sér upplýsinga um náttúruvísindi úr efni á öðru tungumáli en íslensku
- beitt vísindalegum vinnubrögðum við öflun einfaldra upplýsinga innan náttúruvísinda og útskýrt ferlið.
- kannað áreiðanleika heimilda með því að nota bækur, netið og aðrar upplýsingaveitur.
- Ábyrgð á umhverfinu
- gert grein fyrir eigin lífsýn og skilningi á samspili náttúrunnar, mannsins og heilbrigði eigin líkama.

Hæfniviðmið um viðfangsefni

-notað gervihnatta- og loftmyndir af yfirborði jarðar til að lýsa heimabyggð, landinu í heild og völdum svæðum heimsins.

Lífsskilyrði manna

-lýst helstu líffærakerfum mannslíkamans og starfsemi þeirra í grófum dráttum

-útskýrt tengsl heilbrigðis og þess sem borðað er

-útskýrt lífsskilyrði manna og helstu áhættuvalda í umhverfinu

-lýst breytingum sem verða við kynþroskaaldur og gert sér grein fyrir mikilvægi gagnkvæmrar virðingar í samskiptum kynjanna

-gert grein fyrir muni á hreinu vatni og menguðu, hvað megi gera til að draga úr Náttúra Íslands

-lýst og útskýrt hvernig orka í íslensku umhverfi getur breytt um mynd.

Heilbrigði umhverfisins

-gert grein fyrir og nefnt dæmi um efnabreytingar og hamskipti

Samspil vísinda, tækni og þróunar í samfélaginu

-bent á algeng efni á heimilum og í samfélaginu, notkun þeirra og áhrif á heilsu manna og umhverfi.

-gert grein fyrir næringargildi ólíkrar fæðu og hvers konar fæða er framleidd á Íslandi.

8. bekkur

Hæfniviðmið um verklag og vinnubrögð

Geta til aðgerða

Greint hvernig þættir eins og tæknistig, þekking, kostnaður og grunnkerfi samfélagsins hafa áhrif á hvaða lausn viðfangsefna er valin hverju sinni.

Tekið þátt í og útskýrt reynslu sína og niðurstöðu af þátttöku í aðgerðum sem varða náttúru og samfélag.

Nýsköpun og hagnýting þekkingar

Gert grein fyrir hvernig niðurstöður rannsókna hafa haft áhrif á tækni og atvinnulíf í nánasta umhverfi og samfélagi og hvernig þær hafa ekki haft áhrif.

Gildi og hlutverk vísinda og tækni.

Metið gildi þess að upplýsingum um vísinda- og tækniþróun sé miðlað á skýran hátt.

Beitt algengustu hugtökum og heitum í náttúrugreinum unglingastigsins.

Vinnubrögð og færni.

Framkvæmt og útskýrt sérhannaðar eða eigin athuganir úti og inni.

Lesið texta um náttúrufræði sér til gagns, umorðað hann og túlkað myndefni honum tengt.

Gefið skýringar á og rökrætt valið efni úr athugunum og heimildum

Ábyrgð á umhverfinu

Tekið eftir og rætt atriði í umhverfinu sínu, gert grein fyrir áhrifum þeirra á lífsgæði og náttúru, sýnt umhverfinu umhyggju og rökrætt eigin skoðun á því.

Hæfniviðmið um viðfangsefni

Að búa á jörðinni

Útskýrt og rætt ástæður náttúruverndar.

Útskýrt árstíðabundið veðurlag og loftslagsbreytingar, ástæður og afleiðingar,

Gert grein fyrir stöðu jarðar í himingeimnum og áhrifum hennar á líf á jörðu,
Lífsskilyrði manna
Útskýrt hlutverk helstu líffæra og líffærakerfa mannslíkamans, gerðir frumna, líffæri þeirra og starfsemi
Útskýrt hvernig einstaklingur getur stuðlað að eigin velferð með ábyrgri neyslu og hegðun.
Rökrætt umhverfismál frá ólíkum sjónarhornum, er tengjast vatni, vatnsnotkun og sjó,
Lýst hringrás efna og flæði orku í náttúrunni, útskýrt ljóstillífun og bruna og gildi þeirra.
Náttúra Íslands
Gert grein fyrir eigin athugunum á lífverum, hegðun þeirra og búsvæðum.
Útskýrt flokka lífvera eftir skyldleika, ein- og fjölfrumunga, að erfðir ráðast af genum og hvernig íslenskar lífverur hafa aðlagast umhverfi sínu,
Útskýrt þarfir ólíkra lífvera í ólíkum vistkerfum.
Lýst ólíkum leiðum við framleiðslu, dreifingu og nýtingu orku á Íslandi,
Heilbrigði umhverfisins.
Sagt fyrir um þjónustu sem náttúrulegir ferlar veita,
Samspil vísinda, tækni og þróunar í samfélaginu.
Fjallað á gagnrýninn hátt um aukefni í mat og aðferðir til að auka geymslupól matvæla
Útskýrt forsendur vistvænnar hönnunar,

Námsefni: Kraftur og hreyfing, Lífheimurinn

9. bekkur

Hæfniviðmið um verklag
Geta til aðgerða
Greint stöðu mála í eigin umhverfi og aðdraganda þess, í framhaldi skipulagt þátttöku í aðgerðum sem fela í sér úrbætur.
Tekið þátt í og útskýrt reynslu sína og niðurstöðu af þátttöku í aðgerðum sem varða náttúru og samfélag.
Nýsköpun og hagnýting þekkingar.
Tekið þátt í skipulagi og unnið eftir verk- og tímaáætlun hóps við að hanna umhverfi, hlut eða kerfi.
Gildi og hlutverk vísinda og tækni
Beitt algengustu hugtökum og heitum í náttúrugreinum unglingastigsins,
Unnið með samþætt viðfangsefni með vinnubrögðum náttúrugreina og tekið gagnrýna afstöðu til siðferðilegra þátta tengdum náttúru, umhverfi, samfélagi og tækni.
Vinnubrögð og færni.
Framkvæmt og útskýrt sérhannaðar eða eigin athuganir úti og inni.
Lesið texta um náttúrufræði sér til gagns, umorðað hann og túlkað myndefni honum tengt.
Aflað sér upplýsinga um náttúruvísindi úr heimildum á íslensku og erlendum málum.
Beitt vísindalegum vinnubrögðum, s.s. tilraunum og athugunum á gagnrýninn hátt, við öflun

upplýsinga innan náttúruvísinda,

Ábyrgð á umhverfinu.

Skoðað og skráð atburði eða fyrirbæri sem snerta samspil manns og umhverfis, í framhaldi tekið virkan þátt í gagnrýnni umfjöllun um málið og gert tillögur um aðgerðir til bóta.

Rætt af skilningi eigin lífssýn og ábyrgð innan samfélags og tekið dæmi úr eigin lífi.

Hæfniviðmið um viðfangsefni

Að búa á jörðinni

skipulagt, framkvæmt og gert grein fyrir athugunum á námsþáttum að eigin vali er varða búsetu mannsins á jörðinni.

Útskýrt og rætt ástæður náttúruverndar,

Lífsskilyrði manna

Útskýrt hvað einkennir lífsskilyrði manna og hvað felst í því að taka ábyrgð á eigin heilsu.

Útskýrt hvernig fóstur verður til og þroskast, hvað felst í ábyrgri kynhegðun og rætt eigin ábyrgð á líkamlegu og andlegu heilbrigði, bæði sín og annarra.

Náttúra Íslands

Tekið dæmi af og útskýrt forvarnir, sem eru skipulagðar vegna náttúruhamfara.

Heilbrigði umhverfisins

Rætt á gagnrýnninn hátt framleiðslu, flutning og förgun efna

Nýtt frumeindakennninguna og lotukerfið til að útskýra eiginleika efna, efnabreytingar og hamskipti.

Útskýrt krafta sem verka í daglegu lífi manna.

Námsefni: Efnisheimurinn, Mannslíkaminn

10. bekkur

Hæfniviðmið um verklag.

Geta til aðgerða

Greint stöðu mála í eigin umhverfi og aðdraganda þess, í framhaldi skipulagt þátttöku í aðgerðum sem fela í sér úrbætur..

Tekið rökstudda afstöðu til málefna og komið með tillögur um hvernig megji bregðast við breytingum en um leið tekið mið af því að í framtíðinni er margt óvísst og flókið.

Nýsköpun og hagnýting þekkingar.

Dregið upp mynd af því hvernig menntun, þjálfun, starfsval og áætlanir um eigið líf tengjast breytingum á umhverfi og tækni.

Gildi og hlutverk vísinda og tækni.

Beitt algengustu hugtökum og heitum í náttúrugreinum unglingastigsins.

Skýrt með dæmum hvernig náttúruvísindi, tækni, menning, heimsmynd mannsins og náttúran hafa áhrif hvert á annað.

Unnið með samþætt viðfangsefni með vinnubrögðum náttúrugreina og tekið gagnrýna afstöðu til siðferðilegra þátta tengdum náttúru, umhverfi, samfélagi og tækni.

Vinnubrögð og færni.

Framkvæmt og útskýrt sérhannaðar eða eigin athuganir úti og inni.

Lesið texta um náttúrufræði sér til gagns, umorðað hann og túlkað myndefni honum tengt.

Aflað sér upplýsinga um náttúruvísindi úr heimildum á íslensku og erlendum málum.

Kannað áreiðanleika heimilda með því að nota hand- og fræðibækur, Netið og aðrar upplýsingaveitir,
Dregið ályktanir af gögnum og gefið ólíkar skýringar með því að nota ólík sjónarhorn.
Ábyrgð á umhverfinu.
Sýnt fram á getu til að vinna að umbótum í eigin sveitarfélagi eða í frjálsum félagasamtökum,
Tekið þátt í að skoða og skilgreina stöðu umhverfismála á heimsvísu og rætt um markmið til umbóta.

Hæfniviðmið um viðfangsefni

Að búa á jörðinni.

Útskýrt og rætt ástæður náttúruverndar.

Útskýrt breytingar á landnotkun og tengsl þeirra við jarðvegseyðingu og orkuframleiðslu,

Rætt um notkun gervihnatta í samskiptum manna, rannsóknir og álitamál þeim tengdum.

Lífsskilyrði manna

Útskýrt hlutverk helstu líffæra og líffærakerfa mannslíkamans, gerðir frumna, líffæri þeirra og starfsemi.

Náttúra Íslands

Útskýrt flokka lífvera eftir skyldleika, ein- og fjölfrumunga, að erfðir ráðast af genum og hvernig íslenskar lífverur hafa aðlagast umhverfi sínu.

Útskýrt hugmyndir um náttúruval, hæfni, aðlögun og arfbundinn breytileika,

Heilbrigði umhverfisins.

Gert grein fyrir verndun og nýtingu náttúruauðlinda í tengslum við sjálfbæra þróun,

Samspil vísinda, tækni og þróunar í samfélaginu.

Útskýrt mismunandi tegundir geislunar og hvernig þær eru notaðar í fjarskiptum og lækningum.

Útskýrt einfaldar rafrásir og tengsl rafmagns og segulmagns.

Skýrt tengsl mannfjölda-þróunar við framleiðslu og dreifingu matvæla og þátt líftækninnar í þeim tengslum.

Námsefni: Erfðir og þróun, Orkan

Skólaíþróttir

1. bekkur

Líkamsvitund, leikni og afkastageta:

Að nemandi:

Geti gert æfingar sem reyna á þol í gegnum leiki.

Geti gert hreyfingar sem reyna á stöðu- og hreyfijafnvægi.

Geti tekið þátt í boltaleikjum sér til ánægju og yndisauka og eftl boltafærni.

Geti sýnt einfaldar hreyfingar sem reyna á lipurð og samhæfingu.

Taki stöðluð próf (MOT 4-6, fjölþreppróf).

Geti kafað, synt skrið- og bringusund.

Geti tekið þátt í leikjum í vatni.

Félagslegir þættir:

Að nemandi:

Læri að vinna með þær tilfinningar sem fylgja því að vinna og tapa í leikjum.

Geti skilið skipulagshugtök í skólaíþróttum og farið eftir leikreglum.
Geti gert sér grein fyrir eigin líkamsvitund og einkastöðum líkamans.

Heilsa og efling þekkingar:

Að nemandi:

Geti skýrt mikilvægi hreinlætis í tengslum við íþróttir og sundiðkun.
Geti útskýrt líkamlegan mun á kynjum
Geti notað einföld hugtök sem tengjast sundiðkun, íþróttum og líkamlegri áreynslu.
Þekki helstu líkamsheiti, magn-, afstöðuhugataka og hreyfinga.
Geti sett sér einföld þjálfunarmarkmið í íþróttum og heilsurækt og unnið eftir þeim.
Geti sótt og unnið úr einföldum upplýsingum varðandi íþróttir.
Geti gert einfaldar mælingar og talningar í leikjum.
Geti tekið þátt í útivist og búið sig til útiveru með tilliti til veðráttu.
Geti tekið þátt í gömlum íslenskum leikjum og æfingum.

Öryggis- og skipulagsreglur:

Að nemandi:

Geti farið eftir öryggis-, skipulag- og umgengnisreglum sundstaða og íþróttahúsa og brugðist við óhöppum.
Kynnist og tileinki sér helstu samskiptareglur.

2.bekkur

Líkamsvitund, leikni og afkastageta:

Að nemandi:

Geti gert æfingar sem reyna á þol í gegnum leiki.
Geti gert hreyfingar sem reyna á stöðu- og hreyfijafnvægi.
Geti tekið þátt í boltaleikjum sér til ánægju og yndisauka og eflt boltafærni.
Geti sýnt einfaldar hreyfingar sem reyna á lipurð og samhæfingu.
Taki stöðluð próf (fjölþreppróf).
Geti kafað, velt sér af kvið á bak og öfugt og tekið þátt í leikjum í vatni. Synt sporðatök, bringusund, skólabaksund, baksund og skriðsund með/án hjálpartækja stuttar vegalengdir.

Félagslegir þættir:

Að nemandi:

Geti unnið með þær tilfinningar sem fylgja því að vinna og tapa í leikjum.
Geti skilið skipulagshugtök í skólaíþróttum og farið eftir leikreglum.
Geti gert sér grein fyrir eigin líkamsvitund og einkastöðum líkamans.

Heilsa og efling þekkingar

Að nemandi:

Geti skýrt mikilvægi hreinlætis í tengslum við íþróttir og sundiðkun.
Geti útskýrt líkamlegan mun á kynjum.
Geti notað einföld hugtök sem tengjast sundiðkun, íþróttum og líkamlegri áreynslu.
Þekki helstu líkamsheiti, magn-, afstöðuhugataka og hreyfinga.
Geti sett sér einföld þjálfunarmarkmið í íþróttum og heilsurækt og unnið eftir þeim.
Geti sótt og unnið úr einföldum upplýsingum varðandi íþróttir.
Geti gert einfaldar mælingar og talningar í leikjum.

Geti tekið þátt í útivist og búið sig til útiveru með tilliti til veðráttu.
Geti tekið þátt í gömlum íslenskum leikjum og æfingum.

Öryggis- og skipulagsreglur:

Að nemandi:

Geti farið eftir öryggis-, skipulag- og umgengnisreglum sundstaða og íþróttahúsa og brugðist við óhöppum.

Kynnist og tileinki sér helstu samskiptareglur.

3.bekkur

Líkamsvitund, leikni og afkastageta:

Að nemandi:

Geti gert æfingar sem reyna á þol í gegnum leiki.

Geti gert hreyfingar sem reyna á stöðu- og hreyfijafnvægi.

Geti tekið þátt í boltaleikjum sér til ánægju og yndisauka og eftir boltafærni.

Geti sýnt einfaldar hreyfingar sem reyna á lipurð og samhæfingu.

Taki stöðluð próf (fjölpapapróf).

Geti kafað, velt sér af kvið á bak og öfugt og tekið þátt í leikjum í vatni. Synt sporðatök, bringusund, skólabaksund, baksund og skriðsund með/án hjálpartækja stuttar vegalengdir

Félagslegir þættir:

Að nemandi:

Geti unnið með þær tilfinningar sem fylgja því að vinna og tapa í leikjum.

Geti skilið skipulagshugtök í skólaíþróttum og farið eftir leikreglum.

Geti gert sér grein fyrir eigin líkamsvitund og einkastöðum líkamans.

Heilsa og efling þekkingar

Að nemandi:

Geti skýrt mikilvægi hreinlætis í tengslum við íþróttir og sundiðkun.

Geti útskýrt líkamlegan mun á kynjum.

Geti notað einföld hugtök sem tengjast sundiðkun, íþróttum og líkamlegri áreynslu.

Þekki helstu líkamsheiti, magn-, afstöðuhugataka og hreyfinga.

Geti sett sér einföld þjálfunarmarkmið í íþróttum og heilsurækt og unnið eftir þeim.

Geti sótt og unnið úr einföldum upplýsingum varðandi íþróttir.

Geti gert einfaldar mælingar og talningar í leikjum.

Geti tekið þátt í útivist og búið sig til útiveru með tilliti til veðráttu.

Geti tekið þátt í gömlum íslenskum leikjum og æfingum.

Öryggis- og skipulagsreglur:

Að nemandi:

Geti farið eftir öryggis-, skipulag- og umgengnisreglum sundstaða og íþróttahúsa og brugðist við óhöppum.

Kynnist og tileinki sér helstu samskiptareglur.

4.bekkur

Líkamsvitund, leikni og afkastageta:

Að nemandi:

Geti gert æfingar sem reyna á þol í gegnum leiki.
Geti gert hreyfingar sem reyna á stöðu- og hreyfjafnvægi.
Geti tekið þátt í boltaleikjum sér til ánægju og yndisauka og eftir boltafærni.
Geti sýnt einfaldar hreyfingar sem reyna á lipurð og samhæfingu.
Taki stöðluð próf (fjölþreppróf).
Geti kafað, velt sér af kvið á bak og öfugt og tekið þátt í leikjum í vatni. Synt sporðatök, bringusund, skólabaksund, baksund og skriðsund með/án hjálpartækja stuttar vegalengdir

Félagslegir þættir:

Að nemandi:

Geti unnið með þær tilfinningar sem fylgja því að vinna og tapa í leikjum.
Geti skilið skipulagshugtök í skólaíþróttum og farið eftir leikreglum.
Geti gert sér grein fyrir eigin líkamsvitund og einkastöðum líkamans.

Heilsa og efling þekkingar

Að nemandi:

Geti skýrt mikilvægi hreinlætis í tengslum við íþróttir og sundiðkun.
Geti útskýrt líkamlegan mun á kynjum.
Geti notað einföld hugtök sem tengjast sundiðkun, íþróttum og líkamlegri áreynslu.
Þekki helstu líkamsheiti, magn-, afstöðuhugta og hreyfinga.
Geti sett sér einföld þjálfunarmarkmið í íþróttum og heilsurækt og unnið eftir þeim.
Geti sótt og unnið úr einföldum upplýsingum varðandi íþróttir.
Geti gert einfaldar mælingar og talningar í leikjum.
Geti tekið þátt í útivist og búið sig til útiveru með tilliti til veðráttu.
Geti tekið þátt í gömlum íslenskum leikjum og æfingum.

Öryggis- og skipulagsreglur

Að nemandi:

Geti farið eftir öryggis-, skipulag- og umgengnisreglum sundstaða og íþróttahúsa og brugðist við óhöppum.
Kynnist og tileinki sér helstu samskiptareglur.

5.bekkur

Líkamsvitund, leikni og afkastageta

Að nemandi:

Geri æfingar sem reyna á loftháð þol, s.s. hlaup og leikir utandyra
Geri æfingar sem reyna á styrk og stöðuleika útlími og bols
Geti gert flóknar samsettar æfingar sem reyna á liðleika og samhæfingu
Geti sýnt fram á leikni í nokkrum íþróttagreinum
Geti tekið þátt í stöðluðum prófum til að meta þrek og hreysti, s.s. fjölþreppróf og Cooperspróf, stökk án atrennu og tímamælingum
Geti synt viðstöðulaust bringusund, skólabaksund, baksund, skriðsund og kafsund 8 m auk þess að stinga sér af bakka.

Félagslegir þættir

Að nemandi:

Sýni virðingu og góða framkomu í keppni og noti jákvæð og árangursrík samskipti til að efla liðsanda.

Viðhafi og fara eftir leikreglum í einstaklings- og hópíþróttum.

Ræði um líkamsvitund, kynheilbrigði, staðalímyndir í íþróttumfjöllun og taki virka afstöðu gegn ofbeldi.

Heilsa og efling þekkingar

Að nemandi:

Geri sér grein fyrir gildi heilbrigðs lífennis fyrir starfsemi líkamans og mikilvægi hreinlætis í tengslum við íþróttir og sundiðkun og geti notað hugtök sem tengjast sundiðkun og íþróttum.

Geti útskýrt misjafnan líkamlegan þroska einstaklinga og kynja.

Kunni að nota hugtök sem tengjast sundiðkun og íþróttum.

Geti tengt hlutverk taugakerfis, hjarta, blóðrásar og lungna við líkamlega áreynslu.

Geti nýtt niðurstöðu prófa til að setja sér skammtíma- og langtíma markmið í íþróttum og heilsurækt og unnið að þeim.

Geti sótt sér margvíslegar upplýsingar við undirbúning og úrvinnslu verkefna í skólaíþróttum og útivist.

Geti notað mælingar með mismunandi mælinákvæmni við mat á afkastagetu.

Taki þátt í glímu og ýmsum leikjum.

Taki þátt á ábyrgan hátt í útivist með tilliti til aðstæðna og geti ratað um landsvæði eftir korti.

Öryggis- og skipulagsreglur

Að nemandi:

Geri sér grein fyrir mikilvægi öryggis- og umgengisregla og geti tekið ákvarðanir á þeim grunni.

Kynnist mikilvægi hreinlætis í tengslum við íþrótt- og sundiðkun.

6.bekkur

Líkamsvitund, leikni og afkastageta

Að nemandi:

Geri æfingar sem reyna á loftháð þol, s.s. hlaup og leikir utandyra

Geri æfingar sem reyna á styrk og stöðuleika útlími og bols

Geti gert flóknar samsettar æfingar sem reyna á liðleika og samhæfingu

Geti sýnt fram á leikni í nokkrum íþróttagreinum

Geti tekið þátt í stöðluðum prófum til að meta þrek og hreysti, s.s fjölþrepapróf og

Cooperspróf, stökk án atrennu og tímamælingum

Geti sýnt viðstöðulaust bringusund, skólabaksund, baksund, skriðsund og kafsund 8 m auk þess að stinga sér af bakka.

Félagslegir þættir

Að nemandi:

Sýni virðingu og góða framkomu í keppni og noti jákvæð og árangursrík samskipti til að efla liðsanda.

Viðhafi og fara eftir leikreglum í einstaklings- og hópíþróttum.

Ræði um líkamsvitund, kynheilbrigði, staðalímyndir í íþróttaumfjöllun og taki virka afstöðu gegn ofbeldi.

Heilsa og efling þekkingar

Að nemandi:

Geri sér grein fyrir gildi heilbrigðs lífennis fyrir starfsemi líkamans og mikilvægi hreinlætis í tengslum við íþróttir og sundiðkun og geti notað hugtök sem tengjast sundiðkun og íþróttum.

Geti útskýrt misjafnan líkamlegan þroska einstaklinga og kynja.

Kunni að nota hugtök sem tengjast sundiðkun og íþróttum.

Geti tengt hlutverk taugakerfis, hjarta, blóðrásar og lungna við líkamlega áreynslu.

Geti nýtt niðurstöðu prófa til að setja sér skammtíma- og langtíma markmið í íþróttum og heilsurækt og unnið að þeim.

Geti sótt sér margvíslegar upplýsingar við undirbúning og úrvinnslu verkefna í skólaíþróttum og útivist.

Geti notað mælingar með mismunandi mælinákvæmni við mat á afkastagetu.

Taki þátt í glímu og ýmsum leikjum.

Taki þátt á ábyrgan hátt í útivist með tilliti til aðstæðna og geti ratað um landsvæði eftir korti.

Öryggis- og skipulagsreglur

Að nemandi:

Geri sér grein fyrir mikilvægi öryggis- og umgengisregla og geti tekið ákvarðanir á þeim grunni.

Kynnist mikilvægi hreinlætis í tengslum við íþrótt- og sundiðkun.

7.bekkur

Líkamsvitund, leikni og afkastageta

Að nemandi:

Geri æfingar sem reyna á loftháð þol, s.s. hlaup og leikir utandyra

Geri æfingar sem reyna á styrk og stöðuleika útlími og bols

Geti gert flóknar samsettar æfingar sem reyna á liðleika og samhæfingu

Geti sýnt fram á leikni í nokkrum íþróttagreinum

Geti tekið þátt í stöðluðum prófum til að meta þrek og hreytti, s.s fjölþreppróf og

Cooperspróf, stökk án atrennu og tímamælingum

Geti synt viðstöðulaust bringusund, skólabaksund, baksund, skriðsund og kafsund 8 m auk þess að stinga sér af bakka.

Félagslegir þættir

Að nemandi:

Sýni virðingu og góða framkomu í keppni og noti jákvæð og árangursrík samskipti til að efla liðsanda.

Viðhafi og fara eftir leikreglum í einstaklings- og hópíþróttum.

Ræði um líkamsvitund, kynheilbrigði, staðalímyndir í íþróttaumfjöllun og taki virka afstöðu gegn ofbeldi.

Heilsa og efling þekkingar

Að nemandi.

Geti sér grein fyrir gildi heilbrigðs lífennis fyrir starfsemi líkamans og mikilvægi hreinlætis í tengslum við íþróttir og sundiðkun og geti notað hugtök sem tengjast sundiðkun og íþróttum.

Geti útskýrt misjafnan líkamlegan þroska einstaklinga og kynja.

Kunni að nota hugtök sem tengjast sundiðkun og íþróttum.

Geti tengt hlutverk taugakerfis, hjarta, blóðrásar og lungna við líkamlega áreynslu.

Geti nýtt niðurstöðu prófa til að setja sér skammtíma- og langtíma markmið í íþróttum og heilsurækt og unnið að þeim.

Geti sótt sér margvíslegar upplýsingar við undirbúning og úrvinnslu verkefna í skólaíþróttum og útivist.

Geti notað mælingar með mismunandi mælinákvæmni við mat á afkastagetu.

Taki þátt í glímu og ýmsum leikjum.

Taki þátt á ábyrgan hátt í útivist með tilliti til aðstæðna og geti ratað um landsvæði eftir korti.

Öryggis- og skipulagsreglur

Að nemandi:

Geti sér grein fyrir mikilvægi öryggis- og umgengisregla og geti tekið ákvarðanir á þeim grunni.

Kynnist mikilvægi hreinlætis í tengslum við íþróttir og sundiðkun.

8. bekkur

Líkamsvitund, leikni og afkastageta

Að nemandi:

Geti gert æfingar sem reyna á loftháð og loftfírt þol.

Geti gert styrktaræfingar sem efla hámarksgetu og úthald út frá eigin líkamsgetu.

Geti gert hreyfiæfingar sem reyna á liðleika, hreyfigetu, samhæfingu og geta fylgt takti.

Geti tekið þátt í hópíþróttum, einstaklingsíþróttum og heilsurækt innan og utan skóla.

Geti nýtt sér stöðluð próf til að meta þrek og hreysti, lipurð og samhæfingu s.s fjölþrepapróf og Cooperspróf, stökk án atrennu, liðleikapróf og tímamælingar.

Geti synt viðstöðulaust bringusund, skriðsund, baksund og kafsund. Læri grunntök í flugsundi. Einnig eiga nemendur að geta troðið marvaða.

Félagslegir þættir

Að nemendur:

Geti valið sér hreyfingu eftir áhuga og getu.

Skilji mikilvægi virðingar, góðrar ástundunar, sjálfsaga, sjálfstæðra vinnubragða, samvinnu og tillitsemi í tengslum við góðan árangur íþróttum.

Fari eftir leikreglum og sýni háttvísi í leik bæði í hóp- og einstaklingsíþróttum.

Geti rökrætt kynheilbrigði, kyn- og staðalímyndir, afleiðingar eineltis og taki afstöðu gegn ofbeldi.

Heilsa og efling þekkingar

Að nemendur:

Geti skýrt helstu áhrif hreyfingar á líkamlega og andlega líðan og mikilvægi næringar fyrir vöxt og viðhald.

Geti rætt eigin ábyrgð á líkamlegu og andlegu heilbrigði bæði sínu eigin og annarra.
Geti útskýrt þjálfunaraðferðir og notað hugtök sem tengjast sundiðkun og ýmsum íþróttum.
Viti hvaða hlutverk helstu vöðvahópar líkamans hafa í tengslum við þjálfun líkamans.
Geti sett sér skammtíma og langtíma markmið í íþróttum og heilsurækt.
Geti sótt og nýtt sér upplýsingar við alhliða heilsurækt og mat á eigin heilsu.
Geti notað mælingar með mismunandi mælinákvæmni við mat á afkastagetu.
Taki þátt í leikjum af margvíslegu tagi.
Geti tekið þátt á ábyrgan hátt í útivist með tilliti til aðstæðna, skýrt tákni korta, tekið stefnu með áttavita og ratað um landsvæði eftir korti.

Öryggis- og skipulagsreglur:

Geti tekið ákvarðanir á grundvelli öryggis- og umgengnisreglna og brugðist við óvæntum aðstæðum.
Geti bjargað jafningja á björgunarsundi.

9. bekkur

Líkamsvitund, leikni og afkastageta

Að nemandi:

Geti gert æfingar sem reyna á loftháð og loftfirrt þol.
Geti gert styrktaræfingar sem efla hámarksgetu og úthald út frá eigin líkamsgetu.
Geti gert hreyfiæfingar sem reyna á liðleika, hreyfigetu, samhæfingu og geta fylgt takti.
Geti tekið þátt í hópíþróttum, einstaklingsíþróttum og heilsurækt innan og utan skóla.
Geti nýtt sér stöðluð próf til að meta þrek og hreysti, lipurð og samhæfingu s.s fjölþreppróf og Cooperspróf, stökk án atrennu, liðleikapróf og tímamælingar.
Geti synt viðstöðulaust bringusund, skriðsund, baksund og kafsund. Læri grunntök í flugsundi. Einnig eiga nemendur að geta troðið marvaða.

Félagslegir þættir

Að nemandi:

Geti valið sér hreyfingu eftir áhuga og getu.
Skilji mikilvægi virðingar, góðrar ástundunar, sjálfsaga, sjálfstæðra vinnubragða, samvinnu og tillitsemi í tengslum við góðan árangur íþróttum.
Fari eftir leikreglum og sýni háttvísi í leik bæði í hóp- og einstaklingsíþróttum.
Geti rökrætt kynheilbrigði, kyn- og staðalímmyndir, afleiðingar eineltis og taki afstöðu gegn ofbeldi.

Heilsa og efling þekkingar

Að nemandi:

Geti skýrt helstu áhrif hreyfingar á líkamlega og andlega líðan og mikilvægi næringar fyrir vöxt og viðhald.
Geti rætt eigin ábyrgð á líkamlegu og andlegu heilbrigði bæði sínu eigin og annarra.
Geti útskýrt þjálfunaraðferðir og notað hugtök sem tengjast sundiðkun og ýmsum íþróttum.
Viti hvaða hlutverk helstu vöðvahópar líkamans hafa í tengslum við þjálfun líkamans.
Geti sett sér skammtíma og langtíma markmið í íþróttum og heilsurækt.
Geti sótt og nýtt sér upplýsingar við alhliða heilsurækt og mat á eigin heilsu.
Geti notað mælingar með mismunandi mælinákvæmni við mat á afkastagetu.

Taki þátt í leikjum af margvíslegu tagi.

Geti tekið þátt á ábyrgan hátt í útivist með tilliti til aðstæðna, skýrt tákn korta, tekið stefnu með áttavita og ratað um landsvæði eftir korti.

Öryggis- og skipulagsreglur

Að nemandi:

Geti tekið ákvarðanir á grundvelli öryggis- og umgengnisreglna og brugðist við óvæntum aðstæðum.

Geti framkvæmt og útskýrt helstu atriði skyndihjálpar, endurlífgunar og björgunar úr vatni og notkunar björgunaráhalda.

Geti bjargað jafningja á björgunarsundi.

10. bekkur

Líkamsvitund, leikni og afkastageta

Að nemandi:

Geti gert æfingar sem reyna á loftháð og loftfirt þol.

Geti gert styrktaræfingar sem efla hámarksgetu og úthald út frá eigin líkamsgetu.

Geti gert hreyfiæfingar sem reyna á liðleika, hreyfigetu, samhæfingu og geta fylgt takti.

Geti tekið þátt í hópíþróttum, einstaklingsíþróttum og heilsurækt innan og utan skóla.

Geti nýtt sér stöðluð próf til að meta þrek og hreysti, lipurð og samhæfingu s.s fjölþreppróf og Cooperspróf, stökk án atrennu, liðleikapróf og tímamælingar.

Geti synt viðstöðulaust bringusund, skriðsund, baksund og kafsund. Læri grunntök í flugsundi. Einnig eiga nemendur að geta troðið marvaða.

Félagslegir þættir

Að nemandi:

Geti valið sér hreyfingu eftir áhuga og getu.

Skilji mikilvægi virðingar, góðrar ástundunar, sjálfsgaga, sjálfstæðra vinnubragða, samvinnu og tillitsemi í tengslum við góðan árangur íþróttum.

Fari eftir leikreglum og sýni háttvísi í leik bæði í hóp- og einstaklingsíþróttum.

Geti rökrætt kynheilbrigði, kyn- og staðalímyndir, afleiðingar eineltis og taki afstöðu gegn ofbeldi.

Heilsa og efling þekkingar

Að nemandi:

Geti skýrt helstu áhrif hreyfingar á líkamlega og andlega líðan og mikilvægi næringar fyrir vöxt og viðhald.

Geti rætt eigin ábyrgð á líkamlegu og andlegu heilbrigði bæði sínu eigin og annarra.

Geti útskýrt þjálfunaraðferðir og notað hugtök sem tengjast sundiðkun og ýmsum íþróttum.

Viti hvaða hlutverk helstu vöðvahópar líkamans hafa í tengslum við þjálfun líkamans.

Geti sett sér skammtíma og langtíma markmið í íþróttum og heilsurækt.

Geti sótt og nýtt sér upplýsingar við alhliða heilsurækt og mat á eigin heilsu.

Geti notað mælingar með mismunandi mælinákvæmni við mat á afkastagetu.

Taki þátt í leikjum af margvíslegu tagi.

Geti tekið þátt á ábyrgan hátt í útivist með tilliti til aðstæðna, skýrt tákn korta, tekið stefnu með áttavita og ratað um landsvæði eftir korti.

Öryggis- og skipulagsreglur

Að nemandi:

Geti tekið ákvarðanir á grundvelli öryggis- og umgengnisreglna og brugðist við óvæntum aðstæðum.

Geti framkvæmt og útskýrt helstu atriði skyndihjálpar, endurlífgunar og björgunar úr vatni og notkunar björgunaráhalda.

Geti bjargað jafningja á björgunarsundi.

Samfélagsgreinar

Markmiðum í samfélagsgreinum er skipt í efnisflokkana reynsluheimur, hugarheimur og félagsheimur.

1.bekkur

Reynsluheimur:

að nemandi

læri að varast hættur í umhverfi og á heimili sínu

geti borið virðingu fyrir sjálfum sér og öðrum, sýnt umhyggju og sáttfýsi

geti áttað sig á því að hann er hluti af stærra samfélagi

Hugarheimur:

að nemandi

geti sagt frá sjálfum sér með hliðsjón af búsetu, uppruna, fjölskyldu, siðum og venjum.

geti áttað sig á og lýst ýmsum tilfinningum, svo sem gleði, sorg og reiði.

geti gert sér grein fyrir þörf sinni á að nærast vel

Félagsheimur

að nemandi

geti sýnt tillitsemi og virðingu í samskiptum og samvinnu við aðra

geti áttað sig á að athafnir þeirra hafi afleiðingar bæði góðar og slæmar

Tillögur að námsefni

Númi

Komdu og skoðaðu Líkamann

Húsdýrin

Bókin um Tíslu (hvernig er að byrja í grunnskóla)

2.bekkur

Reynsluheimur:

að nemandi

geti áttað sig á því að hann er hluti af stærra samfélagi

geti sagt frá helstu hátíðum og siðum í kristni.

fái innsýn í lífnaðarhætti fyrri kynslóða

Hugarheimur:

að nemandi

geti gert sér grein fyrir þörf sinni á næringu, hvíld, hreyfingu og hreinlæti

geti áttað sig á að allir skipta jafn miklu máli í heiminum

geti sett sig í spor annarra jafnaldra

Félagsheimur

að nemandi

geti sýnt tillitsemi og virðingu í samskiptum og samvinnu við aðra

geti áttað sig á að athafnir þeirra hafi afleiðingar bæði góðar og slæmar

Tillögur að námsefni

Vinir Zippýs

Ísland áður fyrr

Komdu og skoðaðu fjöllin

Komdu og skoðaðu land og þjóð (1-2 bekkur)

3.bekkur

Reynsluheimur:

að nemandi

geti lýst því hvernig orð og athafnir hafi afleiðingar

geti áttað sig á hlutverki landakorta og notagildi þeirra

geti sagt frá dæmum hvernig loftslag og gróðurfar hafa áhrif á það hvernig fólk lifir

getir sagt frá atburðum og persónum á völdum tímum sem tengjast Íslandi og nær samfélaginu

geti áttað sig á mikilvægi fjölskyldu og fjölbreytni fjölskyldugerða í samfélagi manna

Hugarheimur:

að nemandi

geti bent að gildi jákvæðra viðhorfa og gilda fyrir sjálfan sig

geti gert sér grein fyrir að í umhverfinu eru margvísleg áreiti, jákvæð og neikvæð sem hafa áhrif á líf hans og líðan

geti sett sig í spor annarra jafnaldra

Félagsheimur

að nemandi

geti tekið þátt í samstarfi og samræðu í jafningjahópi

geti sýnt að hann virði reglur í samskiptum fólks, skráðar og óskráðar og nefnt dæmi um slíkar reglur

geti rætt um réttindi sín og skyldur í nærsamfélaginu

geti sýnt tillitsemi og umhyggju í leik og starfi

Tillögur að námsefni

Komdu og skoðaðu Himingeiminn

Komdu og skoðaðu Hringrásir

Komdu og skoðaðu Landnámið

Litlu landnemarnir

Fundur Íslands (skólavefurinn)

Komdu og skoðaðu Landakort

Álfasögur um þakklæti og ??? (lífsleikni)

4.bekkur

Reynsluheimur:

að nemandi

geti sagt frá atburðum og persónum á völdum tímum sem tengjast Íslandi og nær samfélaginu

geti bent á dæmi um áhrif tækni og framkvæmda á mannlíf og umhverfi

geti bent á að dæmi um hvernig sagan birtist í munum og minningum

geti bent á nokkrar mikilvægar stofnanir samfélagsins

geti nefnt nokkur dæmi sem hafa áhrif á mannlífið í tímanna rás, t.d. umhverfi og skipulag samfélags

Hugarheimur:

að nemandi

geti bent á fyrirmyndir sem hafa áhrif á hann

geti geti gert sér grein fyrir hvar styrkur hans liggur

geti sett sér markmið og gert áætlanir við úrlausn afmarkaðra verkefna

Félagsheimur

að nemandi

geti tjáð þekkingu sína og viðhorf með ýmsum hætti

geti sett sig inn í málefni nærsamfélagsins

Tillögur að námsefni

Komdu og skoðaðu mannkynið

Komdu og skoðaðu þjóðhætti

Birtan (trúarbrögð og lífsleikni)

Einn dagur þúsund ár

Í öllum bekkjum Ýmsar sögubækur eftir byrjendalæsisfræðinni

Aðrar kennsluhugmyndir :

Afríkan okkar (3- 4. bekk)

Kostuleg kort og gröf (1-2. bekkur)

5. bekkur:

Reynsluheimur:

að nemandi

geti gert grein fyrir umhverfi, sögu og menningu heimabyggðar.

geti gert grein fyrir einkennum og stöðu Íslands í heiminum í ljósi legu og sögu landsins, breytilegrar menningar, trúar og lífsviðhorfa.

geti gert grein fyrir helstu atriðum kristni ásamt helstu trúarbrögðum heims, táknum þeirra, siðum og hefðum.

geti notað kort, stöðluð tákn og gröf til að afla sér upplýsinga.

geti fylgt ferli orsaka og afleiðinga af gerðum manna og bent á leiðir til úrbóta.

Hugarheimur:

að nemandi

geti tileinkað sér heilbrigða og holla lífshætti.

geti metið jákvæð og neikvæð áhrif í umhverfinu á líf sitt og tekið gagnrýna afstöðu til þeirra.

geti sett sig í spor fólks með ólíkan bakgrunn á völdum stöðum og tímum.

geti sett sér markmið og gert áætlanir við fjölbreytt viðfangsefni.

Félagsheimur

geti sýnt sanngirni, sjálfstraust og virðingu í samskiptum og samvinnu við aðra.

geti rætt reglur í samskiptum fólks og tekið þátt í að setja sameiginlegar leikreglur með öðrum

geti rætt um eigin athafnir og afleiðingar þeirra.

geti sýnt samferðafólki sínu tillitsemi og umhyggju.

Tillögur að námsefni

Kortabækur, hnattlíkan, landakort, örnefnakort af Skutulsfirði

Land og líf, Landshorna á milli, Veröld til að njóta

Landnám Íslands, Landnámið, Leifur heppni, Leifur Eiríksson – Á ferð með Leifi heppna, Víkingaöld,

Brauð lífsins, Trúarbrögðin okkar

Samvera, Vinnum saman í skólastofunni, Verum vinir, Verum saman í frímínútunum, Ræðum saman heima. Að ná tökum á tilverunni (LQ)

Hjálpfús (frá Rauðakrossinum), Á ferð á flugi í umferðinni

6. bekkur

Reynsluheimur:

Að nemandi

geti gert grein fyrir einkennum, stöðu og samstarfi Norðurlandanna.

geti áttað sig á hvernig loftslag og gróðurfar hafa áhrif á búsetu og lífsskilyrði manna.

geti gert sér grein fyrir nýtingu og vernd auðlinda og umhverfis.

geti lýst myndun og þróun íslensks þjóðfélags og dregið upp mynd af afmörkuðum efnispáttum þess.

geti gert sér grein fyrir áhrifum trúarbragða á líf og samskipti fólks.

geti rætt viðfangsefni sem snerta trú, lífsviðhorf og siðferði og sett í samhengi við atburði daglegs lífs.

geti lýst nokkrum einkennum lýðræðislegra samfélagshátta og hlutverkum nokkurra stofnanna samfélagsins.

Hugarheimur:

að nemandi

geti gert sér grein fyrir eigin styrkleikum og veikleikum

geti lýst sjálfum sér og metið sjálfsmynd sína, út frá nærsamfélagi , umhverfi og menningu.

geti sett sig í spor fólks með ólíkan bakgrunn á völdum stöðum og tímum.

geti sett sér markmið og gert áætlanir við fjölbreytt viðfangsefni.

Félagsheimur

Að nemandi

geti tekið þátt í lýðræðislegu samstarfi og samræðu.

geti metið og brugðist við ólíkum skoðunum og upplýsingum á fordæmalausan hátt.

geti tjáð þekkingu sína og viðhorf með fjölbreyttum hætti, einn sér og í samstarfi við aðra.

geti tekið þátt í samfélagsmálum á ábyrgan hátt.

Tillögur að námsefni

Kortabækur, hnattlíkan, landakort, Norðurlönd

Landnám Íslands, Landnámið, Leifur heppni, Leifur Eiríksson – Á ferð með Leifi heppna, Víkingaöld, Sögueyjan 1, Sjálfstæði Íslendinga 1

Ljós heimsins, Nýja testamentið, Kristin trú, Búddha, Islam, Hindúatrú, Gyðingdómur

Samvera, Vinnum saman í skólastofunni, Verum vinir, Verum saman í frímínútunum, Ræðum saman heima. Ertu, Að ná tökum á tilverunni (LQ), Barnasáttmáli Sameinuðu þjóðanna.

7. bekkur:

Reynsluheimur:

Að nemandi

geti gert grein fyrir legu Evrópu, landsháttum, sögu og menningu og tengslum hennar við aðra heimshluta.

geti dregið upp mynd af nokkrum völdum þáttum úr menningar og félagsþáttum íslensks samfélags á miðöldum og geti tekið dæmi um mikilvæga áhrifapætti.

geti átti sig á ferðum landkönnuða á miðöldum og ýmsum samfélagsbreytingum sem komu í kjölfar þeirra.

geti lýst margbreytileika helstu trúar og lífsviðhorf og áhrifum þeirra á fólk og borið þau saman.

geti sýnt fram á skilning á mikilvægum gildum, s.s. kærleika, mannhelgi, félagslegu réttlæti, umhyggju fyrir öðrum mönnum og öllu lífi.

geti aflað sér, metið og hagnýtt upplýsingar um menningar og samfélagsmálefni í margvíslegum gögnum og miðlum.

Hugarheimur:

að nemandi

geti áttað sig á ólíkum kynhlutverkum á nokkrum sviðum og hvernig þau mótast og breytast.

geti lýst margvíslegum tilfinningum og áttað sig á áhrifum þeirra á hugsun og hegðun.

geti sett sig í spor fólks með ólíkan bakgrunn á völdum stöðum og tímum.

geti sett sér markmið og gert áætlanir við fjölbreytt viðfangsefni.

Félagsheimur

Að nemandi

geti borið kennsl á ólíkan bakgrunn fólks og virt frelsi þess til mismunandi trúar, lífsgilda, skoðana og lífshátta.

geti rökrætt um ólík málefni af samfélagslegum og siðferðislegum toga.

geti nefnt dæmi um gildi jafnréttis og mannréttinda í samfélaginu .

geti rætt um stöðu sína sem þátttakandi í samfélaginu, réttindi og skyldur.

geti sýnt ábyrgð í samskiptum og átti sig á réttindum sínum samkvæmt alþjóða sáttmálum.

Tillögur að námsefni

Kortabækur, hnattlíkan, landakort, Evrópa

Sögueyjan 2, Sjálfstæði Íslendinga 2, Ein grjóthrúga í hafinu, Miðaldafólk á ferð

Upprisan og lífið, Nýja testamentið, Kristin trú, Búddha, Islam, Hindúatrú, Gyðingdómur

Ertu, Að ná tökum á tilverunni (LQ), Barnasáttmáli Sameinuðu þjóðanna

8. bekkur

Reynsluheimur

Að nemendur geti:

sýnt fram á skilning á mikilvægi þess að bera virðingu fyrir sjálfum sér og öðrum, fyrir mannréttindum, félagslegu réttlæti, jöfnuði og helgi mannlegs lífs

sýnt fram á þekkingu og gagnrýna sýn á tímabil, atburði, persónur, menningartengsl og þróunarferða gefið skýringar á og rökrætt gerð og þróun íslensks þjóðfélags í ljósi innlendra og erlendra áhrifapátta gert sér grein fyrir hlutverki heimilda, sjónarhorna og gildismats í sögu og sameiginlegum minningum gert sér grein fyrir nýtingu auðlinda og umhverfis og gildi verndunar hvors tveggja með hliðsjón af sjálfbærri þróun

útskýrt megininkenni gróðurfars, loftslags, vinda og hafstrauma jarðar og hvernig þessir þættir móta ólík lífsskilyrði

greint og fjallað um upplýsingar á kortum og gröfum

Hugarheimur

Að nemendur geti

rökstutt gildi jákvæðra lífsviðhorfa, dygða og gildismats

gert sér grein fyrir styrkleikum og veikleikum og tekið

ákvarðanir á grunni þeirrar sjálfsþekkingar sem mikilvægs þáttar í í heilbrigðri sjálfsvitund greint jákvæð og neikvæð áreiti og staðist þrýsting, sem stefnir velferð og lífi fólks í voða lýst margbreytileika tilfinninga og bent á víxlverkun tilfinninga, hugsunar, hegðunar og samskipta sýnt styrk til að bera ábyrgð á eigin lífi, lífsháttum og heilbrigði

Félagsheimur

Að nemendur geti:

vegið og metið skoðanir og upplýsingar á gagnrýninn hátt

nýtt sér margvíslega tækni í þekkingaleit og miðlun þeirrar á ábyrgan og gagnrýnin hátt

komið þekkingu sinni og viðhorfum á framfæri með fjölbreyttum og markvissum hætti, einn sér og í samstarfi við aðra

sýnt sjálfsga, sjálfstraust og virðingu í margvíslegum samskiptum og samstarfi við ólíka einstaklinga

Grunnlesefni

Landafræði

Um víða veröld – jörðin (2013)

CO2 – loftslagsbreytingar á jörðinni

Kortabók

Saga

Sögueyjan 3.

9. bekkur

Reynsluheimur

Að nemendur geti:

sýnt fram á þekkingu og gagnrýna sýn á á tímabil, atburði, persónur, menningartengsl og þróunarferða

greint mynstur mannlegra athafna sem móta og breyta umhverfi og búsetuskilyrðum

áttað sig á undirstöðuatriðum mannvistar og ólíkum lífsháttum og kjörum fólks, m.a. vegna ójafnrar dreifingar náttúruauðlinda og ólíkra þjóðfélagshátta

ígrundað víxlverkun samfélags, stjórnmála, náttúru, trúar og lífsviðhorfa og samhengi nærsamfélags og hnattvæðingar

rökrætt mikilvæg hugtök, sem notuð eru um menningar- og samfélagsmálefni

Hugarheimur

Að nemendur geti:

röktutt gildi jákvæðra lífsviðhorfa, dygða og gildismats

gert sér grein fyrir styrkleikum og veikleikum og tekið

ákvarðanir á grunni þeirrar sjálfsþekkingar sem mikilvægs þáttar í í heilbrigðri sjálfsvitund

greint jákvæð og neikvæð áreiti og staðist þrýsting, sem stefnir velferð og lífi fólks í voða

lýst margbreytileika tilfinninga og bent á víxlverkun tilfinninga, hugsunar, hegðunar og samskipta

sýnt styrk til að bera ábyrgð á eigin lífi, lífsháttum og heilbrigði

Félagsheimur

Að nemendur geti:

vegið og metið skoðanir og upplýsingar á gagnrýninn hátt

nýtt sér margvíslega tækni í þekkingaleit og miðlun þeirrar á ábyrgan og gagnrýnin hátt

komið þekkingu sinni og viðhorfum á framfæri með fjölbreyttum og markvissum hætti, einn sér og í samstarfi við aðra

vegið og metið skoðanir og upplýsingar, brugðist við þeim á fordómalausan og réttsýnan hátt

sýnt sjálfsaga, sjálfstraust og virðingu í margvíslegum samskiptum og samstarfi við ólíka einstaklinga

rökrætt gildi jafnréttis og mannréttinda á öllum sviðum samfélagsins

gert sér grein fyrir jafngildi sínu og annarra manna og útskýrt fyrir öðru fólki mikilvægi þess

Grunnlesefni:

Um víða veröld – heimsálfur (2012)

Kortabók

Styrjaldir og kreppa, saga 20. aldar I.

[10. bekkur](#)

Reynsluheimur

Að nemendur geti:

sýnt fram á þekkingu og gagnrýna sýn á á tímabil, atburði, persónur, menningartengsl og þróunarferða

útskýrt hlutverk helstu stofnana samfélagsins og uppbyggingu stjórnkerfisins og eðli velferðarsamfélagsins

útskýrt mismunandi hugmyndir um gerð og framkvæmd lýðræðis

gert sér grein fyrir hlutverki og margbreytileika fjölskyldna og gagnkvæmum áhrifum innan hennar

fjallað á upplýstann hátt um einkenni og stöðu Íslands í heiminum í ljósi legu og sögu landsins og breytilegrar menningar, trúar, lífsviðhorfa og stjórnarháttar

aflað sér. hagnýtt, ígrundað og metið upplýsingar um menningar- og samfélagsmálefni

tekið ábyrga afstöðu í eigin fjármálum og neyslu, verði gagnrýninn neytandi og geti sett sér markmið á grundvelli þekkingar á fjármálaumhverfi einstaklinga og samfélags og þeim tilboðum sem eru í boði

Hugarheimur

Að nemendur geti:

hugleitt og tjáð hver hann er í augum sjálfs síns og annarra,

útskýrt hvernig sjálfsmynd hans mótast af umhverfi og búsetu, stjórnámálum og félagslegum aðstæðum

beitt hugtökunum kyn, kynhneigð og kynhlutverk og útskýrt hvaða hlutverki þau þjóna í kyngervi einstaklingsins og sjálfsmynd

vegið og metið áhrif fyrirmýnda og staðalmynda á mótun sjálfsmyndar og hefur áráði til að móta eigin ímynd, lífstíl og lífsskoðun á sjálfstæðan og ábyrgan hátt

sett sér markmið og framtíðaráætlanir til að stefna að í framtíðinni í samræmi við eigin styrkleika og áhuga

sett sig í spor fólks með ólíkan bakgrunn og viðhorf, á ýmsum stöðum og tímum

Félagsheimur

Að nemendur geti

tekið sjálfstæðan þátt í lýðræðislegu samstarfi og samræðu í víðu samhengi og rökrætt gildi jafnréttis og mannréttinda

vegið og metið skoðanir og upplýsingar á gagnrýninn hátt

fengist við samfélagsleg og siðferðileg málefni frá mismunandi sjónarhornum

rökrætt stöðu sína sem þátttakandi í samfélaginu, réttindi, skyldur og gildismat, sýnt ábyrgð í samskiptum, umgengni og lífsháttum m.a. með vísan til réttinda samkvæmt alþjóðasáttmálum

komið þekkingu sinni og viðhorfum á framfæri með fjölbreyttum og markvissum hætti, einn sér og í samstarfi við aðra

útskýrt gildi reglna í samskiptum fólks, í fjölskyldu vinahóp og þjóðfélaginu í heild og tekið þátt í að móta slíkar venjur

tekið þátt í samfélagsmálum á ábyrgan hátt og beitt sér í málefnum sem varða almannaheill

Grunnlesefni.

Frelsi og velferð, saga 20. aldar II.

Þjóðfélagsfræði

Annað

Allir eiga rétt (2007)

Kompás – handbók um mannréttindafræðslu

Stærðfræði

Markmiðum í stærðfræði er skipt í efnisflokkana: að geta spurt og svarað með stærðfræði, að kunna að fara með tungumál og verkfræði stærðfræðinnar, vinnubrögð og beiting stærðfræðinnar, tölur og reikningur, algebra, rúmfræði og mælingar og tölfræði og líkindi.

1. bekkur

Að geta spurt og svarað með stærðfræði

Að nemandi geti tekið þátt í umræðum um spurningar og svör sem eru einkennandi fyrir stærðfræði

Að nemandi geti leyst stærðfræðiþrautir þar sem þeir nota áþreifanlega hluti og eigin skýringamyndir

Að kunna að fara með tungumál og verkfræði stærðfræðinnar

Að nemandi geti tekið þátt í samræðum um stærðfræðileg verkefni

Að nemandi geti túlkað og notað einföld stærðfræðitákn og tengt þau við daglegt mál

Að nemandi geti notað hentug verkfæri til rannsókna á stærðfræðilegum viðfangsefnum.

Vinnubrögð og beiting stærðfræðinnar

Að nemandi geti kannað og rannsakað með því að setja fram tilgaðtur og gera tilraunir með áþreifanlegum gögnum

Að nemandi geti lesið og rætt um einfaldar upplýsingar, þar sem stærðfræðihugtök eru notuð

Að nemandi geti unnið í samvinnu við aðra að lausnum stærðfræðiverkefna

Að nemandi byrji að gera sér grein fyrir verðgildi peninga.

Tölur og reikningur

Að nemandi kunni að lesa og skrifa tölurnar 1-100

Að nemandi kunni að leggja saman og draga frá

Að nemandi geti leyst einföld dæmi byggð á margföldun og deilingu

Að nemandi kunni einingar og tugi

Að nemandi geti nýtt teikningar til að sýna útreikninga

Algebra

Að nemandi geti safnað gögnum og skráð þau niður

Að nemandi geti flokkað og fundið reglur út frá einföldum talnarunum og mynstrum

Rúmfræði og mælingar

Að nemandi þekki tvívíð grunnform

Að nemandi geri sér grein fyrir hvað felst í hugtakinu að mæla

Að nemandi geti mælt með óformlegum mælieiningum

Tölfræði og líkindi

Að nemandi geti safnað gögnum í umhverfi sínu og um eigið áhugasvið.

Að nemandi geti talið, flokkað og skráð einföld gagnasöfn.

Að nemandi geti lesið úr niðurstöðum sínum og sett upp einföld myndrit

Að nemandi geti tekið þátt í umræðum um gagnasöfnun og myndrit

Tillögur að námsefni: Sproti 1a og 1b

2. bekkur,

Að geta spurt og svarað með stærðfræði

Að nemandi geti tekið þátt í umræðum um spurningar og svör sem eru einkennandi fyrir stærðfræði

Að nemandi geti leyst stærðfræðiprautir þar sem þeir nota áþreifanlega hluti og eigin skýringamyndir

Að nemandi geti sett fram, meðhöndlað og túlkað einföld reiknilíkön, talnalínur, teikningar og myndrit sem tengjast umhverfi hans og daglegu lífi

Að kunna að fara með tungumál og verkfræði stærðfræðinnar

Að nemandi geti notað myndmál, frásögn og texta jafnhliða táknmáli stærðfræðinnar og unnið með innbyrðis tengsl þeirra.

Að nemandi geti túlkað og notað einföld stærðfræðitákn, þar með talið tölur og aðgerðamerki og tengt þau við daglegt mál

Að nemandi geti tekið þátt í samræðum um stærðfræðileg verkefni

Að nemandi geti notað hentuð verkfæri til rannsókna á stærðfræðilegum viðfangsefnum

Vinnubrögð og beiting stærðfræðinnar

Að nemandi geti kannað og rannsakað með því að setja fram tilgátur og gera tilraunir með áþreifanlegum gögnum

Að nemandi geti lesið og rætt um einfaldar upplýsingar þar sem stærðfræðihugtök eru notuð

Að nemandi geti unnið í samvinnu við aðra að lausnum stærðfræðiverkefna

Tölur og reikningur

Að nemandi geti notað náttúrulegar tölur að hundrað, raðað þeim og borið saman

Að nemandi geti notað tugakerfisrithátt

Að nemandi geti reiknað með náttúrulegum tölum að hundrað á hlutbundinn og óhlutbundinn hátt

Að nemandi hafi kynnst margföldun og deilingu í gegnum endurtekna samlagningu og frádrátt

Að nemandi geti leyst viðfangsefni sem sprottin eru úr daglegu lífi og umhverfi.

Algebra

Að nemandi geti kannað, búið til og tjáð sig um reglur í talnamynstrum og öðrum mynstrum á fjölbreittan hátt og spáð fyrir um framhald mynsturs,.

Rúmfræði og mælingar

Að nemandi þekki ferstrending, sívalning, pýramída og teningn, auk tvívíðra grunnforma.

Að nemandi vinni með mælikvarða og lögun

Að nemandi geti áætlað og mælt ólíka mælieiginleika.

Tölfræði og líkindi

að nemandi getir safnað gögnum í umhverfi sínu og um eigið áhugasvið

Að nemandi geti tali, flokkað og skráð. elsið úr niðurstöðum sínum og sett upp í einföld myndrit.

Tillögur að námsefni: Sproti 2a og 2b

3. bekkur,

Að geta spurt og svarað með stærðfræði

Að nemandi geti tekið þátt í umræðum um spurningar og svör sem eru einkennandi fyrir stærðfræði

Að nemandi geti leyst stærðfræðiþrautir þar sem þeir nota áþreifanlega hluti og eigin skýringamyndir

Að nemandi geti sett fram, meðhöndlað og túlkað einföld reiknilíkön, talnalínur, teikningar og myndrit sem tengjast umhverfi hans og daglegu lífi

Að kunna að fara með tungumál og verkfræði stærðfræðinnar

Að nemandi geti notað myndmál, frásögn og texta jafnhliða táknmáli stærðfræðinnar og unnið með innbyrðis tengsl þeirra.

Að nemandi geti túlkað og notað einföld stærðfræðitákn, þar með talið tölur og aðgerðamerki og tengt þau við daglegt mál

Að nemandi geti tekið þátt í samræðum um stærðfræðileg verkefni

Að nemandi geti notað hentug verkfæri til rannsókna á stærðfræðilegum viðfangsefnum

Vinnubrögð og beiting stærðfræðinnar

Að nemandi geti kannað og rannsakað með því að setja fram tilgátur og gera tilraunir með áþreifanlegum gögnum

Að nemandi geti lesið og rætt um einfaldar upplýsingar þar sem stærðfræðihugtök eru notuð

Að nemandi geti unnið í samvinnu við aðra að lausnum stærðfræðiverkefna

Að nemandi geti undirbúið og flutt stuttar kynningar á eigin vinnu með stærðfræði.

Að nemandi geti notað stærðfræði til að finna lausnir á verkefnum sem takast þarf á við í daglegu lífi og geri sér grein fyrir verðgildi peninga.

Tölur og reikningur

Að nemandi geti notað náttúrulegar tölur að þúsund, raðað þeim og borið saman

Að nemandi geti notað tugakerfisrithátt

Að nemandi geti reiknað með náttúrulegum tölum að þúsund á hlutbundinn og óhlutbundinn hátt

Að nemandi geti margfaldað og deilt.

Að nemandi geti leyst viðfangsefni sem sprottin eru úr daglegu lífi og umhverfi á margvíslegan hátt.

Algebra

Að nemandi geti kannað, búið til og tjáð sig um reglur í talnamynstrum og öðrum mynstrum á fjölbreyttan hátt og spáð fyrir um framhald mynsturs, t.d. með því að nota líkön og hluti.

Rúmfræði og mælingar

Að nemandi geti notað hugtök úr rúmfræði s.s. um form, stærðir og staðsetningu til að tala um hluti og fyrirbrigði í daglegu lífi og umhverfi sínu.

Að nemandi geti gert óformlegar rannsóknir á tví- og þrívíðum formum, teiknað skýringarmyndir af þeim og hlutum í umhverfi sínu.

Að nemandi geti unnið með mælikvarða og lögun

Að nemandi geti mælt ólíka mælieiginleika s.s. lengd, flöt, þyngd og tíma með óstöðluðum og stöðluðum mælitækjum og notað viðeigandi mælikvarða

Að nemendur geti speglað

Tölfræði og líkindi

Að nemandi geti safnað gögnum í umhverfi sínu og um eigið áhugasvið

Að nemandi geti talið, flokkað og skráð, lesið úr niðurstöðum sínum og sett upp í einföld myndrit

Að nemandi geti tekið þátt í umræðum um gagnasöfnun og myndrit bæði eigin og annarra

Tillögur að námsefni: Sproti 3a og 3b

4. bekkur

Að geta spurt og svarað með stærðfræði

Að nemandi geti tekið þátt í umræðum um spurningar og svör sem eru einkennandi fyrir stærðfræði

Að nemandi geti leyst stærðfræðiþrautir þar sem þeir nota áþreifanlega hluti og eigin skýringamyndir

Að nemandi geti sett fram, meðhöndlað og túlkað einföld reiknilíkön, talnalínur, teikningar og myndrit sem tengjast umhverfi hans og daglegu lífi

Að nemandi geti rörætt af innsæi um stærðfræðiverkefni sem tengjast eigin reynsluheimi, rökstutt niðurstöður sínar, val á lausnaleyðum og fylgt röksemdafærslu annarra.

Að kunna að fara með tungumál og verkfræði stærðfræðinnar

Að nemandi geti notað myndmál, frásögn og texta jafnhliða táknmáli stærðfræðinnar og unnið með innbyrðis tengsl þeirra.

Að nemandi geti túlkað og notað einföld stærðfræðitákn, þar með talið tölur og aðgerðamerki og tengt þau við daglegt mál

Að nemandi geti tekið þátt í samræðum um stærðfræðileg verkefni

Að nemandi geti notað hentug verkfæri til rannsókna á stærðfræðilegum viðfangsefnum

Vinnubrögð og beiting stærðfræðinnar

Að nemandi geti tekið þátt í að þróa fjölbreyttar lausnaleyðir með því að nota hlutbundin gögn og teikningar.

Að nemandi geti kannað og rannsakað með því að setja fram tilgátur og gera tilraunir með áþreifanlegum gögnum

Að nemandi geti lesið og rætt um einfaldar upplýsingar þar sem stærðfræðihugtök eru notuð

Að nemandi geti unnið í samvinnu við aðra að lausnum stærðfræðiverkefna

Að nemandi geti undirbúið og flutt stuttar kynningar á eigin vinnu með stærðfræði.

Að nemandi geti notað stærðfræði til að finna lausnir á verkefnum sem takast þarf á við í daglegu lífi og geri sér grein fyrir verðgildi peninga.

Að nemandi beri skynbragð á hvaða möguleikar og takmörk stærðfræðinnar eru til að lýsa veruleikanum.

Tölur og reikningur

Að nemandi geti notað náttúrulegar tölur, raðað þeim og borið saman

Að nemandi geti notað tugakerfisrithátt

Að nemandi geti reiknað með náttúrulegum tölum á hlutbundinn og óhlutbundinn hátt.

Að nemandi geti tekið þátt í að þróa hentugar aðferðir sem byggja á eigin skilningi við að reikna samlagningar-, frádráttar-, margföldunar- og deilingardæmi.

Að nemandi geti leyst viðfangsefni sem eru úr daglegu lífi og umhverfi, með hugarreikningi, vasareikni og skriflegum útreikningum

Að nemandi geti gefið dæmi um og sýnt hvernig einföld brot og hlutföll eru notuð í daglegu lífi.

Algebra

Að nemandi geti kannað, búið til og tjáð sig um reglur í talnamynstrum og öðrum mynstrum á fjölbreyttan hátt og spáð fyrir um framhald mynsturs, t.d. með því að nota líkön og hluti.

Að nemandi geti notað táknmál stærðfræðinnar til að meta sanngildi og tjá vensl um jöfnuð og röð.

Að nemandi geti fundið lausnir á jöfnum með óformlegum aðferðum og rökstutt lausnir sínar, t.d. með því að nota áþreifanlega hluti.

Rúmfræði og mælingar

Að nemandi geti notað hugtök úr rúmfræði s.s. um form, stærðir og staðsetningu til að tala um hluti og fyrirbrigði í daglegu lífi og umhverfi sínu.

Að nemandi geti gert óformlegar rannsóknir á tví- og þrívíðum formum, teiknað skýringarmyndir af þeim og hlutum í umhverfi sínu.

Að nemandi geti unnið með mælikvarða og lögun

Að nemandi geti mælt ólíka mælieiginleika s.s. lengd, flöt, rými, þyngd, hitastig og tíma með óstöðluðum og stöðluðum mælitækjum og notað viðeigandi mælikvarða

Að nemandi geti rannsakað og gert tilraunir með rúmfræði á einfaldan hátt með því að nota hlutbundingögn.

Að nemendur geti speglað og hliðrað flatarmyndum við rannsóknir á mynstrum sem þekja flötinn

Að nemendur geti borið saman niðurstöður mismunandi mælinga og túlkað niðurstöður sínar

Tölfræði og líkindi

Að nemandi geti safnað gögnum í umhverfi sínu og um eigið áhugasvið

Að nemandi geti talið, flokkað og skráð, lesið úr niðurstöðum sínum og sett upp í einföld myndrit

Að nemandi geti tekið þátt í umræðum um gagnasöfnun og myndrit bæði eigin og annarra.

Að nemandi geti tekið þátt í umræðum um tilviljanir og líkur s.s. hvað er líklegt að muni gerast og hvað er tilviljunum háð.

Að nemandi geti gert einfaldar tilraunir með líkur og borið skynbragð á áhrif þeirra í spilum.

Tillögur að námsefni: Sproti 4a og 4b

5. bekkur

Að geta spurt og svarað með stærðfræði

Að nemandi geti tekið þátt í umræðum um spurningar og svör sem eru einkennandi fyrir stærðfræði

Að nemandi geti spurt, tjáð sig munnlega og skriflega um spurningar og svör sem eru einkennandi fyrir stærðfræði

Að nemandi leyst stærðfræðiprautir um viðfangsefni sem gefa tækifæri til að beita innsæi, eigin túlkun og framsetningu, byggða á fyrri reynslu og þekkingu.

Að kunna að fara með tungumál og verkfræði stærðfræðinnar

Að nemandi geti notað óformlega framsetningu annars vegar og táknmál stærðfræðinnar hins vegar og sýnt að hann skilur innbyrðis tengsl þeirra

Að nemandi geti sett sig inn í og tjáð sig bæði munnlega og skriflega um ólíkar leiðir við lausnir stærðfræðiverkefna

Að nemandi geti valið og notað hentug verkfæri, þar með talin hlutbundin gögn, reinirit, talnalínu vasareikna og tölvur, til rannsókna á stærðfræðilegum viðfangsefnum

Vinnubrögð og beiting stærðfræðinnar

Að nemandi geti tekið þátt í að þróa fjölbreyttar lasunaleiðir með því að nota skráningu með tölum, texta og teikningum

Að nemandi geti lesið einfaldan fræðilegan texta og notað upplýsingar þar sem stærðfræðihugtök koma fyrir

Að nemandi geti undirbúið og flutt kynningar á eigin vinnu með stærðfræði

Að nemandi geti unnið í samvinnu við aðra að lausnum stærðfræðiverkefna þar sem byggt er á ólíkum forsendum og hugmyndum nemenda

Tölur og reikningur

Að nemandi geti notað ræðar tölur, raðað þeim og borið saman

Að nemandi geti notað tugakerfisrithátt og sýnt að hann skilur sætiskerfi

Að nemandi geti reiknað á hlutbundinn og óhlutbundinn hátt með ræðum tölum

Að nemandi geti leyst viðfangsefni sem sprottin eru úr daglegu lífi og umhverfi, með hugarreikningi vasareikni, tölvuforritum og skriflegum útreikningum

Að nemandi geti notað almenn brot, tugabrot og prósentur við útreikninga á daglegum viðfangsefnum

Að nemandi geti nýtt sér samhengi og tengsl reikniaðgerðanna og notað algengar reiknireglur, s.s. víxlreglu, tengireglu og dreifireglu.

Algebra

Að nemendur geti rannsakað og sett fram talnamynstur á skipulegan hátt og unnið með regluleika í rúmfræði, lýst mynstrum og venslum með tölum, myndum, orðum og á táknmáli algebrunnar

Rúmfræði og mælingar

Að nemandi geti geti notað hugtök og aðferðir rúmfræðinnar til að útskýra hversdagsleg og fræðileg fyrirbrigði

Að nemandi geti rannsakað og greint tvívíð og þrívíð form, teiknað einfaldar flatarmyndir, speglað, snúið og hliðrað flatarmyndum við rannsóknir á mynstrum sem þekja flötinn.

Að nemandi geti áætlað og mælt horn, þyngd, tíma og hitastig með viðeigandi mælikvarða og dregið ályktanir af mælingunum.

Að nemandi geti tengt tölur og útreikninga við flatarmyndir

Tölfræði og líkindi

Að nemandi geti safnað og unnið úr gögnum, miðlað upplýsingum um þau, m.a. með töflum og myndritum

Að nemandi geti gert einfaldar tölfræðirannsóknir og dregið einfaldar ályktanir af þeim

Tillögur að námsefni: Stika1a og 1b

6. bekkur

Að geta spurt og svarað með stærðfræði

Að nemandi geti tekið þátt í umræðum um spurningar og svör sem eru einkennandi fyrir stærðfræði

Að nemandi getið spurt, tjáð sig munnlega og skriflega um spurningar og svör sem eru einkennandi fyrir stærðfræði

Að nemandi leyst stærðfræðiprautir um viðfangsefni sem gefa tækifæri til að beita innsæi, eigin túlkun og framsetningu, byggða á fyrri reynslu og þekkingu.

Að kunna að fara með tungumál og verkfræði stærðfræðinnar

Að nemandi geti notað óformlega framsetningu annars vegar og táknmál stærðfræðinnar hins vegar og sýnt að hann skilur innbyrðis tengsl þeirra

Að nemandi geti sett sig inn í og tjáð sig bæði munnlega og skriflega um ólíkar leiðir við lausnir stærðfræðiverkefna

Að nemandi geti valið og notað hentug verkfæri, þar með talin hlutbundin gögn, reinirit, talnalínu vasareikna og tölvur, til rannsókna á stærðfræðilegum viðfangsefnum

Vinnubrögð og beiting stærðfræðinnar

Að nemandi geti tekið þátt í að þróa fjölbreyttar lasunaleiðir með því að nota skráningu með tölum, texta og teikningum

Að nemandi geti lesið einfaldan fræðilegan texta og notað upplýsingar þar sem stærðfræðihugtök koma fyrir

Að nemandi geti undirbúið og flutt kynningar á eigin vinnu með stærðfræði

Að nemandi geti unnið í samvinnu við aðra að lausnum stærðfræðiverkefna þar sem byggt er á ólíkum forsendum og hugmyndum nemenda

Tölur og reikningur

Að nemandi geti notað ræðar tölur, raðað þeim og borið saman

Að nemandi geti notað tugakerfisrithátt og sýnt að hann skilur sætiskerfi

að nemandi geti skráð hlutföll og brot á ólíka vegu og sýnt fram á að hann skilur sambandið milli almennra brota og tugabrota

Að nemandi geti reiknað á hlutbundinn og óhlutbundinn hátt með ræðum tölum

Að nemandi geti tekið þátt í að þróa hentugar aðferðir við reikning með ræðum tölum sem byggja á eigin skilningi

Að nemandi geti leyst viðfangsefni sem sprottin eru úr daglegu lífi og umhverfi, með hugarreikningi vasareikni, tölvuforritum og skriflegum útreikningum

Að nemandi geti notað almenn brot, tugabrot og prósentur við útreikninga á daglegum viðfangsefnum

Að nemandi geti nýtt sér samhengi og tengsl reikniaðgerðanna og notað algengar reiknireglur, s.s. víxlreglu, tengireglu og dreifireglu.

Algebra

Að nemendur geti rannsakað og sett fram talnamynstur á skipulegan hátt og unnið með regluleika í rúmfræði, lýst mynstrum og venslum með tölum, myndum, orðum og á táknmáli algebrunnar

Að nemendur geti notað bókstafi fyrir óþekktar stærðir í einföldum stæðum og jöfnum

Rúmfræði og mælingar

Að nemandi geti notað hugtök og aðferðir rúmfræðinnar til að útskýra hversdagsleg og fræðileg fyrirbrigði

Að nemandi geti rannsakað og greint tvívíð og þrívíð form, teiknað einfaldar flatar- og þrívíddarmyndir, speglað, snúið og hliðrað flatarmyndum við rannsóknir á mynstrum sem þekja flötinn.

Að nemandi geti áætlað og mælt horn, þyngd, tíma og hitastig með viðeigandi mælikvarða og dregið ályktanir af mælingunum.

Að nemandi geti tengt tölur og útreikninga við flatarmyndir og þrívíða hluti

Tölfræði og líkindi

Að nemandi geti safnað og unnið úr gögnum, miðlað upplýsingum um þau, m.a. með töflum og myndritum

Að nemandi geti gert einfaldar tölfræðirannsóknir og dregið einfaldar ályktanir af þeim

Að nemandi geti reiknað út líkur í einföldum tilvikum.

Tillögur að námsefni: Stika2a og 2b

[7. bekkur](#)

Að geta spurt og svarað með stærðfræði

Að nemandi geti tekið þátt í umræðum um spurningar og svör sem eru einkennandi fyrir stærðfræði

Að nemandi getið spurt, tjáð sig munnlega og skriflega um spurningar og svör sem eru einkennandi fyrir stærðfræði og hefur innsýn í hvers onar svara má vænta.

Að nemandi leyst stærðfræðiprautir um viðfangsefni sem gefa tækifæri til að beita innsæi, eigin túlkun og framsetningu, byggða á fyrri reynslu og þekkingu.

Að nemandi geti sett fram, meðhöndlað, túlkað og greint einföld reiknilíkon, teikningar og myndrit sem tengjast umhverfi hans og daglegu lífi

Að nemandi geti sett fram óformleg og einföld formleg stærðfræðileg rök, skilið og metið munnlegar og skriflegar röksemdir sem settar eru fram af öðrum.

Að kunna að fara með tungumál og verkfræði stærðfræðinnar

Að nemandi geti notað óformlega framsetningu annars vegar og táknmál stærðfræðinnar hins vegar og sýnt að hann skilur innbyrðis tengsl þeirra

Að nemandi geti túlkað og notað einföld stærðfræðitákn, þar með talið breytur og einfaldar formúlur, túlkað milli táknmáls og daglegs máls

Að nemandi geti sett sig inn í og tjáð sig bæði munnlega og skriflega um ólíkar leiðir við lausnir stærðfræðiverkefna

Að nemandi geti valið og notað hentug verkfæri, þar með talin hlutbundin gögn, reinirit, talnalínu vasareikna og tölvur, til rannsókna á stærðfræðilegum viðfangsefnum

Vinnubrögð og beiting stærðfræðinnar

Að nemandi geti tekið þátt í að þróa fjölbreyttar launaleiðir með því að nota skráningu með tölum, texta og teikningum

Að nemandi geti rannsakað, sett fram á skipulegan hátt og rökrætt stærðfræðilega, með því m.a. að nota hlutbundin gögn, skráningu og upplýsingatækni

Að nemandi geti lesið einfaldan fræðilegan texta og notað upplýsingar þar sem stærðfræðihugtök koma fyrir

Að nemandi geti undirbúið og flutt kynningar á eigin vinnu með stærðfræði

Að nemandi geti unnið í samvinnu við aðra að lausnum stærðfræðiverkefna þar sem byggt er á ólíkum forsendum og hugmyndum nemenda

Að nemandi þekki helstu hugtök um fjármál og geti tekist á við verkefni úr umhverfinu eða samfélaginu, þar sem þarf að afla upplýsinga, vinna úr þeim og finna lausn.

Að nemandi geti áttað sig á möguleikum og takmörkum stærðfræðinnar til að lýsa veruleikanum

Tölur og reikningur

Að nemandi geti notað ræðar tölur, raðað þeim og borið saman

Að nemandi geti notað tugakerfisrithátt og sýnt að hann skilur sætiskerfi

Að nemandi geti skráð hlutföll og brot á ólíka vegu og sýnt fram á að hann skilur sambandið milli almennra brota, tugabrota og prósentu.

Að nemandi geti reiknað á hlutbundinn og óhlutbundinn hátt með ræðum tölum

Að nemandi geti tekið þátt í að þróa hentugar aðferðir við reikning með ræðum tölum sem byggja á eigin skilningi

Að nemandi geti leyst viðfangsefni sem sprottin eru úr daglegu lífi og umhverfi, með hugarreikningi vasareikni, tölvuforritum og skriflegum útreikningum
Að nemandi geti notað almenn brot, tugabrot og prósentur við útreikninga á daglegum viðfangsefnum
Að nemandi geti nýtt sér samhengi og tengsl reikniaðgerðanna og notað algengar reiknireglur, s.s. víxlreglu, tengireglu og dreifireglu.

Algebra

Að nemendur geti rannsakað og sett fram talnamynstur á skipulegan hátt og unnið með regluleika í rúmfræði, lýst mynstrum og venslum með tölum, myndum, orðum og á táknmáli algebrunnar
Að nemendur geti notað bókstafi fyrir óþekktar stærðir í einföldum stæðum og jöfnum
Að nemandi geti fundið lausnir á jöfnum og ójöfnum með óformlegum aðferðum, þ.e. notað víxlreglu, tengireglu og dreifireglu við reikning, bæði í huga og á blaði.

Rúmfræði og mælingar

Að nemandi geti notað hugtök og aðferðir rúmfræðinnar til að útskýra hversdagsleg og fræðileg fyrirbrigði
Að nemandi geti rannsakað og greint tvívíð og þrívíð form, teiknað einfaldar flatar- og þrívíddarmyndir, speglað, snúið og hliðrað flatarmyndum við rannsóknir á mynstrum sem þekja flötinn.
Að nemandi geti notað mælikvarða og einslögun í tengslum við teikningar, áætlað ummál, flatarmál og rúmmál í raunverulegum aðstæðum, rannsakað aðferðir til að reikna það.
Að nemandi geti áætlað og mælt horn, þyngd, tíma og hitastig með viðeigandi mælikvarða og dregið ályktanir af mælingunum.
Að nemandur geti rannsakað og gert tilraunir í rúmfræði með því að nota tölvur og hlutbundin gögn
Að nemandi geti notað hnitakerfi til að tjá og leysa rúmfræðileg verkefni.
Að nemandi geti tengt tölur og útreikninga við flatarmyndir og þrívíða hluti

Tölfræði og líkindi

Að nemandi geti safnað og unnið úr gögnum, miðlað upplýsingum um þau, m.a. með töflum og myndritum
Að nemandi geti gert einfaldar tölfræðirannsóknir og dregið einfaldar ályktanir af þeim
Að nemandi geti sótt gögn í gagnabanka, lesið, útskýrt og túlkað gögn og upplýsingar sem gefnar eru í töflum og myndritum.
Að nemandi geti dregið ályktanir um líkur út frá eigin tilraunum og borið saman við fræðilegar líkur.
Að nemandi geti reiknað út líkur í einföldum tilvikum.

Tillögur að námsefni: Stika3a og 3b

8. bekkur

Að geta spurt og svarað með stærðfræði

Að nemandi geti tekið þátt í umræðum um spurningar og svör sem eru einkennandi fyrir stærðfræði

Að nemandi geti fundið, sett fram og afmarkað stærðfræðiþrautir bæði í tengslum við daglegt líf og viðfangsefni stærðfræðinnar, lagt mat á lausnirnar, m.a. með það að markmiði að alhæfa út frá þeim.

Að nemandi geti sett upp, túlkað og gagnrýnt stærðfræðilegt líkan af raunverulegum aðstæðum. Það getur m.a. falið í sér reikning, reikningar, myndrit, jöfnur og föll

Að nemandi geti fundið rök fyrir og rætt um fullyrðingar um stærðfræði.

Að kunna að fara með tungumál og verkfræði stærðfræðinnar

Að nemandi geti sett fram og notað mismunandi framsetningu sama fyrirbæris, hvort sem um er að ræða hlutundna, myndræna, munnlega eða algebrulega framsetningu eða með töflu og grafi.

Að nemandi geti tjáð sig um stærðfræðileg efni munnlega, skriflega og myndrænt af nákvæmni

Að nemandi geti valið og notað margvísleg verkfæri og notað þau markvisst til að rannsaka stærðfræðileg efni og setja fram niðurstöður sínar.

Vinnubrögð og beiting stærðfræðinnar

Að nemandi geti tekið þátt í að þróa skipulega fjölbreyttar lausnaleyðir.

Að nemandi geti rannsakað, sett fram á skipulegan hátt og rökrætt með það að markmiði að alhæfa um stærðfræðileg efni.

Að nemendur geti unnið í samvinnu við aðra að lausnum stórra og smárra stærðfræðiverkefna og gefið öðrum viðbrögð, m.a. með því að spyrja markvisst.

Að nemandi geti lesið stærðfræðilegan texta, skilið og tekið afstöðu til upplýsinga sem settar eru fram á táknmáli stærðfræðinnar

Tölur og reikningur

Að nemandi geti notað rauntölur og greint samhengi milli talna í ólíkum talnamengjum

Að nemandi geti notað sätiskerfisrithátt og sýnt að hann skilur þær reglur sem gilda um hann

Að nemandi geti gefið dæmi um mismunandi framsetningu hlutfalla og brota, skýrt sambandið milli almennra brota, tugabrota og prósentu

Að nemandi geti leyst viðfangsefni sem sprottin eru úr daglegu lífi og umhverfi með hugarreikningi, vasareikni, tölvuforritum og skriflegum útreikningum

Að nemandi geti tekið þátt í að þróa hentugar aðferðir við reikning með ræðum tölum sem byggja á eigin skilningi, nýtt vasareikni og tölvur í þeim tilgangi

Að nemandi geti reiknað með ræðum tölum, m.a. við lausnir á jöfnum og öðrum viðfangsefnum algebru

Að nemandi geti notað almenn brot, tugabrot og prósentur við útreikninga á daglegum viðfangsefnum

Að nemandi geti nýtt sér samhengi og tengsl reikniaðgeranna og notað þá þekkingu við útreikninga og mat á þeim.

Algebra

Að nemandi geti unnið með talnarunur og rúmfræðimynstur til að rannsaka og koma skipulagi á.

Að nemandi geti leyst jöfnur.

Rúmfræði og mælingar

Að nemandi geti notað undirstöðuhugtök rúmfræðinar þar með talin hugtök um stærðarhlutföll

Að nemandi geti teiknað skýringarmyndir og unnið með teikningar annarra út frá gefnum forsendum, rannsakað, lýst og gmetið samband milli hlutar og teikningar af honum.

Að nemandi geti notað mælikvarða.

Að nemandi geti mælt ummál, flöt og rými, reiknað stærð þeirra og útskýrt hvað felst í mælihugtakinu

Tölfræði og líkindi

Að nemandi geti notað tölfræðihugtök til að setja fram, lýsa, skýra, og túlka gögn.

Að nemandi geti skipulagt og framkvæmt einfaldar tölfræðikannanir og dregið ályktanir af þeim

Að nemandi geti lesið, skilið og lagt mat á upplýsingar um líkindi sem birtar eru á formi tölfræði, t.d. í fjölmiðlum

Að nemandi geti framkvæmt tilraunir þar sem líkur og tilviljun koma við sögu og túlkað niðurstöður sínar

Tillögur að námsefni: Átta-tíu 1 og 2

9. bekkur

Að geta spurt og svarað með stærðfræði

Að nemandi geti tekið þátt í umræðum um spurningar og svör sem eru einkennandi fyrir stærðfræði

Að nemandi geti fundið, sett fram og afmarkað stærðfræðiþrautir bæði í tengslum við daglegt líf og viðfangsefni stærðfræðinnar, lagt mat á lausnirnar, m.a. með það að markmiði að alhæfa út frá þeim.

Að nemandi geti sett upp, túlkað og gagnrýnt stærðfræðilegt líkan af raunverulegum aðstæðum. Það getur m.a. falið í sér reikning, reikningar, myndrit, jöfnur og föll
Að nemandi geti fundið rök fyrir og rætt um fullyrðingar um stærðfræði.

Að kunna að fara með tungumál og verkfræði stærðfræðinnar

Að nemandi geti sett fram og notað mismunandi framsetningu sama fyrirbæris, hvort sem um er að ræða hlutundna, myndræna, munnlega eða algebrulega framsetningu eða með töflu og grafi.

Að nemandi geti lesið úr táknmáli stærðfræðinnar, notað það á merkingarbæran hátt, t.d. þýtt af daglegu máli yfir á táknmál stærðfræðinnar og skilið þær leikreglur sem gilda um meðferð þess.

Að nemandi geti tjáð sig um stærðfræðileg efni munnlega, skriflega og myndrænt af nákvæmni og túlkað framsetningu annarra á stærðfræðilegu efni.

Að nemandi geti valið og notað margvísleg verkfæri, tar með talin tölvutækni, gert sér grein fyrir möguleikum þeirra og takmörkunum, notað þau markvisst til að rannsaka stærðfræðileg efni og setja fram niðurstöður sínar.

Vinnubrögð og beiting stærðfræðinnar

Að nemandi geti tekið þátt í að þróa skipulega fjölbreyttar lausnaleyðir.

Að nemandi geti rannsakað, sett fram á skipulegan hátt og rökrætt með það að markmiði að alhæfa um stærðfræðileg efni.

Að nemendur geti unnið í samvinnu við aðra að lausnum stórra og smárra stærðfræðiverkefna og gefið öðrum viðbrögð, m.a. með því að spyrja markvisst.

Að nemandi geti tekist á við verkefni úr umhverfinu eða samfélaginu, þar sem þarf að afla upplýsinga og meta þær, finna lausnir, m.a. í tengslum við ábyrgð á eigin fjármálum, neyslu og þróun samfélagsins.

Að nemandi geti lesið stærðfræðilegan texta, skilið og tekið afstöðu til upplýsinga sem settar eru fram á táknmáli stærðfræðinnar

Tölur og reikningur

Að nemandi geti notað rauntölur og greint samhengi milli talna í ólíkum talnamengjum

Að nemandi geti notað sætiskerfisríthátt og sýnt að hann skilur þær reglur sem gilda um hann

Að nemandi geti gefið dæmi um mismunandi framsetningu hlutfalla og brota, skýrt sambandið milli almennra brota, tugabrota og prósentu

Að nemandi geti leyst viðfangsefni sem sprottin eru úr daglegu lífi og umhverfi með hugarreikningi, vasareikni, tölvuforritum og skriflegum útreikningum

Að nemandi geti tekið þátt í að þróa hentugar aðferðir við reikning með ræðum tölum sem byggja á eigin skilningi, nýtt vasareikni og tölvur í þeim tilgangi

Að nemandi geti reiknað með ræðum tölum, m.a. við lausnir á jöfnum og öðrum viðfangsefnum algebru

Að nemandi geti notað almenn brot, tugabrot og prósentur við útreikninga á daglegum viðfangsefnum

Að nemandi geti nýtt sér samhengi og tengsl reikniaðgeranna og notað þá þekkingu við útreikninga og mat á þeim.

Algebra

Að nemandi geti unnið með talnarunur og rúmfræðimynstur til að rannsaka, koma skipulagi á og alhæfa um það á táknmáli algebrunnar og sett fram sætður og breytistærðum
Að nemandi geti leyst jöfnur og einfaldar ójöfnur

Rúmfræði og mælingar

Að nemandi geti notað undirstöðuhugtök rúmfræðinar þar með talin hugtök um stærðarhlutföll innbyrðis afstöðu lína, færslur og fræðilega eiginleika tví- og þríviðra forma.
Að nemandi geti teiknað skýringarmyndir og unnið með teikningar annarra út frá gefnum forsendum, rannsakað, lýst og gmetið samband milli hlutar og teikningar af honum.
Að nemandi geti notað mælikvarða og unnið með einslaga form. Einni að hann geti gert rannsóknir á rétthyrndum þríhyrningum og reiknað hliðarlengdir og horn út frá þekktum eiginleikum.
Að nemandi geti mælt ummál, flöt og rými, reiknað stærð þeirra og útskýrt hvað felst í mælihugtakinu
Að nemandi geti túlkað jöfnur í hnitakerfi og notað teikningar í hnitakerfi til að leysa þær
Að nemandi geti nýtt tölvur til að reikna, rannsaka og setja fram rök um rúmfræðilegar reikningar

Tölfræði og líkindi

Að nemandi geti notað tölfræðihugtök til að setja fram, lýsa, skýra, og túlka gögn.
Að nemandi geti skipulagt og framkvæmt einfaldar tölfræðikannanir og dregið ályktanir af þeim
Að nemandi geti lesið, skilið og lagt mat á upplýsingar um líkindi sem birtar eru á formi tölfræði, t.d. í fjölmiðlum
Að nemandi geti framkvæmt tilraunir þar sem líkur og tilviljun koma við sögu og túlkað niðurstöður sínar

Tillögur að námsefni: Átta-tíu 3 og 4

10.bekkur

Að geta spurt og svarað með stærðfræði

Að nemandi geti greint á milli skilgreininga og setninga, milli einstakra tilivka og alhæfinga.
Getur nýtt þá þekkingu til að kanna og ræða um stærðfræðileg hugtök um tilgang og takmörk þeirra.
Að nemandi geti fundið, sett fram og afmarkað stærðfræðiþrautir bæði í tengslum við daglegt líf og viðfangsefni stærðfræðinnar, lagt mat á lausnirnar, ma.a. með það að markmiði að alhæfa út frá þeim.

Að nemandi geti sett upp, túlkað og gagnrýnt stærðfræðilegt líkan af raunverulegum aðstæðum. Það getur m.a. falið í sér reikning, reikningar, myndrit, jöfnur og föll

Að nemandi geti fundið rök fyrir og rætt um fullyrðingar um stærðfræði, skilið og metið röksemdir sem settar eru fram af öðrum og unnið með einfaldar sannanir.

Að kunna að fara með tungumál og verkfræði stærðfræðinnar

Að nemandi geti sett fram og notað mismunandi framsetningu sama fyrirbæris, hvort sem um er að ræða hlutundna, myndræna, munnlega eða algebrulega framsetningu eða með töflu og grafi.

Að nemandi geti lesið úr táknmáli stærðfræðinnar, notað það á merkingarbæran hátt, t.d. þýtt af daglegu máli yfir á táknmál stærðfræðinnar og skilið þær leikreglur sem gilda um meðferð þess.

Að nemandi geti tjáð sig um stærðfræðileg efni munnlega, skriflega og myndrænt af nákvæmni og túlkað framsetningu annarra á stærðfræðilegu efni.

Að nemandi geti valið og notað margvísleg verkfæri, tar með talin tölvutækni, gert sér grein fyrir möguleikum þeirra og takmörkunum, notað þau markvisst til að rannsaka stærðfræðileg efni og setja fram niðurstöður sínar.

Vinnubrögð og beiting stærðfræðinnar

Að nemandi geti tekið þátt í að þróa skipulega fjölbreyttar lausnaleyðir.

Að nemandi geti rannsakað, sett fram á skipulegan hátt og rökrætt með það að markmiði að alhæfa um stærðfræðileg efni.

Að nemendur geti unnið í samvinnu við aðra að lausnum stórra og smárra stærðfræðiverkefna og gefið öðrum viðbrögð, m.a. með því að spyrja markvisst.

Að nemandi geti tekist á við verkefni úr umhverfinu eða samfélaginu, þar sem þarf að afla upplýsinga og meta þær, finna lausnir, m.a. í tengslum við ábyrgð á eigin fjármálum, neyslu og þróun samfélagsins.

Að nemendur geti nýtt möguleika stærðfræðinnar til að lýsa veruleikanum og líkt eftir raunverulegum fyrirbrigðum. M.a. með notkun tölvutækni og gert sér grein fyrir hvenær slíkt er ganglegt og við hæfi

Að nemandi geti lesið stærðfræðilegan texta, skilið og tekið afstöðu til upplýsinga sem settar eru fram á táknmáli stærðfræðinnar

Tölur og reikningur

Að nemandi geti notað rauntölur og greint samhengi milli talna í ólíkum talnamengjum

Að nemandi geti notað sætiskerfisrithátt og sýnt að hann skilur þær reglur sem gilda um hann

Að nemandi geti gefið dæmi um mismunandi framsetningu hlutfalla og brota, skýrt sambandið milli almennra brota, tugabrota og prósentu

Að nemandi geti leyst viðfangsefni sem sprottin eru úr daglegu lífi og umhverfi með hugarreikningi, vasareikni, tölvuforritum og skriflegum útreikningum

Að nemandi geti tekið þátt í að þróa hentugar aðferðir við reikning með ræðum tölum sem byggja á eigin skilningi, nýtt vasareikni og tölvur í þeim tilgangi

Að nemandi geti reiknað með ræðum tölum, m.a. við lausnir á jöfnum og öðrum viðfangsefnum algebru

Að nemandi geti notað almenn brot, tugabrot og prósentur við útreikninga á daglegum viðfangsefnum

Að nemandi geti nýtt sér samhengi og tengsl reikniaðgeranna og notað þá þekkingu við útreikninga og mat á þeim.

Algebra

Að nemandi geti unnið með talnarunur og rúmfræðimynstur til að rannsaka, koma skipulagi á og alhæfa um það á táknmáli algebrunnar og sett fram sætður og breytistærðum

Að nemandi geti leyst jöfnur, einfaldar ójöfnur með fleiri en einni óþekktri stærð.

Að nemandi geti ákvarðað lausnir á jöfnum og jöfnuhneppum með myndritum og lýst sambandi breytistærða með föllum.

Rúmfræði og mælingar

Að nemandi geti notað undirstöðuhugtök rúmfræðinar þar með talin hugtök um stærðarhlutföll innbyrðis afstöðu lína, færslur og fræðilega eiginleika tví- og þríviðra forma.

Að nemandi geti teiknað skýringarmyndir og unnið með teikningar annarra út frá gefnum forsendum, rannsakað, lýst og gmetið samband milli hlutar og teikningar af honum.

Að nemandi geti notað mælikvarða og unnið með einslaga form, útskýrt setningu Pýþagórasar og reglu um hornasummi í marghyrningi og beitt henni í margvíslegu samhengi. Einni gert rannsóknir á rétthyrndum þríhyrningum og reiknað hliðarlengdir og horn út frá þekktum eiginleikum.

Að nemandi geti mælt ummál, flöt og rými, reiknað stærð þeirra og útskýrt hvað felst í mælihugtakinu

Að nemandi geti sett fram einföld rúmfræðileg rök og sannanir og túlkað táknmál algebru með rúmfræði.

Að nemandi geti túlkað jöfnur í hnitakerfi og notað teikningar í hnitakerfi til að leysa þær

Að nemandi geti nýtt tölvur til að reikna, rannsaka og setja fram rök um rúmfræðilegar reikningar

Tölfræði og líkindi

Að nemandi geti notað tölfræðihugtök til að setja fram, lýsa, skýra, og túlka gögn.

Að nemandi geti skipulagt og framkvæmt einfaldar tölfræðikannanir og dregið ályktanir af þeim

Að nemandi geti lesið, skilið og lagt mat á upplýsingar um líkindi sem birtar eru á formi tölfræði, t.d. í fjölmiðlum

Að nemandi geti framkvæmt tilraunir þar sem líkur og tilviljun koma við sögu og túlkað niðurstöður sínar

Að nemandi geti notað hugtök eins og skilyrtar líkur og óháðir atburðir, notað einfaldar talningar til að reikna og túlka líkur á atburðum.

Tillögur að námsefni: Átta-tíu 5 og 6

Upplýsinga- og tæknimennt

Markmið í upplýsinga- og tæknimennt eru flokkuð í fimm flokka. Þeir eru: vinnulag og vinnubrögð, upplýsingaöflun og úrvinnsla, tækni og búnaður, sköpun og miðlun, siðferði og öryggismál.

1.bekkur

Vinnulag og vinnubrögð

Að nemendur:

Geti nýtt rafrænt námsefni á einföldu formi til stuðnings við vinnutækni og vinnulag.

2.bekkur

Vinnulag og vinnubrögð

Að nemendur:

Geti nýtt upplýsingaver sér til gagns og ánægju, s.s. til lesturs, hlustunar og leitarnáms.

Tækni og búnaður

Að nemendur:

Geti notað einfaldan hugbúnað/forrit við myndvinnslu.

3.bekkur

Vinnulag og vinnubrögð

Að nemendur:

Geti sýnt frumkvæði og tekið þátt í samvinnuverkefnum undir leiðsögn.

Geti gert sér grein fyrir ólíkum aðferðum við notkun á ýmsum tæknibúnaði.

Upplýsingaöflun og úrvinnsla

Að nemendur:

Geti nýtt rafrænt og gagnvirkt námsefni.

Geti nýtt upplýsingatækni og forrit við uppbyggingu einfaldra verkefna.

Sköpun og miðlun

Að nemendur:

Geti ýst á einfaldan hátt eigin upplýsinga- og miðlalæsi.

Siðferði og öryggismál

Að nemendur:

Geti farið eftir einföldum reglum um ábyrga netnotkun og séu meðvitaðir um siðferðislegt gildi þeirra.

4.bekkur

Vinnulag og vinnubrögð

Að nemendur:

Geti beitt undirstöðuatriðum í fingrasetningu.

Upplýsingaöflun og úrvinnsla

Að nemendur:

Geti leitað upplýsinga og nýtt við verkefnavinnu.

Geti unnið með heimildir.

Geti nýtt hugbúnað/forrit við framsetningu á einföldum tölulegum gögnum.

Tækni og búnaður

Að nemendur:

Geti notað hugbúnað/forrit við gerð ritunarverkefna og framsetningu tölulegra gagna.

Sköpun og miðlun

Að nemendur:

Geti notað hugbúnað/forrit við miðlun þekkingar á einfaldan hátt.

Siðferði og öryggismál

Að nemendur:

Læri að sýna ábyrgð í meðferð upplýsinga.

[5.bekkur](#)

Vinnulag og vinnubrögð

Að nemendur:

Geti nýtt rafrænt námsefni á ýmsu formi í tengslum við vinnutækni, vinnulag og annað nám.

Geti beitt rétttri fingrasetningu.

Upplýsingaöflun og úrvinnsla

Að nemendur:

Geti nýtt rafrænt og gegnvirkt námsefni á fjölbreyttan hátt.

Séu gagnrýnir á gæði ýmissa upplýsinga.

Geti nýtt hugbúnað/forrit við einfalda framsetningu á tölulegum gögnum.

Sköpun og miðlun

Að nemendur:

Geti rætt og útskýrt á gagnrýnninn hátt eigið upplýsinga- og miðlalæsi.

[6.bekkur](#)

Vinnulag og vinnubrögð

Að nemendur:

Geti nýtt upplýsingaver sér til gagns bæði í stýrðu námi og á eigin forsendum.

Upplýsingaöflun og úrvinnsla

Að nemendur:

Geti nýtt fjölbreyttar leiðir og leitarvélar við markvissa öflun upplýsinga við hæfi.

Geti nýtt hugbúnað og forrit við einfalda uppbyggingu og uppsetningu ritsmíða.

Tækni og búnaður

Að nemendur:

Geti nýtt hugbúnað/forrit við gerð ritunarverkefna og framsetningu tölulegra gagna.

[7.bekkur](#)

Vinnulag og vinnubrögð

Að nemendur:

Geti sýnt sjálfstæði í vinnubrögðum undir leiðsögn og í samvinnu með öðrum.

Geti nýtt sér mismunandi tækniþúnað á hagkvæman og fjölbreyttan hátt.

Upplýsingaöflun og úrvinnsla

Að nemendur:

Geti unnið með heimildir og sett fram einfalda heimildaskrá.

Tækni og búnaður

Að nemendur:

Geti nýtt hugbúnað/forrit við myndvinnslu, gerð stuttmynda og hljóð- og tónvinnslu.

Geti nýtt hugbúnað/forrit við vefsmíðar.

Sköpun og miðlun

Að nemendur:

Geti nýtt hugbúnað/forrit við miðlun þekkingar á skapandi og skýran hátt.

Siðferði og öryggismál

Að nemendur:

Sýni ábyrgð í meðferð upplýsinga og við heimildavinnu.

Fari eftir reglum um ábyrga netnotkun, séu meðvitaðir um siðferðislegt gildi þeirra og taki ábyrgð á eigin samskiptum og gögnum á neti- og netmiðlum.

8.bekkur

Vinnulag og vinnubrögð

Að nemendur:

Geti nýtt upplýsingaverið á fjölbreyttan hátt til þekkingaröflunar og miðlunar.

Geti unnið sjálfstætt og tekið ábyrgð á eigin námsframvindu.

Geti unnið á skapandi og gagnrýninn hátt, sjálfstætt og með öðrum.

Geti nýtt sér til fullnustu möguleika margvíslegs tæknibúnaðar á hagkvæman og markvissan hátt.

Upplýsingaöflun og úrvinnsla

Að nemendur:

Geti nýtt hugbúnað/forrit og önnur gögn við upplýsingaleit.

Geti nýtt efni á margvíslegu formi og rafrænan stuðning, s.s. ítarefni, efni úr fjölmiðlum, orðabækur, veforðasöfn, leiðréttingarforrit, tungumálaforrit og leitarforrit og umgengist þau af gagnrýni.

Geti beitt gagnrýninni hugsun við að vega og meta upplýsingar með tilliti til gæða og efnismeðferðar þeirra.

Geti unnið með heimildir, virt siðferði í heimildavinnu samkvæmt viðurkenndum aðferðum.

Geti nýtt hugbúnað og forrit við uppsetningu ritgerða og ritsmíða samkvæmt viðmiðum um uppsetningu og frágang.

Geti nýtt hugbúnað/forrit við framsetningu á tölulegum gögnum.

Tækni og búnaður

Að nemendur:

Geti nýtt hugbúnað/forrit við flókna framsetningu ritunarverkefna og tölulegra gagna.

Geti nýtt hugbúnað/forrit við myndvinnslu, hljóðvinnslu og gerð myndbanda.

Geti nýtt hugbúnað/forrit við fjölbreyttar vefsmíðar.

Sköpun og miðlun

Að nemendur:

Geti útskýrt einfaldan hugbúnað, eðli og uppbyggingu tölvu.

Geti nýtt hugbúnað við forritun og miðlun þekkingar á fjölbreyttan og skapandi hátt.

Siðferði og öryggismál

Að nemendur:

Sýni ábyrgð við meðferð og dreifingu upplýsinga hvort sem er til persónulegra nota eða heimilda- og verkefnavinnu.

Nýti rafrænar leiðir og samskiptamiðla af ábyrgð, vinni í samræmi við reglur um ábyrga netnotkun og sé meðvitaður um eigin siðferðislega ábyrgð.

Tillögur að námsefni

Námsvefir:

<http://www.nams.is> – ýmis kennsluforrit og gagnvirk þjálfun

<http://www.skolavefurinn.is> – ýmsar gagnvirkar æfingar

<http://www.saft.is> – leiðbeiningar um örugga og ábyrga netnotkun

<https://drive.google.com> – stafræn samvinna í ritvinnslu, töflureikni, glærugerð og skoðanakannanagerð

<http://www.youtube.com> – ýmis kennslumyndbönd

<http://uttorg.menntamidja.is/> - upplýsingatæknitorg með ýmsum hugmyndum

<http://www.google.is> – leitarvefur

<http://ww7.codecadamy.com/> - forritunarkennsla

<http://www.alice.org/index.php> - forritunarkennsla

<http://www.yoyogames.com/studio> - forritunarkennsla

<https://www.gmail.com/intl/en/mail/help/about.html> - Gmail tölvupóstur

Forrit:

iMovie - myndbandagerð

Garage Band - tónsmíði

iPhoto, CrazyCam, Microsoft Digital Image Suite, Gimp, Paint, Paint.net, Microsoft Picture Manager og Photo Booth – myndvinnsla (nýtist mikið inn í allrahandaðra vinnu og til að þjálfa vinnubrögð)

Inkscape – myndvinnsla fyrir Fablab

Adobe PDF Reader og Foxit Reader – PDF lesarar

Microsoft Word - ritvinnsla

Excel - töflureiknir

Power Point - glærugerð

Publisher - umbrot

Movie Maker - stuttmyndagerð

Scratch og Alice – forritun

Gimp – myndvinnsla og grafísk hönnun

Audacity – hljóðvinnsla

Google Earth – heimurinn í návígi, kortavinna í þrívídd

Internet Explorer, Chrome, Safari – mismunandi vafrar

Skype – samskiptaforrit

